

R 3/2018

CURTEA DE CONTURI A ROMÂNIEI

Strada Lev Tolstoi, nr.22-24, Sector 1, cod 011948,
București

Telefon: +(40) 21.3078. 818; Fax: +(40) 21.3078.875

Website: www.curteadeconturi.ro, E-mail: rei@rcc.ro

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
SECRETAR GENERAL
Nr. 2/332CP/14.02.2018

CABINET PREȘEDINTE

Nr. 1.535.../MB/ 13 .02.2018

CAMERA DEPUTAȚILOR

Domnului Nicolae-Liviu DRAGNEA,
Președintele Camerei Deputaților

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
PREȘEDINTE
Nr. 1/481/14
Luna 02 Ziua 13
BPR

Stimate domnule Președinte,

Am onoarea să vă transmit atașat prezentei adrese:

- *Raportul Public pe anul 2016*, însoțit de *Sinteza* acestuia, elaborat de Curtea de Conturi a României în conformitate cu prevederile Constituției și ale Legii sale de organizare și funcționare;
- *Raportul de activitate pe anul 2017*;
- *Mapă de prezentare în format electronic (Stick de memorie) a rapoartelor mai sus menționate și a Rapoartelor anuale referitoare la finanțele publice locale pe anul 2016* elaborate de Camerele de conturi.

În cuprinsul *Raportului public* se regăsesc principalele constatări ale Curții de Conturi ca urmare a misiunilor de audit financiar desfășurate asupra conturilor de execuție bugetară, a misiunilor de audit de conformitate realizat la autorități, regii autonome, companii naționale, societăți comerciale unde statul și unitățile administrativ-teritoriale dețin pachetul majoritar de acțiuni, precum și constatările și concluziile Curții de Conturi rezultate din acțiunile de audit al performanței desfășurate în anul 2017.

În conformitate cu prevederile legii, în *Raportul Public* sunt prezentate, într-un capitol distinct, rezultatele misiunilor de audit extern efectuate de Autoritatea de Audit asupra modului de utilizare a fondurilor nerambursabile primite de la Uniunea Europeană.

Raportul de activitate cuprinde date și informații despre organizarea instituțională, activitățile specifice și rezultatele obținute, activitatea internațională, precum și resursele umane și financiare de care a dispus Curtea de Conturi în anul 2017.

Toate aceste rapoarte se regăsesc pe site-ul Curții de Conturi, www.curteadeconturi.ro, secțiunea Publicații.

În speranța că informațiile furnizate vă vor oferi o imagine de ansamblu asupra activităților specifice desfășurate de Curtea de Conturi, cu privire la legalitatea și eficiența utilizării banului public, vă asigur, domnule Președinte, de înalta mea considerație.

Mihai BUSUIOC

Președintele Curții de Conturi

CURTEA DE CONTURI A ROMÂNIEI

Raport de activitate

2017

NOTĂ

Raportul de activitate pe anul 2017 a fost analizat și aprobat de plenul Curții de Conturi a României.

Reproducerea textului este interzisă.

Utilizarea datelor și informațiilor în diferite lucrări este permisă numai cu indicarea sursei.

CURTEA DE CONTURI A ROMÂNIEI

Strada Lev Tolstoi nr. 22-24, sector 1

București, cod 011948

Tel.: (+4) 021 3078731

Fax: (+4) 021 3078875

Website: www.curteadeconturi.ro

ROMÂNIA, București

Decembrie 2017

© CURTEA DE CONTURI

ISSN 2359-7275 (versiune tipărită)

ISSN-L 2359-7275

ISSN 2359-7291 (versiune online)

ROMÂNIA

CURTEA DE CONTURI

RAPORTUL DE ACTIVITATE PE ANUL 2017

Membrii Curții de Conturi a României:

Mihai BUSUIOC (președinte),

Nicu MARCU și Cosmin Vasile NICULA (vicepreședinți),

Lucian Dan VLĂDESCU (președinte Autoritatea de Audit),

Florin TUNARU și Ilie SÂRBU (vicepreședinți Autoritatea de Audit),

Marta AURONA PELEA, Dan FÎRȚESCU, Bogdan Nicolae STAN, Lucian NEGREA,

Ioan HURJUI, Miron NICA, Vasile GHERASIM, Petru LAKATOS, Aurel DUMITRU,

Attila DEZSI, Carmen Georgeta STĂNESCU, Ileana Manuela PIELEANU

(consilieri de conturi)

Instituția noastră

Curtea de Conturi a României este instituția independentă care are rolul de a audita finanțele sectorului public. Pentru îndeplinirea unor obligații de audit extern ce revin României în calitate de stat membru al Uniunii Europene, în cadrul Curții de Conturi este organizată și funcționează Autoritatea de Audit ca organism independent din punct de vedere operațional.

Conducerea Curții de Conturi se exercită de plenul Curții de Conturi, format din 18 membri. În cadrul Curții de Conturi își desfășoară activitatea aproximativ 1.600 de angajați, care în majoritatea lor îndeplinesc funcția specializată de auditor public extern, susținuți în activitate de compartimentele administrative.

Rolul nostru

Curtea de Conturi contribuie nemijlocit la îmbunătățirea gestiunii financiare și a transparenței cheltuirii banilor publici din România pentru consolidarea finanțelor publice.

Prin rapoartele sale de audit, Curtea de Conturi informează Parlamentul României, Guvernul, precum și pe cetățeni cu privire la modul în care sunt cheltuiți banii în sectorul public.

CUPRINS

Cuvânt înainte	7
Misiune, Viziune, Valori	9
I Strategii	11
Implementarea strategiilor Curții de Conturi pentru perioada 2016-2020	13
Participarea Curții de Conturi la strategii naționale	14
II Organizarea instituțională	17
Conducerea și personalul	20
Structura organizatorică	22
III Resurse umane și financiare	25
Resurse umane	27
Profilul de gen și vârstă	27
Profilul profesional	30
Aparența la organisme profesionale	31
Resurse financiare	32
IV Activități și rezultate	35
Activitatea plenului	37
Activitatea grupurilor de lucru interne	39
Reglementări interne	41
Activitatea specifică desfășurată de Curtea de Conturi	43
Activitatea specifică de control al achizițiilor publice	52
Măsurarea performanței	53
Transparența activității specifice	55
Reprezentarea la instanțele judecătorești	56
Asigurarea calității în activitatea de control/audit public extern	58
Activitatea Autorității de Audit	59
Sistemul IT	73
Activitatea de comunicare, imagine și relații publice	74
Formarea profesională a personalului Curții de Conturi	76
Activitatea Comitetului de etică	80
Revista Curții de Conturi	81
Colaborarea cu instituții și organizații profesionale	82
Activitatea de audit intern	83
V Activitatea internațională	85
Relații bilaterale	88
Relații multilaterale	89

Cuvânt înainte

În calitate de președinte al Curții de Conturi a României, votat de către Parlamentul României în 11 octombrie 2017, îmi revine onoarea de a prezenta public Raportul de activitate al Curții de Conturi a României pentru 2017, dar și câteva gânduri despre prioritățile mandatului meu la conducerea acestei instituții fundamentale a Statului Român.

Prin intermediul acestui raport de activitate sunt puse în evidență informații importante despre guvernanta Curții, gestiunea resurselor financiare și umane, despre specificul problematicii de audit/control, precum și despre rezultatele obținute, inclusiv în plan internațional.

Îmi propun un mandat sub auspiciile legalității și echilibrului, în care voi urmări creșterea calității misiunilor de audit prin introducerea unor practici unitare de lucru, realizarea și implementarea unui sistem informatic integrat, precum și o colaborare activă și eficientă cu instituțiile specializate și asociațiile profesionale din domeniu.

Totodată, îmi propun să inițiez și să implementez o reformă structurală a instituției, valorificând potențialul profesional al auditorilor publici externi și al celorlalte categorii de personal, în scopul îmbunătățirii controlului financiar public. De asemenea, voi urmări reducerea substanțială a risipei resurselor publice și a riscului de fraudă din banii publici, precum și modul de eficientizare a cheltuirii fondurilor în instituțiile statului.

Referitor la activitatea de cooperare internațională cu celelalte instituții supreme de audit intenționez realizarea unei implicări mai active și eficiente în cadrul comunităților EUROSAI și INTOSAI, inclusiv prin participarea reprezentanților Curții de Conturi a României și ai Autorității de Audit la grupurile de lucru internaționale. În acest sens, există deja pași importanți realizați prin preluarea celor mai bune și actuale practici din domeniu pentru armonizarea cu standardele globale de audit și pentru consolidarea pregătirii profesionale.

În final, doresc să aduc mulțumiri fostei conduceri a Curții de Conturi a României, precum și întregului său personal pentru activitatea depusă și rezultatele obținute, asigurându-i de încrederea și sprijinul meu.

MIHAI BUSUIOC
Președintele
Curții de Conturi a României

A large, stylized handwritten signature in blue ink, written over the printed name and title.

Obiectivul Curții de Conturi ca instituție supremă de audit este **dezvoltarea bunei gestiuni financiare.**

„Auditul nu este un scop în sine, ci o parte indispensabilă a unui sistem de reglementare ce are menirea de a descoperi abaterile de la standardele acceptate și încălcări ale principiilor legalității, eficienței, eficacității și economiei gestiunii financiare, suficient de devreme pentru a face posibilă luarea unor măsuri corective în cazuri individuale, pentru a-i face pe cei responsabili să își asume răspunderea, pentru a se recupera pagubele produse sau pentru a lua măsuri de prevenire, ca astfel de abateri să nu se mai repete.”

– Declarația de la Lima, 1977 –

CAPITOLUL 1

Strategii

Implementarea strategiilor Curții de Conturi pentru perioada 2016-2020

Prezentăm mai jos câteva dintre realizările anului 2017 în implementarea Strategiei dezvoltării instituționale:

- s-a actualizat Regulamentul privind organizarea și desfășurarea activităților specifice Curții de Conturi, precum și valorificarea actelor rezultate din aceste activități;
- s-au actualizat manuale și ghiduri specifice;
- s-a actualizat metodologia privind controlul calității activităților specifice desfășurate de structurile de specialitate prin elaborarea unui ghid;
- s-a finalizat autoevaluarea internă prin prisma ISSAI 5600 și s-au identificat necesitățile de dezvoltare instituțională;
- s-au abordat teme de audit al performanței care să evalueze la nivel național modul de preluare, monitorizare și atingere de către România a obiectivelor Strategiei EUROPA 2020 și Agenda 2030 a ONU pentru dezvoltare durabilă;
- s-a participat activ la activitățile profesionale ale grupurilor de lucru de la nivelul INTOSAI și EUROSAI în vederea modernizării și uniformizării practicilor proprii de audit;
- s-au continuat monitorizarea și evaluarea asigurării și controlului calității activității de control și audit în vederea trecerii de la o evaluare cantitativă la una calitativă a activităților specifice.

Dintre realizările anului 2017 în implementarea Strategiei de resurse umane enumerăm următoarele:

- s-a urmărit asigurarea necesarului optim de personal cu experiență, cunoștințe și deprinderi necesare activității Curții de Conturi;
- s-au organizat concursuri în vederea promovării auditorilor publici externi în funcțiile de conducere, fiind abordată o nouă formă de concurs, respectiv testul grilă pentru proba scrisă, urmat de interviu;
- s-a urmărit respectarea cerințelor de dezvoltare profesională continuă, conform cărora fiecare auditor public extern participă la cel puțin un seminar anual de 40 de ore;
- s-au organizat pentru auditorii publici externi cu funcții de conducere seminare de control intern managerial;
- s-a asigurat pregătirea profesională a tuturor auditorilor publici externi pentru noul pachet legislativ privind achizițiile publice.

Dintre realizările anului 2017 în implementarea Strategiei de comunicare enumerăm:

- s-a gestionat corect și în timp real website-ul Curții de Conturi;
- s-au publicat ghiduri pe domenii de activitate;
- pentru uz intern s-au publicat periodic:
 - hotărârile plenului, dând posibilitatea cunoașterii de către toți angajații Curții de Conturi a deciziilor adoptate de plen;
 - Raportul privind realizarea programului de activitate pe anul 2016, Raportul privind realizarea programului de formare profesională pe anul 2016;
 - sinteza rapoartelor ca urmare a evaluării calității în activitatea de control/audit desfășurată de structurile de specialitate;
 - rapoarte detaliate de activitate finalizate cu concluzii, propuneri și recomandări pentru îmbunătățirea activității Curții de Conturi întocmite de participanții la diverse schimburi de experiență și la evenimente interne sau externe organizate de organisme naționale și internaționale;

- s-au publicat rapoarte privind stadiul dosarelor transmise organelor de cercetare penală;
- rapoarte speciale privind diverse domenii de activitate auditate de Curtea de Conturi;
- numerele 13 și 14 ale *Revistei Curții de Conturi a României*.

Din implementarea Strategiei IT în anul 2017 prezentăm:

- s-a asigurat permanent publicarea pe portalul extern al Curții de Conturi, www.curteadeconturi.ro, a materialelor puse la dispoziție de către structurile Curții de Conturi;
- s-a configurat site-ul instituției pentru a permite cuantificarea numărului și frecvenței accesărilor informațiilor publicate online;
- s-au actualizat aplicațiile informatice existente pentru a răspunde noilor reglementări și cerințe proprii ale Curții de Conturi;
- s-a dezvoltat, testat și implementat aplicația informatică destinată verificării cunoștințelor personalului Curții de Conturi și evaluarea acestuia;
- s-a dezvoltat aplicația informatică pentru evidența informațiilor privind litigiile aflate în instanță sau transmise organelor de urmărire penală;
- s-au elaborat manualele de utilizare pentru noile aplicații informatice;
- s-a asigurat suportul tehnic pentru menținerea în stare de funcționare a sistemului IT;
- s-au demarat procedurile pentru achiziționarea unui sistem de identificare rapidă și păstrare a documentelor existente la nivelul instituției din fonduri nerambursabile („extinderea sistemului de planificare strategică la nivelul ministerelor de resort”, cod SIPOCA 28). S-au stabilit cerințele și s-a trecut la elaborarea specificațiilor (caiet de sarcini) pentru achiziționarea și configurarea sistemului informatic.

Participarea Curții de Conturi la strategii naționale

La sfârșitul lunii august 2016, Guvernul României a adoptat Strategia Națională Anticorupție pentru perioada 2016-2020. Curtea de Conturi a României, în calitate sa de instituție supremă de audit, și-a exprimat de la început susținerea pentru noua strategie națională, fiind determinată să continue eforturile pentru implementarea de măsuri anticorupție în vederea asigurării unui control performant asupra modului de formare, de administrare și de întreținere a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public.

La scurt timp după aprobarea de către Guvern a SNA, plenul a adoptat în anul 2016, prin hotărâre, „*Declarația de aderare la implementarea SNA 2016-2020*” și l-a desemnat, din cadrul membrilor plenului, pe reprezentantul Curții de Conturi la *Platforma de cooperare a autorităților independente și a instituțiilor anticorupție pentru implementarea SNA*, acesta având și calitatea de coordonator al *Planului de integritate al SNA 2016-2020* în cadrul Curții de Conturi.

În luna februarie 2017 s-a aprobat prin hotărâre *Planul de integritate al Curții de Conturi pentru implementarea SNA 2016-2020*, document transmis la Ministerul Justiției.

În luna mai 2017, Curtea de Conturi a participat la ședința *Platformei de cooperare a autorităților independente și a instituțiilor anticorupție*, eveniment organizat la Ministerul Justiției. Ca urmare a celor stabilite s-a transmis Ministerului Justiției *Raportul pe anul 2016 privind stadiul implementării de către Curtea de Conturi a „Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020”*.

Curtea de Conturi își consolidează funcția de audit asupra gestionării performante a fondurilor publice alocate pentru finanțarea achizițiilor publice și sectoriale prin *Direcția de control al achizițiilor publice, elaborare a metodologiei în acest domeniu și pregătire profesională a personalului de specialitate*.

Curtea de Conturi își aduce contribuția la promovarea responsabilității, corectitudinii și a celor mai bune practici în domeniu, în concordanță cu obiectivele strategice generale incluse în *Strategia dezvoltării instituționale a Curții de Conturi pentru perioada 2016-2020* și cu măsurile stabilite în sarcina Curții de Conturi a României prin *Strategia națională în domeniul achizițiilor publice*, în perioada 2016-2020.

CAPITOLUL 2

Organizarea instituțională

Cadrul legal în care își desfășoară activitatea Curtea de Conturi a României

Constituția României

Art. 140

(1) Curtea de Conturi exercită controlul asupra modului de formare, de administrare și de întrebuințare a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public. În condițiile legii organice, litigiile rezultate din activitatea Curții de Conturi se soluționează de instanțele judecătorești specializate.

(2) Curtea de Conturi prezintă anual Parlamentului un raport asupra conturilor de gestiune ale bugetului public național din exercițiul bugetar expirat, cuprinzând și neregulile constatate.

(3) La cererea Camerei Deputaților sau a Senatului, Curtea de Conturi controlează modul de gestionare a resurselor publice și raportează despre cele constatate.

Legea nr. 94/1992

privind organizarea și funcționarea
Curții de Conturi, republicată, cu
modificările și completările
ulterioare

Art. 1

(1) Curtea de Conturi exercită controlul asupra modului de formare, de administrare și de întrebuințare a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public.

(2) Funcția de control a Curții de Conturi se realizează prin proceduri de audit public extern prevăzute în standardele proprii de audit, elaborate în conformitate cu standardele de audit internaționale general acceptate.

(3) Curtea de Conturi își desfășoară activitatea în mod autonom, în conformitate cu dispozițiile prevăzute în Constituție și în prezenta lege, și reprezintă România în calitatea sa de instituție supremă de audit în organizațiile internaționale ale acestor instituții.

(4) Litigiile rezultate din activitatea Curții de Conturi se soluționează de instanțele judecătorești specializate.

Curtea de Conturi are conducere colectivă exercitată prin plen, format din 18 membri cu statut de demnitari, care sunt consilieri de conturi. Membrii Curții de Conturi sunt numiți de Parlament, cu avizul comisiilor permanente pentru buget, finanțe și bănci ale celor două Camere, pentru un mandat de nouă ani, care nu poate fi prelungit sau înnoit. Curtea de Conturi se înnoiește cu o treime dintre consilierii de conturi numiți de Parlament, din trei în trei ani.

Pentru a fi numiți consilieri de conturi, persoanele propuse trebuie să fie absolvente de studii superioare economice, juridice și, începând cu anul 2017, ingineresti, să aibă o vechime de minimum 10 ani în specialitatea studiilor absolvite și pregătire profesională temeinică.

Parlamentul îi numește dintre consilierii de conturi pe președinții și vicepreședinții Curții de Conturi și ai Autorității de Audit.

Dintre cei 18 membri ai plenului, 12 consilieri de conturi au calitatea de coordonatori de departamente și sunt responsabili de organizarea și desfășurarea activităților specifice ale departamentelor pe care le coordonează.

Președintele Curții de Conturi și ceilalți membri ai plenului sunt independenți în exercitarea atribuțiilor și în luarea deciziilor și respectă principiile conducerii colective, publicității și transparenței.

Noi președinți ai Curții de Conturi și Autorității de Audit

În anul 2017 s-a încheiat primul mandat complet de nouă ani pentru șase consilieri de conturi, dintre care președintele și un vicepreședinte ai Curții de Conturi, precum și președintele și un vicepreședinte ai Autorității de Audit.

Noul plen al Curții de Conturi și-a început mandatul în data de 15 octombrie a.c., cu un nou președinte al Curții de Conturi în persoana domnului Mihai Busuioc, care l-a înlocuit pe domnul Nicolae Văcăroiu și un nou președinte al Autorității de Audit, în persoana domnului Lucian Dan Vlădescu, care l-a înlocuit pe domnul Aron Ioan Popa. Noul vicepreședinte al Curții de Conturi, în persoana domnului Nicu Marcu, consilier de conturi din anul 2014, a înlocuit-o pe doamna Doina Dascălu, iar în funcția de vicepreședinte al Autorității de Audit a fost numit domnul Florin Tunaru care l-a înlocuit pe domnul Gheorghe Oană.

Totodată, au fost numiți trei consilieri de conturi: domnul Bogdan Nicolae Stan, domnul Vasile Gherasim și domnul Aurel Dumitru care au preluat în coordonare domenii importante privind transporturile, agricultura, mediul, educația, cultura și activitatea juridică, ca parte integrantă în finalizarea activității de audit.

Personalul Curții de Conturi este format din auditori publici externi, care contribuie la realizarea funcției de audit extern a instituției. Pe funcția de auditor public extern pot fi încadrate persoane cu studii superioare economice, juridice și de altă specialitate, necesare desfășurării activității Curții de Conturi.

Funcțiile suport în Curtea de Conturi sunt organizate în cadrul Secretariatului general, salariații acestuia având calitatea de funcționari publici sau personal contractual.

Plenul Curții de Conturi a României

VASILE COSMIN NICULA
Vicepreședinte

MIHAI BUSUIOC
Președinte

NICU MARCU
Vicepreședinte

FLORIN TUNARU
Vicepreședinte
Autoritatea de Audit

LUCIAN DAN VLĂDESCU
Președinte
Autoritatea de Audit

ILIE SÂRBU
Vicepreședinte
Autoritatea de Audit

MARTA AURONA
PELEA
Consilier de Conturi

DAN FÎRȚESCU
Consilier de Conturi

BOGDAN NICOLAE
STAN
Consilier de Conturi

LUCIAN NEGREA
Consilier de Conturi

IOAN HURJUI
Consilier de Conturi

MIRON NICA
Consilier de Conturi

VASILE GHERASIM
Consilier de Conturi

PETRU LAKATOS
Consilier de Conturi

AUREL DUMITRU
Consilier de Conturi

ATTILA DÉZSI
Consilier de Conturi

CARMEN GEORGETA
STĂNESCU
Consilier de Conturi

ILEANA MANUELA
PIELEANU
Consilier de Conturi

Curtea de Conturi este organizată în două structuri de specialitate: centrală, formată din departamente, și teritorială, care cuprinde camerele de conturi județene și pe cea a Municipiului București.

Structura centrală a Curții de Conturi cuprinde 12 departamente, dintre care: nouă departamente de audit (Departamentele II-V și VIII-XII), un departament de metodologie, pregătire profesională, evaluarea activității de audit și control, programare, raportare, sinteze și IT (Departamentul I), un departament de coordonare a verificării bugetelor unităților administrativ-teritoriale (Departamentul VI) și un departament juridic (Departamentul VII).

Departamentele sunt coordonate de cei doi vicepreședinți, cu excepția Departamentelor VI și VII care sunt coordonate direct de președinte.

În subordinea președintelui funcționează Direcția relații externe și protocol, Direcția de control al achizițiilor publice, Serviciul comunicare, imagine și relații publice și Biroul audit public intern.

În calitate de ordonator de credite, președintele are responsabilitatea bunei organizări și funcționări a Secretariatului general.

Structura teritorială este formată din 42 de camere de conturi județene și cea a Municipiului București care verifică, în mod preponderent, fondurile unităților administrativ-teritoriale și, sub coordonarea și îndrumarea departamentelor, fondurile naționale ale administrației publice centrale utilizate de către unitățile din subordine. Cele 42 de camere de conturi funcționează fiecare sub coordonarea unui director și a unui director adjunct.

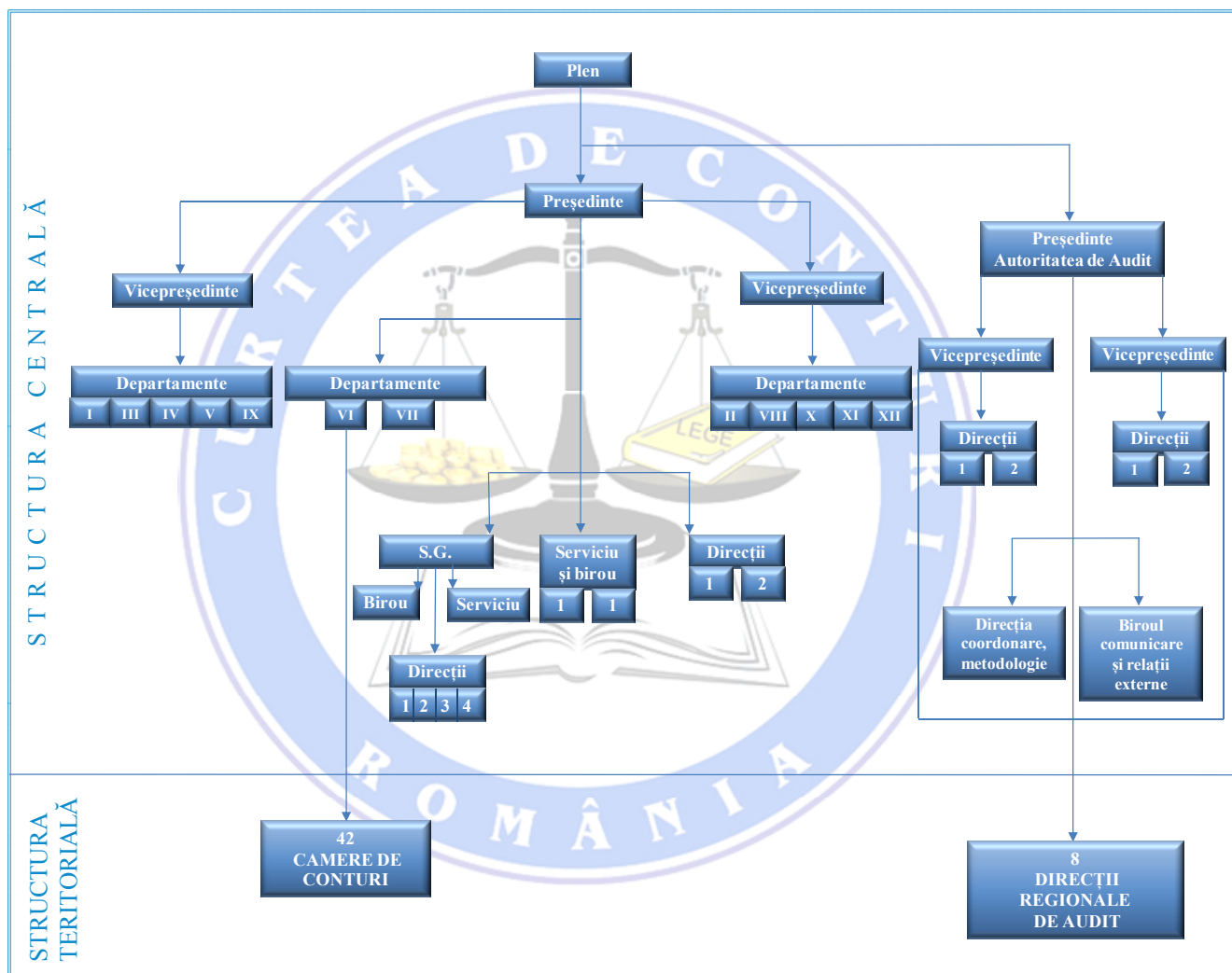
Structura organizatorică a Curții de Conturi, statul de funcții, numărul de posturi de conducere și de execuție, domeniile de activitate și atribuțiile departamentelor, precum și ale celorlalte structuri se stabilesc de plenul Curții de Conturi.

În structura Curții de Conturi funcționează Autoritatea de Audit, care este organizată ca organism independent din punct de vedere operațional.

Autoritatea de Audit își exercită funcțiile prin structura centrală, iar în teritoriu prin direcțiile regionale. Aparatul central cuprinde cinci direcții de audit, câte două coordonate de cei doi vicepreședinți și o direcție de coordonare, metodologie, sinteză, evaluarea calității auditului și pregătirea profesională a personalului, în subordinea directă a președintelui Autorității de Audit. Tot în subordinea directă a președintelui funcționează un birou de comunicare și relații externe. Structura teritorială a Autorității de Audit cuprinde opt direcții regionale de audit pentru verificarea fondurilor europene, sub coordonarea direcțiilor de specialitate din structura centrală a Autorității de Audit.

Secretariatul general asigură condițiile organizatorice și materiale pentru buna desfășurare a activității structurilor Curții de Conturi și Autorității de Audit. Secretariatul general se află în subordinea directă a președintelui Curții de Conturi, fiind condus de un secretar general, numit de plen în condițiile legii.

Organigrama Curții de Conturi a României

CAPITOLUL 3

Resurse umane și financiare

Structura resurselor umane, pe categorii de personal, aprobate de plen prin statul de funcții, la sfârșitul anului 2017, cuprinde 1.966 de posturi aprobate, dintre care 1.597 de posturi sunt ocupate astfel:

Structura personalului (funcții și număr de posturi)

În domeniul resurselor umane, Curtea de Conturi utilizează o politică de recrutare a personalului cu specializări profesionale în domeniile finanțelor publice, contabilității, dreptului, ingineriei în construcții, auditului etc.

Politica de recrutare a Curții de Conturi se realizează prin organizarea de concursuri pentru ocuparea posturilor vacante, cu respectarea principiilor generale ale legislației și a condițiilor aplicabile personalului specific unei astfel de instituții.

La sfârșitul anului 2017, 20% dintre posturile de auditori publici externi au rămas vacante, urmând a fi ocupate prin organizarea de concursuri, în funcție de sumele aprobate în buget pentru acest tip de cheltuieli.

**Profilul
de gen și vârstă**

În domeniul resurselor umane, Curtea de Conturi promovează principiile fundamentale ale dreptului comunitar, care au la bază un set de valori bine definit, inclusiv egalitatea de șanse și de tratament pentru bărbați și femei în toate activitățile sale¹ și eliminarea inegalităților și a formelor de discriminare pe criterii de gen.

În structura posturilor de auditori publici externi ocupate, profilul de gen al auditorilor publici externi, în cifre absolute, se prezintă astfel:

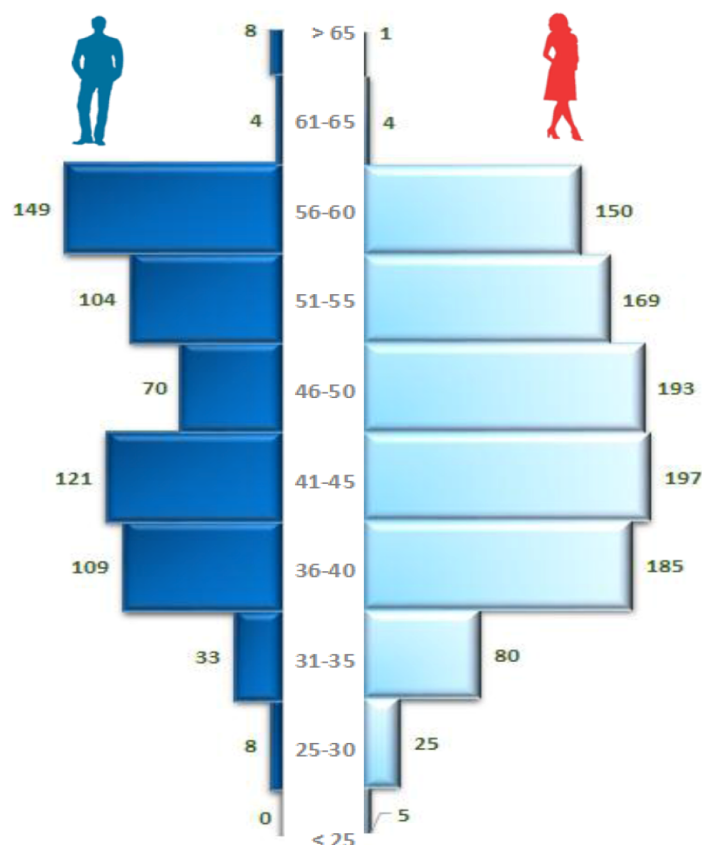
Profilul de gen al auditorilor publici externi

¹ Concept cunoscut și sub numele de „integrarea dimensiunii de gen” (gender mainstreaming)

Comparativ cu anul 2016, numărul auditorilor publici externi de gen masculin a scăzut ca urmare a pensionărilor pentru limită de vârstă, în timp ce numărul auditorilor publici externi de gen feminin a crescut ca urmare a prezentării și admiterii la concursurile de recrutare a mai multor femei decât bărbați. Această structură este determinată și de cea a absolvenților de studii economice, unde ponderea o reprezintă personalul de sex feminin.

La nivelul întregului personal al Curții de Conturi, auditori publici externi, funcționari publici și personal contractual, piramida vârstelor înregistrează următoarea structură:

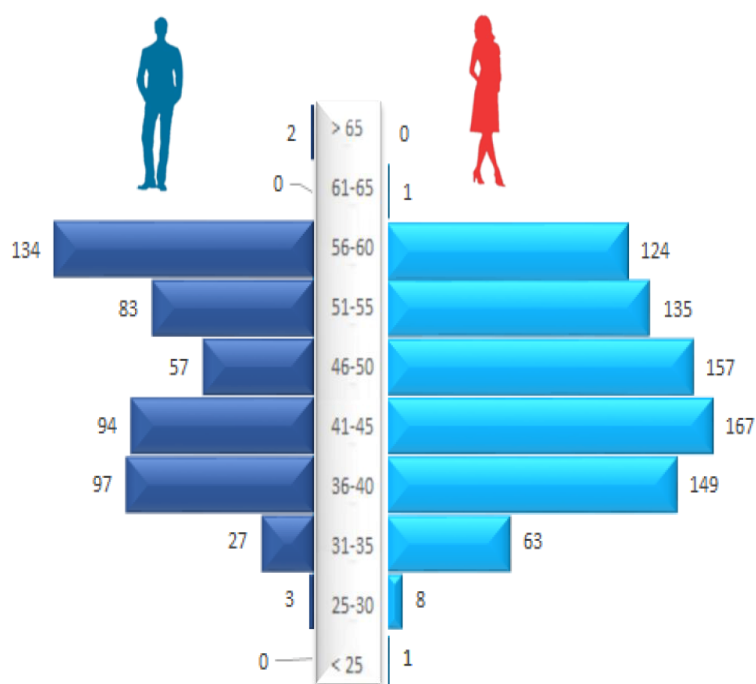
47% dintre
auditorii publici
externi au vârsta
sub 45 de ani

Repartizarea pe gen și grupe de vârstă a întregului personal al Curții de Conturi

Din graficul precedent se observă că în intervalul de vârstă 41-45 de ani sunt cei mai mulți angajați, 318 persoane, urmat de grupa de vârstă 56-60 de ani, cu 299 de angajați. Această structură a personalului este benefică activității Curții de Conturi deoarece tinerii au un ritm de muncă mai susținut, se acomodează foarte ușor cu noul, pe care îl promovează, pot să-și modifice fără probleme deosebite formarea inițială. Persoanele mai în vârstă adaugă pricepere, experiență și transmit celor mai tineri cultura organizațională a instituției.

Pe grupe de vârstă, structura personalului de specialitate este următoarea:

Repartizarea pe gen și grupe de vârstă a auditorilor publici externi

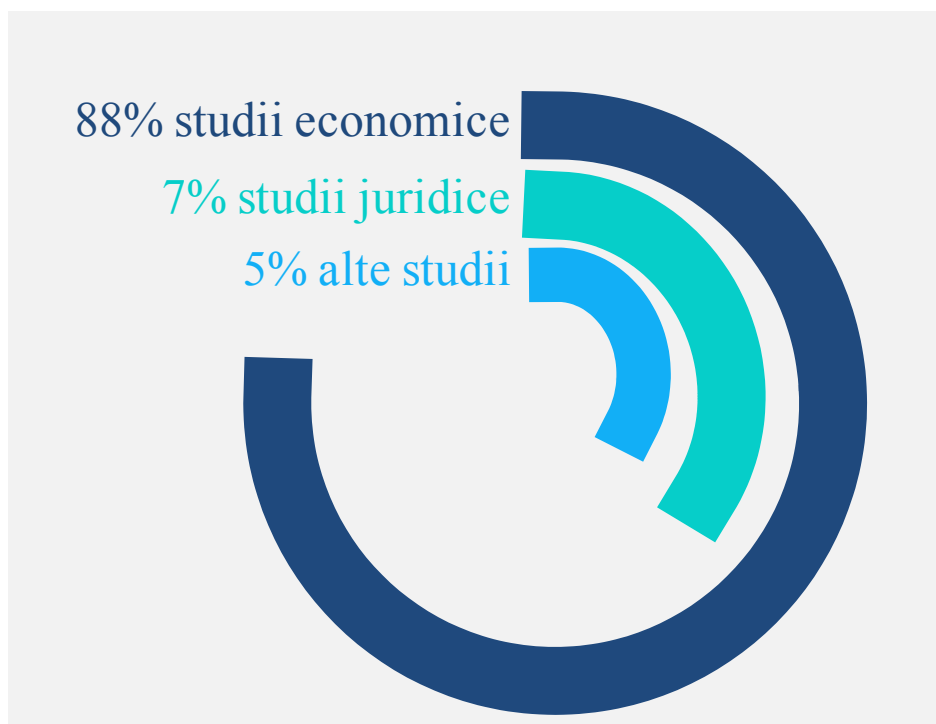
Conform profilului de vârstă al personalului de specialitate aflat în activitate la 31 decembrie 2017, 47% dintre auditorii publici externi ai Curții de Conturi au sub 45 de ani.

Evoluția pensionării estimată pentru perioada 2017-2019 (numărul pensionărilor personalului de specialitate)

Dinamica pensionării personalului încadrat în funcția de auditor public extern arată faptul că în anul 2017 s-au pensionat 67 de auditori publici externi, iar în următorii doi ani se vor pensiona 97, ceea ce reprezintă 7,5% din numărul actual al auditorilor publici externi. De aceea, strategia și politica de resurse umane ale Curții de Conturi se îndreaptă către o recrutare care să asigure desfășurarea în condiții optime a muncii de audit.

Auditorii publici externi din cadrul Curții de Conturi sunt licențiați preponderent în domeniul economic, dar și în cel juridic sau în alt domeniu de specialitate, astfel:

Repartizarea pe categorii de studii de licență a personalului de specialitate

Totodată, auditorii publici externi urmăresc actualizarea continuă a cunoștințelor de bază specifice domeniilor de licență absolvite, prin participarea la forme de pregătire postuniversitară, în vederea obținerii diplomei de master sau a titlului științific de doctor.

În anul 2017 a continuat să se acorde atenție consolidării pregătirii profesionale a auditorilor publici externi din instituția noastră prin intermediul Programului anual de formare profesională a personalului de specialitate.

Recunoașterea nivelului crescut de expertiză și experiență profesională se manifestă prin preocuparea pentru promovarea personalului în funcții de conducere preponderent în funcție de performanță și mai puțin în funcție de vechimea în muncă.

Consolidarea capacității instituționale prin dezvoltarea resurselor umane presupune recrutarea noilor angajați, valorificarea educației lor profesionale anterioare și formarea profesională continuă în sistem organizat, precum și prin sistem de tip „mentoring” pe lângă auditori publici externi cu experiență. Totodată, în viitor se va pune accentul pe recrutarea și, ulterior, instruirea personalului pentru o perioadă mai îndelungată în vederea însușirii corespunzătoare a cunoștințelor necesare profesării în domeniul auditului public extern.

Apartenența la organisme profesionale

Organismele profesionale au o responsabilitate specifică și un rol esențial care se regăsește în obiectivele lor fundamentale: educația – asigurarea dezvoltării profesionale continue a membrilor, etica – comportamentul deontologic al membrilor, calitatea – certificarea serviciilor oferite de membrii lor. Pentru susținerea acestor obiective, organismele profesionale promovează practicile profesionale de nivel înalt, ceea ce este important deoarece oferă o bază de referință pentru calitatea activității profesionale a membrilor.

Statutul profesional al personalului de specialitate al Curții de Conturi este consolidat prin deținerea de către o parte dintre auditorii publici externi a calității de membru al diferitelor organisme profesionale, după cum urmează:

Apartenența la organisme profesionale reprezintă o preocupare permanentă pentru dezvoltarea și aprofundarea expertizei specializate.

În plus, prin aderarea la această calitate se realizează, conform direcției date și de INTOSAI, un schimb de experiență în domeniile de interes pentru auditul public extern.

Execuția bugetului Curții de Conturi pe anul 2017

Curtea de Conturi este finanțată de la bugetul de stat. Proiectul de buget al Curții de Conturi este aprobat de plen, conform legii organice, după care se transmite Guvernului pentru a fi introdus în bugetul de stat și supus aprobării Parlamentului. Bugetul Curții de Conturi reprezintă circa 0,2% din totalul cheltuielilor bugetului de stat.

Bugetul și execuția pe anul 2017 se prezintă astfel:

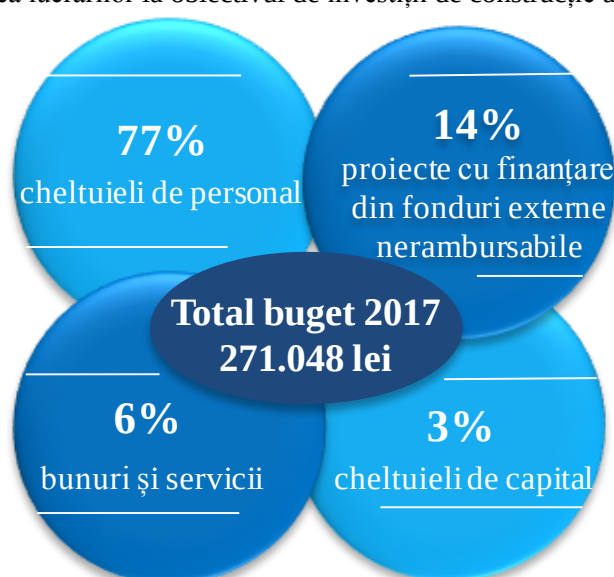
-mii lei-			
INDICATORI	BUGET FINAL 2017	EXECUȚIE 2017	%
1	2	3	4=3/2
Total buget	271.048	253.974	93,70
Total cheltuieli curente	262.948	246.085	93,59
Titlul I: Cheltuieli de personal	208.306	204.321	98,09
Titlul II: Bunuri și servicii	17.000	16.561	97,42
Titlul VIII: Alte transferuri	30	23	76,67
Titlul X: Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014-2020	36.612	25.141	68,67
Titlul XI: Alte cheltuieli	1.000	39	3,90
Titlul XIII: Cheltuieli de capital	8.100	7.889	97,40

În total cheltuieli, ponderea cea mai mare este deținută de cheltuielile de personal, 77%, ca urmare a caracterului specific al activității Curții de Conturi.

Din cheltuielile pentru bunuri și servicii, reprezentative sunt cheltuielile efectuate pentru plata utilităților, cele pentru deplasări în țară și pentru bunuri și servicii necesare întreținerii și funcționării.

Cheltuielile de capital, 3%, au avut ca destinație: finalizarea unei achiziții publice semnificative de computere (laptopuri și desktopuri); finalizarea și recepționarea lucrărilor la obiectivul de investiții de construcție a sediului Camerei de Conturi Timiș; efectuarea de reparații capitale la sediile Camerelor de Conturi Argeș și Cluj, precum și la sediul Centrului de pregătire profesională Poiana Pinului, unde prin reconfigurare interioară au fost suplimentate locurile de cazare.

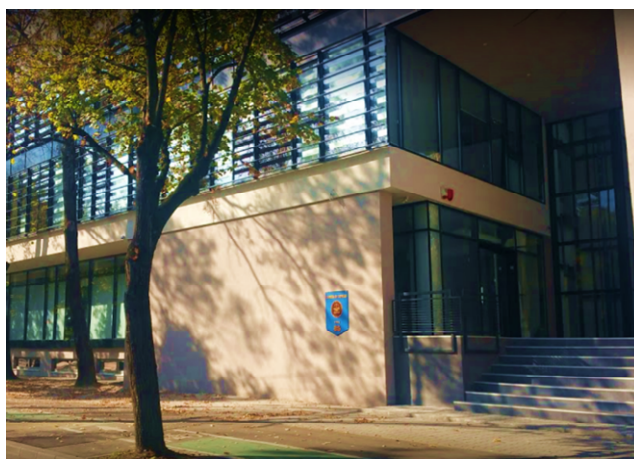
Totodată, în cursul anului 2017, pe amplasamentul fostei săli de pregătire profesională din sediul central al Curții de Conturi a fost amenajată o sală multifuncțională ce poate fi transformată în spații separate pentru instruire, ședințe, negocieri, tratative, prezentări, conferințe, prin intermediul unui sistem de pereți amovibili. Sala a fost dotată cu echipamente pentru susținerea conferințelor și prezentărilor prin intermediul unui display tip videowall și al unui sistem audio integrat. Prin retractarea pereților amovibili, incinta poate fi transformată în mod flexibil în patru, trei, două sau o singură sală multifuncțională.

În imaginile de mai jos sunt prezentate câteva dintre investițiile la care s-a făcut referire:

Sediul Camerei de Conturi Argeș

Sediul Camerei de Conturi Timiș

Sală multifuncțională din sediul central al Curții de Conturi

Creditele bugetare prevăzute la titlul X „Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014-2020”, 14%, au fost utilizate pentru derularea proiectelor astfel:

- „Extinderea sistemului de planificare strategică la nivelul ministerelor de resort – SIPOCA 28”;
- „Activități de audit specific Programului INTERREG V România-Bulgaria 2014-2020”;
- „Finanțarea activităților Autorității de Audit desfășurate în vederea implementării Programului INTERREG IPA CBC România-Serbia 2014-2020”;
- „Perfecționarea pregătirii profesionale a personalului Autorității de Audit care își desfășoară activitatea în domeniul auditului FESI²”;
- „Sprijinirea funcționării Autorității de Audit la standarde europene”;
- „Sprijin pentru finanțarea cheltuielilor de personal pentru personalul Curții de Conturi - Autoritatea de Audit – implicat în coordonarea, gestionarea și controlul FESI”.

² FESI – Fonduri Europene Structurale și de Investiții

CAPITOLUL 4

Activități și rezultate

Plenul Curții de Conturi și-a stabilit regulile de procedură privind activitatea prin Regulamentul de organizare și desfășurare a ședințelor elaborat în temeiul *Legii nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi*, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

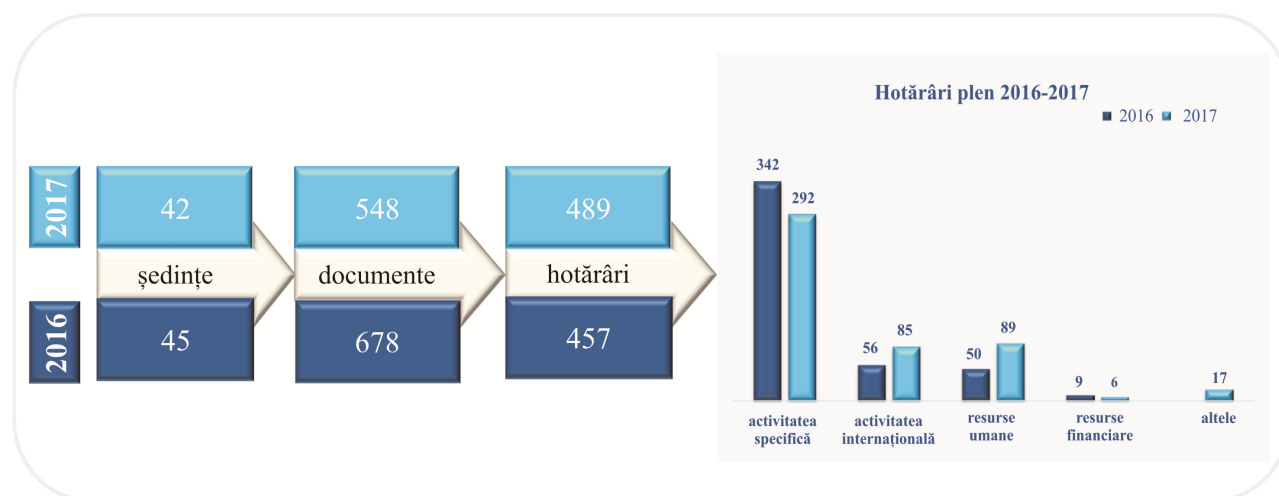
La ședințele plenului Curții de Conturi pot participa secretarul general, precum și, în calitate de invitați, specialiști cu înaltă pregătire în diferite domenii de activitate ce intră în competența Curții.

Dezbaterile care au loc în ședințe plenare se concretizează în măsuri care sunt adoptate prin hotărâri întocmite de Biroul pentru lucrările plenului. Hotărârile se comunică, prin grija Biroului, membrilor plenului, Secretariatului general, precum și tuturor structurilor Curții de Conturi.

Hotărârile de plen adoptate sunt publicate, în format electronic, pe portalul intern al website-ului Curții de Conturi, pentru a fi cunoscute de toți cei interesați.

42 ședințe
489 hotărâri ale
plenului

Comparativ cu anul 2016, activitatea plenului se prezintă astfel:

Pentru exercitarea prerogativelor stabilite prin legea-cadru și regulamentele proprii, plenul Curții de Conturi s-a reunit, în anul 2017, în 42 de ședințe, în care au fost analizate și dezbătute 548 de documente, fiind emise 489 de hotărâri.

Hotărârile plenului în număr de 489, adoptate în 2017, sunt grupate pe următoarele tematici:

61% activitatea specifică	26 pentru aprobarea unor rapoarte (rapoarte de activitate, rapoarte de audit); 172 pentru aprobarea/respingerea solicitărilor camerelor de conturi de sesizare a organelor de urmărire penală privind fapte pentru care există indicii că au fost săvârșite cu încălcarea legii penale; 15 pentru avizarea/emiterea de puncte de vedere asupra unor proiecte de acte normative/inițiative legislative; 24 pentru aprobarea Programului de activitate al Curții de Conturi și a modificării acestuia; 11 pentru evaluarea calității activităților specifice desfășurate de structurile de specialitate ale Curții de Conturi; 11 pentru aprobarea de norme proprii, manuale, ghiduri de audit și a revistei Curții de Conturi; 9 pentru aprobarea rapoartelor referitoare la respectarea eticii în Curtea de Conturi prezentate de Comitetul de etică; 3 pentru aprobarea soluțiilor prezentate de Comisia pentru aplicarea unitară a prevederilor legale aplicabile în activitatea Curții de Conturi; 3 pentru aprobarea/implementarea strategiilor Curții de Conturi; 16 pentru înființarea unor comisii/grupuri de lucru, unele măsuri pentru efectuarea misiunilor de audit, încheierea unor protocoale de colaborare, delegarea de competență acordată camerelor de conturi județene etc.; 2 modul de interpretare a prevederilor legale aplicabile în domeniul achizițiilor publice – Direcția de control al achizițiilor publice;
18% resurse umane	85 pentru resursele umane (numiri definitive și temporare în funcții de conducere, recrutare personal, modificarea raporturilor de muncă etc.); 4 pentru pregătirea profesională a personalului de specialitate;
1% resurse financiare	5 pentru aprobarea/modificarea Programului anual al achizițiilor publice; 1 pentru aprobarea proiectului de buget al Curții de Conturi;
17% activitatea internațională	85 pentru aprobarea participării reprezentanților Curții de Conturi și ai Autorității de Audit la activitatea unor organisme europene sau internaționale;
3% altele	9 pentru rapoartele comisiilor constituite la nivelul Curții de Conturi; 8 pentru informările referitoare la Standardele Internaționale de Audit.

Activitatea grupurilor de lucru interne

În vederea îmbunătățirii activității instituției s-au efectuat mai multe analize în cadrul unor grupuri de lucru, care s-au îndreptat, în special, către autoevaluarea internă a activității și către implementarea Codului general al controlului intern managerial în activitatea specifică de audit.

Activitatea Grupului de lucru constituit în vederea autoevaluării interne pe baza ISSAI 5600

În vederea armonizării cu noile cerințe de nivel internațional și pentru reflectarea bunelor practici în domeniu, în luna noiembrie 2015, Subcomitetul 3 al Comitetului privind consolidarea capacității instituționale din cadrul INTOSAI a actualizat *Standardul Internațional de Audit pentru Instituțiile Supreme de Audit (ISSAI) privind evaluarea de tip peer review*³ și a transmis tuturor instituțiilor supreme de audit proiectul noului ISSAI 5600⁴, spre analiză.

În Curtea de Conturi, Grupul de lucru constituit în vederea realizării autoevaluării interne pe baza ISSAI 5600 a cuprins persoane din cadrul celor 12 departamente de specialitate, din cadrul Direcției de control al achizițiilor publice, elaborare a metodologiei în acest domeniu și pregătire profesională a personalului de specialitate și din cadrul Direcției relații externe și protocol. Grupul de lucru a luat cunoștință de prevederile actualizate ale standardului și a analizat aspectele ce ar putea apărea în cadrul unei evaluări de tip *peer review* a activității și organizării Curții de Conturi a României.

În urma analizei efectuate în vederea îmbunătățirii unor aspecte, precum și eliminării unor neconformități întâlnite în procesul de autoevaluare internă, în anul 2017, în cadrul grupului de lucru au fost elaborate mai multe documente relevante pentru instituție: *Ghidul privind formarea profesională a personalului de specialitate*, *Ghidul pentru elaborarea strategiilor Curții de Conturi*, *Ghidul privind controlul calității activității de control/audit*.

Activitatea Comisiei pentru elaborarea Codului general al controlului intern managerial privind activitatea specifică de audit

Comisia pentru elaborarea Codului general al controlului intern managerial privind activitatea specifică de audit/control și-a desfășurat activitatea după un calendar programat, în sensul că au fost organizate opt ședințe cu runde de dezbateri profesionale în care comunicarea de grup și schimbul de experiență al membrilor au deschis perspectiva unei analize mai ample a problemelor circumscrise sistemului de control intern managerial.

³ O evaluare de tip *peer review* (evaluare colegială) poate fi descrisă ca reprezentând o revizuire, o evaluare externă a activității unei instituții supreme de audit, realizată de către una sau mai multe SAI-uri partenere (instituții similare), în vederea obținerii asigurării că instituția evaluată își desfășoară activitatea în conformitate cu standardele profesionale aplicabile și legile și reglementările naționale care guvernează activitatea de audit. Evaluarea de tip *peer review* este considerată a fi voluntară, nicio instituție supremă de audit nefiind obligată să se supună unei astfel de evaluări.

⁴ ISSAI 5600 a fost aprobat, după consultări cu instituțiile supreme de audit, la cel de-al XXII-lea Congres INTOSAI care a avut loc la Abu Dhabi (Emiratele Arabe Unite), în luna decembrie 2016.

Activitatea de analiză din Comisie a condus în final la elaborarea unor materiale prezentate plenului Curții de Conturi și aprobate prin opt hotărâri de plen, prezentate mai jos.

- HP nr. 93/16.03.2017 privind implementarea Standardului 11 – Continuitatea activității la nivelul Curții de Conturi a României
- HP nr. 144/27.04.2017 privind Norma internă de implementare a Standardului 11 – Continuitatea activității la nivelul structurilor de specialitate ale Curții de Conturi a României
- HP nr. 170/10.05.2017 privind stadiul implementării Standardului 8 – Managementul Riscului la nivelul Curții de Conturi a României
- HP nr. 188/18.05.2017 privind stadiul implementării Standardului 12 – Informarea și Comunicarea la nivelul Curții de Conturi a României
- HP nr. 252/22.06.2017 privind Norma internă de implementare a Standardului 8 – Managementul Riscului la nivelul structurilor de specialitate ale Curții de Conturi a României
- HP nr. 253/22.06.2017 privind Raportul de activitate pe anul 2016 al Comisiei pentru elaborarea codului general al controlului intern managerial privind activitatea specifică de audit
- HP nr. 281/13.07.2017 privind stadiul implementării Standardului 15 – Evaluarea sistemului de control intern managerial la nivelul Curții de Conturi a României, în baza Ordinului Secretariatului General al Guvernului nr. 400/2015, pentru aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice completat prin Ordinul Secretariatului General al Guvernului nr. 200/2016
- HP nr. 282/13.07.2017 privind Raportul de activitate pe semestrul I – 2017 al Comisiei pentru elaborarea codului general al controlului intern managerial privind activitatea specifică de audit

În acest sens, Comisia a concluzionat că instituția dispune în activitatea specifică de mecanismele, instrumentele și pârgurile prin care managementul poate anticipa sau prospecta evoluția probabilă a proceselor sau a acțiunilor ce vizează îndeplinirea misiunii și a obiectivelor strategice propuse pentru dezvoltarea instituțională.

Totodată, toate elementele-cheie ale controlului intern managerial prezentate în figura de mai jos se regăsesc implementate în cadrul activității specifice a Curții de Conturi, prin reflectarea lor în diversele norme interne sau proceduri de lucru.

La nivelul **Autorității de Audit**, având în vedere schimbările legislative intervenite la nivel național referitoare la cerințele privind sistemul de control intern managerial, a fost revizuit cadrul procedural intern, fiind actualizate procedurile de sistem și operaționale, precum și celelalte reglementări interne specifice, în scopul îndeplinirii integrale a cerințelor standardelor de control intern managerial.

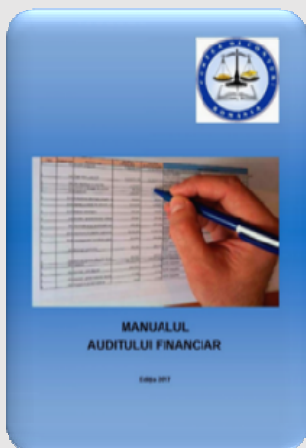
Reglementări interne

În scopul armonizării activității de audit a Curții de Conturi cu standardele internaționale de audit ale instituțiilor supreme de audit și cu legislația națională cu impact asupra activității specifice au fost actualizate în cursul anului 2017 următoarele reglementări interne:

- ✓ *Regulamentul privind organizarea și desfășurarea activităților specifice Curții de Conturi*, precum și valorificarea actelor rezultate din aceste activități, modificat și completat, aprobat prin HP nr. 205 din 31.05.2017 și publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 500/30.06.2017;
- ✓ *Statutul auditorului public extern și Codul de conduită etică și profesională a personalului Curții de Conturi*, modificate, completate și aprobate prin HP nr. 304/10.08.2017;
- ✓ *Norma internă pentru organizarea și desfășurarea activității de control al aspectelor înscrise în sesizări/petiții de către personalul din cadrul Direcției de control al achizițiilor publice, elaborare a metodologiei în acest domeniu și pregătire profesională a personalului de specialitate*, aprobată prin HP nr. 59 din 23.02.2017.

Pentru ca activitățile specifice Curții de Conturi să se desfășoare unitar, au fost elaborate și aprobate de plenul Curții de Conturi noi reglementări proprii:

▪ **Manuale privind activitatea specifică**

În scopul de a îndruma și de a sprijini realizarea într-un mod cât mai unitar a activității de audit financiar și pentru a ține pasul cu evoluția Standardelor de Audit ale Instituțiilor Supreme de Audit a fost elaborat *Manualul auditului financiar*, aprobat prin HP nr. 238 din 15.06.2017. Acesta actualizează ediția din 2003 a *Manualului de audit financiar și regularitate* și preia în reglementările interne cerințele standardelor internaționale aplicabile auditului financiar, fiind incluse și ultimele actualizări ale acestora, aprobate la Congresul INTOSAI din 2016.

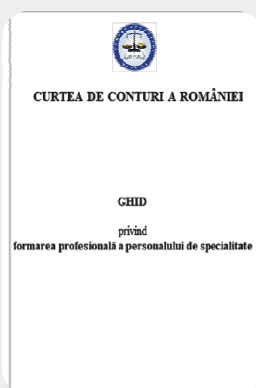
Manualul auditului financiar este postat pe portalul intern al website-ului Curții de Conturi și intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2018.

A fost definitivat *Manualul de audit pentru fondurile structurale și de investiții aferent perioadei de programare 2014-2020*, însoțit de listele de verificare aferente.

Rolul acestuia este de a îndruma activitatea specifică de audit și de a stabili o abordare unitară a muncii de audit.

▪ Ghiduri privind activitatea specifică

Ghidul privind formarea profesională a personalului de specialitate, aprobat prin HP nr. 6 din 12.01.2017, a fost conceput în scopul familiarizării personalului Curții de Conturi cu desfășurarea procesului de formare profesională, pentru uzul formatorilor proprii și al auditorilor publici externi beneficiari ai perfecționării pregătirii profesionale oferite de instituția noastră. Ghidul aduce la cunoștință tuturor celor interesați modalitatea în care se desfășoară această activitate care contribuie la dezvoltarea carierei auditorilor publici externi ai Curții de Conturi.

Ghidul de elaborare a strategiilor Curții de Conturi, aprobat prin HP nr. 30 din 2.02.2017, a fost realizat pe baza metodologiei INTOSAI, cu intenția de a deveni un instrument ce cuprinde informații fundamentale referitoare la planificarea strategică, respectiv pentru elaborarea strategiilor. Ghidul se adresează în special persoanelor desemnate pentru elaborarea, implementarea și monitorizarea strategiilor.

Ghidul privind modul de verificare a concesiunilor de lucrări și servicii, precum și a bunurilor proprietate publică, aprobat prin HP nr. 306 din 10.08.2017, este un instrument important care vine în sprijinul auditorilor publici externi în cadrul verificărilor pe care aceștia le efectuează în domeniul concesiunilor.

Ghidul pentru asigurarea și controlul calității, aprobat prin HP nr. 370 din 5.10.2017, elaborat în scopul creării cadrului general pentru implementarea și consolidarea unui sistem de asigurare și control al calității care să acopere întreaga activitate specifică și necesități implementării ISSAI 40.

Activitatea specifică desfășurată de Curtea de Conturi

Curtea de Conturi își desfășoară activitatea specifică în mod autonom, efectuând în baza atribuțiilor conferite de lege trei tipuri de audit public extern, respectiv:

Audit financiar – verifică dacă situațiile financiare sunt prezentate, sub toate aspectele semnificative, în conformitate cu cadrul general de raportare financiară aplicabil, dacă oferă o imagine fidelă și corectă, sunt complete, reale și conforme cu legile și reglementările în vigoare, furnizându-se în acest sens o opinie;

Audit de conformitate – verifică dacă tranzacțiile financiare respectă prevederile legale și regulile administrative;

Audit al performanței – evaluează independent modul în care o entitate, un program, un proiect, un proces, o activitate sau o operațiune funcționează din punct de vedere al economicității, eficienței și eficacității.

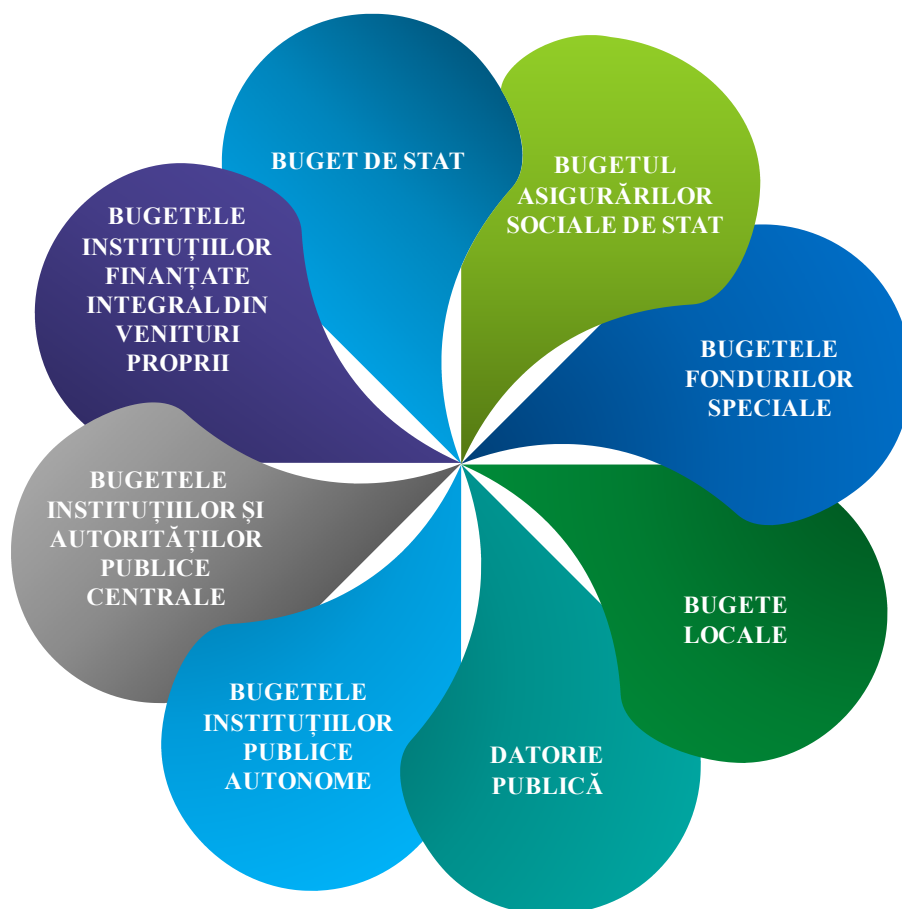
Totodată, conform prevederilor legale, Curtea de Conturi desfășoară acțiuni de verificare a modului de ducere la îndeplinire a măsurilor dispuse prin decizii, acțiuni de documentare și auditul public extern al fondurilor comunitare, efectuat de Autoritatea de Audit.

Activitățile specifice desfășurate de Curtea de Conturi a României

Prezentăm mai jos, într-o manieră sintetică, rezultatele misiunilor de audit public extern (financiar, de conformitate și al performanței) efectuate de Curtea de Conturi la entitățile cuprinse în programul pe anul 2017, care vizează exercițiul bugetar al anului 2016.

În anul 2017, **auditul financiar** s-a desfășurat asupra următoarelor conturi anuale de execuție bugetară, la entitățile care, potrivit legii, sunt obligate să le întocmească, respectiv:

În ultimii ani, în cazul unor instituții și autorități publice care au calitatea de ordonatori principali de credite ai bugetului de stat, situațiile financiare au înregistrat, în mod progresiv, o acuratețe îmbunătățită ca urmare a măsurilor dispuse prin decizii de Curtea de Conturi și a recomandărilor formulate dar și a disponibilității acestor instituții și autorități de a le pune în aplicare.

Acest context a determinat exprimarea unei *opinii nemodificate (fără rezerve)* și emiterea certificatului de conformitate pentru instituțiile și autoritățile publice ale căror situații financiare au fost reale și conforme cu legile și reglementările în vigoare, iar patrimoniul public și privat a fost corect gestionat, numărul lor fiind în creștere de la un an la altul.

Au fost exprimate și *opinii cu rezerve, cu paragraf de evidențiere a anumitor aspecte (opinie modificată)*, întrucât situațiile financiare au fost întocmite în conformitate cu cadrul general de raportare, prezentând însă unele denaturări care, analizate în mod individual și agregat, nu au constituit erori grave, cu impact semnificativ asupra situațiilor financiare, unele fiind remediate în timpul misiunii de audit financiar.

Totuși, la unele dintre instituțiile/autoritățile publice auditate s-au constatat abateri de la cadrul de reglementare legală, nereguli în gestionarea patrimoniului sau nerespectarea principiilor de eficiență, economicitate și eficacitate, care au afectat acuratețea datelor din situațiile financiare, astfel încât opinia exprimată a fost *opinie contrară*.

Pe lângă auditul financiar asupra conturilor de execuție bugetară prezentate în diagrama de mai sus, Curtea de Conturi a realizat și misiuni de audit de conformitate (control) la operatori economici din sectorul guvernamental și la alte entități, precum și misiuni de audit al performanței în diverse domenii finanțate din fonduri publice.

Acțiunile de audit de conformitate (control) programate și desfășurate de Curtea de Conturi în anul 2017, la autorități și instituții ale administrației publice centrale, precum și la unități subordonate sau aflate sub

coordonarea sau sub autoritatea acestora, la operatori economici din sectorul public și la alte entități au vizat teme din următoarele domenii:

➤ *Finanțe publice:*

- administrarea veniturilor bugetului general consolidat de către Agenția Națională de Administrare Fiscală și administrarea veniturilor bugetelor locale;
- angajarea, ordonanțarea, lichidarea și plata cheltuielilor publice;
- alocarea și utilizarea fondurilor publice destinate finanțării unor domenii precum: cercetarea științifică; dezvoltarea și promovarea turismului; susținerea producătorilor agricoli; întreținerea lucrărilor de gospodărire a apelor din domeniul public al statului, cu rol de apărare împotriva inundațiilor;
- datoria publică guvernamentală și datoria publică locală;
- administrarea patrimoniului public și privat al statului de către entități din administrația publică centrală, dar și de către cele din administrația publică locală (municipii, orașe, comune);
- administrarea patrimoniului public în unele domenii considerate de interes major precum: domeniul feroviar; patrimoniul reprezentat de rețeaua națională de transport a energiei electrice, patrimoniul unităților administrativ-teritoriale aflate în administrarea ocoalelor silvice;

➤ *Sănătate:*

- fundamentarea și utilizarea fondurilor pentru servicii medicale acordate de medicii de familie;
- modul de formare și utilizare a veniturilor proprii obținute din prestări servicii medicale de către unitățile spitalicești din subordinea unităților administrativ-teritoriale;

➤ *Relația cu Parlamentul și cetățenii:*

- verificări în temeiul hotărârilor Camerei Deputaților/Senatului;
- verificări ale unor aspecte înscrise în sesizările primite de Curtea de Conturi.

În anul 2017, Curtea de Conturi a programat și desfășurat misiuni de **audit al performanței**, concentrându-se pe următoarele domenii și teme:

➤ *Mediu:*

- monitorizarea calității aerului și gestionarea eficientă a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră, alocate României prin protocolul de la Kyoto (audit paralel);
- modul de organizare și funcționare a serviciilor publice de salubritate a localităților;

➤ *Transporturi:*

- performanța activității de transport aerian, îmbunătățirea nivelului de siguranță al serviciilor de transport aerian și al creșterii potențialului economic și turistic;

➤ *Cercetare-dezvoltare:*

- performanța activității de cercetare în domeniile fundamentale și aplicative ale agriculturii;

➤ *Educație:*

- finanțarea învățământului preuniversitar;
- performanța Programului guvernamental dedicat construirii și reabilitării campusurilor școlare;

➤ *Cultură, tineret și sport:*

- protejarea Patrimoniului Cultural Național al României, factor determinant al păstrării integrității și identității naționale;
- utilizarea fondurilor publice pentru acțiuni cu caracter social-cultural, festiv și sportiv la nivelul unităților administrativ-teritoriale;
- utilizarea fondurilor publice alocate pentru construirea sălilor de sport atât în mediul urban, cât și în mediul rural, în vederea garantării accesului la facilitățile moderne de practicare a sporturilor;

➤ *Asistență socială:*

- acordarea unor beneficii de asistență socială pentru prevenirea și combaterea sărăciei, susținerea copilului și a familiei;
- finanțarea unor categorii de cheltuieli cu asistență socială din bugetul local (asigurări sociale și ajutoare sociale);
- fundamentarea și utilizarea resurselor bugetare pentru serviciile de îngrijire social-medice și stabilirea

gradului de atingere a scopului acestora de îmbunătățire a calității vieții beneficiarilor din comunitățile locale;

- performanța programului de interes național „Dezvoltarea rețelei naționale de cămine pentru persoane vârstnice”;
- *Economie:*
- auditul performanței privind piața de gaze naturale;
- *Administrație publică:*
- auditul fondurilor alocate de la bugetul de stat pentru conservarea și restaurarea fondului arhivistic (dovezi arhivistice din epoca feudală până în prezent) și al patrimoniului imobiliar al Arhivelor Naționale;
- eficiența și eficacitatea programelor și măsurilor întreprinse în scopul de a preveni și de a înlătura efectele unui cutremur major în municipiul București;
- performanța Programului de reabilitare termică a blocurilor de locuințe;
- performanța fondurilor publice destinate unor investiții majore, la nivel local: drumuri județene și comunale, alimentare cu apă și canalizare, edificarea unor clădiri de interes public – spitale, policlinici, case de cultură, săli de sport, școli etc.;
- performanța unor servicii publice;
- *Privatizare:*
- managementul general al procesului de privatizare desfășurat în România.

Rapoartele elaborate de Curtea de Conturi pentru o parte a temelor de audit al performanței au fost transmise Parlamentului, precum și altor părți interesate și sunt postate pe site-ul Curții de Conturi, la adresa www.curteadeconturi.ro.

A fost realizat și un *audit în cooperare de către instituțiile supreme de audit din România, Ungaria și Bulgaria* cu tema „*Bunele practici privind sistemele de urmărire a carierei absolvenților*”, cu scopul evaluării eficienței și eficacității utilizării finanțării Uniunii Europene în dezvoltarea sistemelor de urmărire a traiectoriei socio-profesionale a absolvenților de studii superioare în piața muncii, publicat, de asemenea, pe site-ul Curții de Conturi.

Potrivit prevederilor art. 38 alin. (2) din *Legea nr. 94/1992*, republicată, cu modificările și completările ulterioare, *rapoartele anuale referitoare la finanțele publice locale* au ca destinatari autoritățile publice deliberative ale unităților administrativ-teritoriale, fiind înaintate acestora de către camerele de conturi.

Obiectivele acțiunilor desfășurate la nivelul unităților administrativ-teritoriale de către camerele de conturi au vizat examinarea responsabilității manageriale în utilizarea și administrarea fondurilor publice, respectarea disciplinei financiar-fiscale, eliminarea erorilor și neregularităților în scopul îmbunătățirii activității entităților verificate, dezvoltarea unor sisteme de control și audit intern.

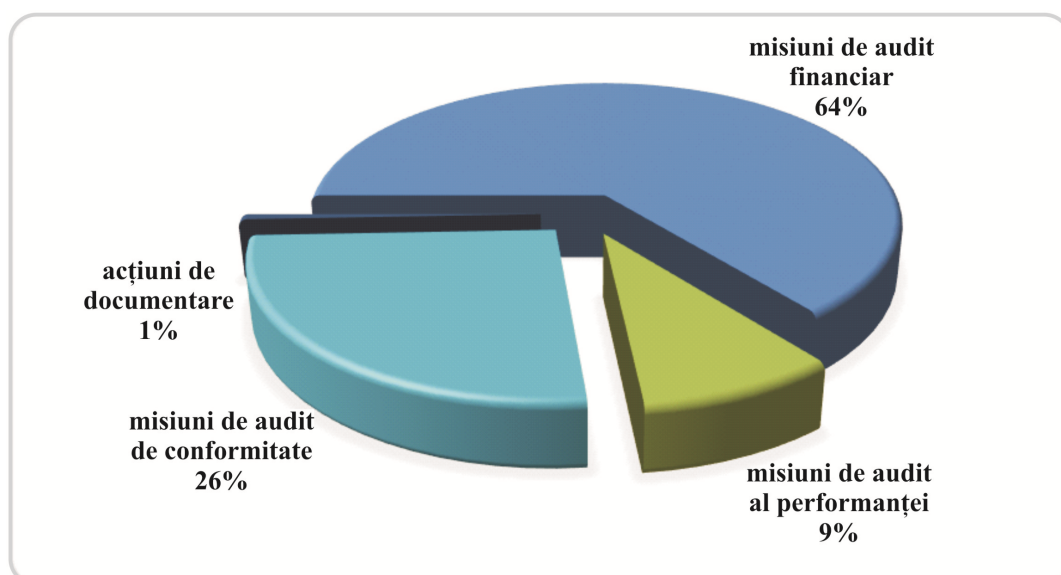
Auditul efectuat la nivelul unităților administrativ-teritoriale a relevat o serie de carențe și neregularități în modul de formare, administrare și utilizare a resurselor publice, fiind necesare în continuare măsuri pentru îmbunătățirea managementului finanțelor publice locale și dezvoltarea la un nivel corespunzător a capacității instituționale de elaborare și execuție a bugetelor unităților administrativ-teritoriale.

Rapoartele privind finanțele publice locale pe anul 2016, întocmite la nivelul fiecărui județ și al municipiului București pentru acțiunile desfășurate la nivelul unităților administrativ-teritoriale, se publică pe pagina oficială a Curții de Conturi, cu prezentarea principalelor constatări și concluzii rezultate la nivelul fiecărei unități administrativ-teritoriale verificate în anul 2017. Informații privind publicarea acestor rapoarte și modalitatea de accesare a acestora vor fi transmise tuturor autorităților publice deliberative ale unităților administrativ-teritoriale prin intermediul camerelor de conturi.

Activitatea de audit în cifre

Acțiuni realizate

În anul 2017, Curtea de Conturi a efectuat 1.619 misiuni de audit financiar, a abordat un număr de 35 de teme de audit al performanței din domenii considerate prioritare, dintre care 14 teme de audit al performanței au vizat administrația publică centrală, iar alte 21 administrația publică locală, a desfășurat 656 de misiuni de audit de conformitate, care au avut ca obiect un număr de 38 de teme, și un număr de 15 acțiuni de documentare.

Pondere de deținută de cele patru tipuri de audit în totalul activității Curții de Conturi pe anul 2017

Din datele de mai sus rezultă că misiunile de audit financiar reprezintă 64% din totalul acțiunilor efectuate în anul 2017, misiunile de audit de conformitate (control) 26%, iar misiunile de audit al performanței 9%. Cele 15 acțiuni de documentare (1%) au fost efectuate fie în scopul obținerii unor informații relevante pentru includerea în programul pe anul 2018 a unor noi acțiuni, fie în vederea elaborării programului de activitate pe anul 2018, acțiuni care au necesitat atât resurse umane, cât și fond de timp.

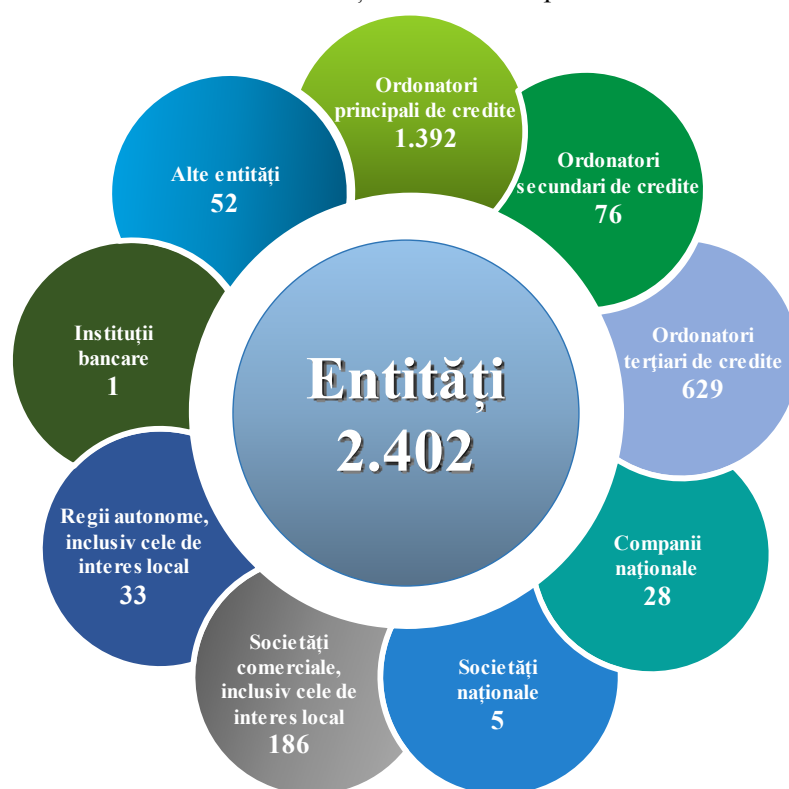
Totodată, în anul 2017 s-au efectuat 4.302 acțiuni de monitorizare a implementării măsurilor dispuse prin decizii, 146 de acțiuni de verificare a realității argumentelor invocate de conducerile entităților în susținerea solicitărilor de prelungire a termenelor stabilite în decizii și 92 de acțiuni de verificare a modului de implementare a recomandărilor formulate în auditul performanței.

Entități verificate

Pentru exercițiul financiar al anului 2016, misiunile de audit financiar și acțiunile de control asupra modului de formare, administrare și întreținere a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public s-au efectuat la un număr de 2.402 entități.

Trebuie precizat că între numărul de misiuni și numărul de entități auditate există diferențe care se explică prin faptul că la unele entități s-au efectuat mai multe tipuri de audit.

Numărul acțiunilor de audit și categoriile de entități auditate în anul 2017 sunt reprezentate în figura alăturată, din care rezultă că verificările s-au desfășurat la 1.392 de ordonatori principali de credite, 76 de ordonatori secundari de credite, 629 de ordonatori terțiari de credite, 28 de companii naționale, 5 societăți naționale, 186 de societăți comerciale, inclusiv cele de interes local, 33 de regii autonome, inclusiv cele de interes local, o instituție bancară, precum și la 52 de alte entități de tipul asociațiilor și fundațiilor ș.a.).

Impactul financiar al verificărilor efectuate

Misiunile de audit financiar și de conformitate efectuate de Curtea de Conturi în anul 2017, au identificat cazuri de nerespectare a reglementărilor legale, constatându-se abateri care au condus fie la nestabilirea, neurmărirea și neîncasarea unor venituri bugetare, fie la producerea unor prejudicii ori denaturarea unor date și informații din situațiile financiare.

Evaluarea impactului financiar pe tipuri de acțiuni de audit este redată în tabelul următor:

Explicații	u.m.	Total	din care:	
			Audit financiar	Audit de conformitate
Venituri suplimentare	milioane lei	978,1	235,0	743,1
	milioane euro*	214,5	51,5	163,0
Prejudicii	milioane lei	687,6	537,2	150,4
	milioane euro*	150,8	117,8	33,0

* A fost utilizat cursul mediu de schimb leu/euro pe anul 2016 de 4,56 lei/euro, comunicat de Comisia Națională de Prognost – Prognost de toamnă, noiembrie 2017.

Evaluarea impactului financiar pe tipuri de acțiuni de audit

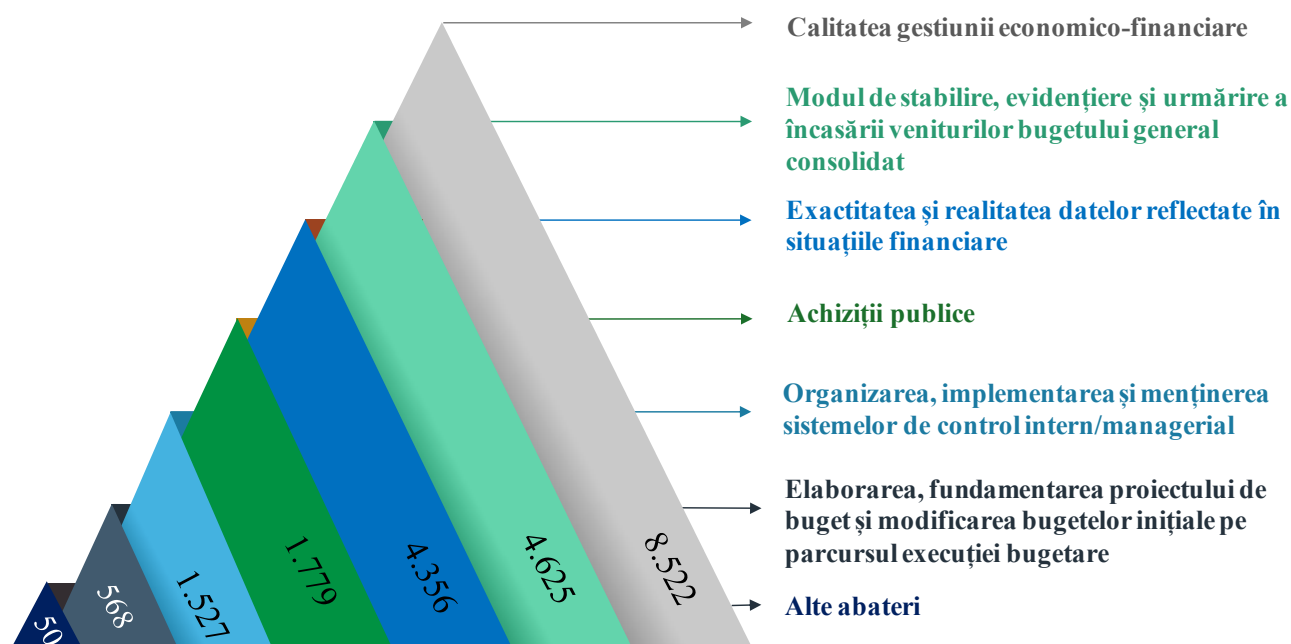
Explicații	u.m.	Total	din care:	
			Audit financiar	Audit de conformitate
Abateri financiar-contabile	milioane lei	43.225,0	35.440,2	7.784,8
	milioane euro*	9.479,2	7.772,0	1.707,2

* A fost utilizat cursul mediu de schimb leu/euro pe anul 2016 de 4,56 lei/euro, comunicat de Comisia Națională de Prognost – Prognost de toamnă, noiembrie 2017

Evaluarea impactului financiar al abaterilor financiar-contabile, pe tipuri de acțiuni de audit

Frecvența constatărilor Curții de Conturi pe obiective

Cu ocazia verificărilor desfășurate, urmărind obiectivele de audit stabilite, au fost identificate 21.427 de cazuri de abateri, nereguli și/sau erori, care sintetic, pe obiective, se prezintă astfel:

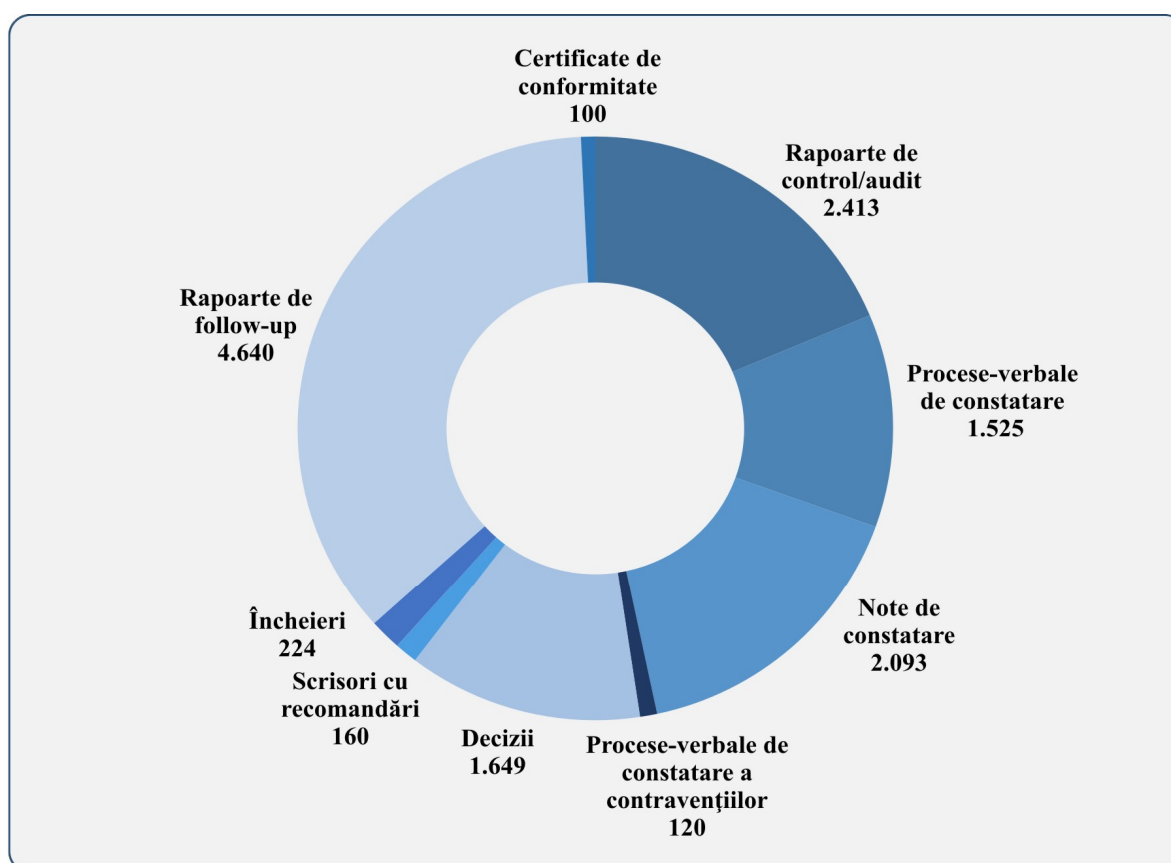

Frecvența constatărilor pe obiective

Actele întocmite în anul 2017 pentru verificarea exercițiului bugetar 2016

Ca urmare a acțiunilor de control/audit efectuate, au fost întocmite următoarele acte:

- 2.413 rapoarte de control/audit;
- 1.525 de procese-verbale de constatare;
- 2.093 de note de constatare;
- 120 de procese-verbale de constatare a contravențiilor;
- 1.649 de decizii;
- 160 de scrisori cu recomandări;
- 224 de încheieri;
- 4.640 de rapoarte de follow-up;
- 100 de certificate de conformitate.

Acte întocmite în 2017

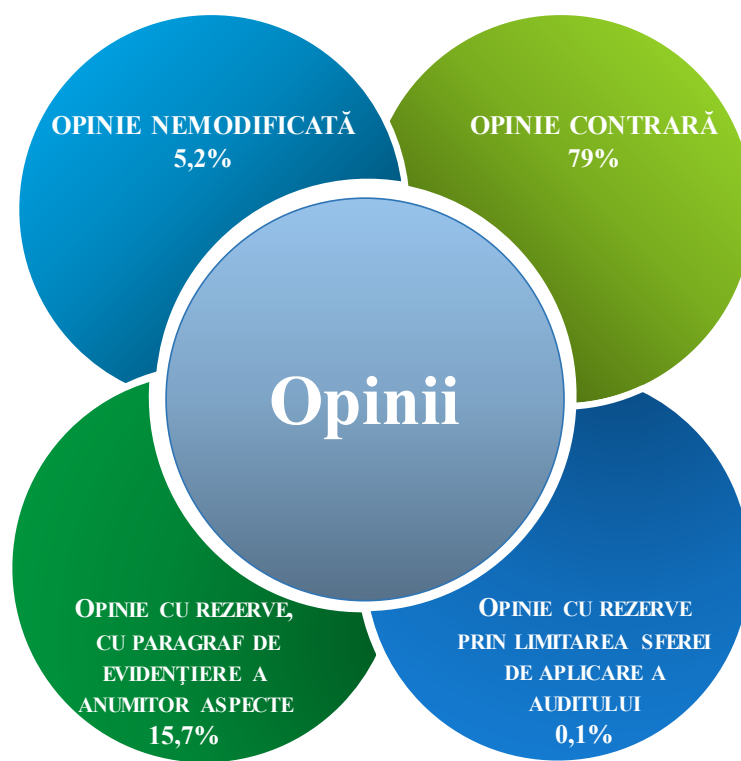
În conformitate cu prevederile Regulamentului privind organizarea și desfășurarea activităților specifice Curții de Conturi, **în urma valorificării actelor de control au fost emise 1.649 de decizii**, prin care au fost dispuse **14.271 de măsuri**, pe care entitățile verificate trebuie să le implementeze pentru înlăturarea deficiențelor și neregulilor constatate, stabilirea întinderii prejudiciilor și recuperarea acestora.

Împotriva măsurilor dispuse prin decizii, precum și a termenului stabilit pentru implementare, entitățile verificate pot depune contestații, care sunt examinate și soluționate, prin încheiere, de către Comisiile de soluționare a contestațiilor constituite la nivelul structurilor Curții de Conturi, iar împotriva încheierilor emise de comisii, entitățile verificate pot sesiza instanța de contencios administrativ competentă. În anul 2017, 1.282 de măsuri au fost contestate, reprezentând 9% din totalul măsurilor dispuse prin deciziile emise.

Opinii de audit

Opinia de audit se exprimă la încheierea misiunilor de audit financiar asupra conturilor anuale de execuție a bugetelor auditate, după ce auditorii publici externi prezintă în rapoartele de audit constatările și concluziile și formulează recomandări cu privire la măsurile ce urmează a fi luate de conducerea entităților verificate.

Din totalul opiniilor exprimate, 5,2% sunt opinii nemodificate, 15,7% sunt opinii cu rezerve cu paragraf de evidențiere a anumitor aspecte, situații în care conturile pentru exercițiul 2016 nu conțin denaturări semnificative și 79% sunt opinii contrare, pentru situațiile în care nu au fost înregistrate corespunzător veniturile, cheltuielile, activele și pasivele și nu a fost prezentată corespunzător situația financiară la 31 decembrie 2016 sau operațiunile nu au fost conforme cu cadrul juridic sau reglementările specifice.

Opinii de audit

Relația Curții de Conturi cu Parlamentul, terțe părți și cetățenii

Misiunile de control efectuate la solicitarea Camerei Deputaților

În anul 2017, Curtea de Conturi a efectuat două acțiuni de control inițiate în baza art. 4 din *Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi*, republicată, la solicitarea Camerei Deputaților.

Misiunile de control au avut ca obiectiv general „Controlul legalității fundamentării, avizării și aprobării legii bugetului de stat pentru anul 2016 și a actelor normative de rectificare a acesteia, precum și a utilizării și administrării resurselor financiare ale statului”.

Din analiza efectuată de Curtea de Conturi și din răspunsurile primite de la instituțiile publice implicate (Ministerul pentru Relația cu Parlamentul, Ministerul Justiției și Consiliul Legislativ) au rezultat următoarele răspunsuri la întrebările formulate de Camera Deputaților:

- prevederile legale privind derogarea de la principalii indicatori macroeconomici aprobați prin lege pentru anii 2015 și 2016 au fost respectate prin adoptarea *OG nr. 14/2016* și, respectiv, a *OUG nr. 86/2016 de rectificare a bugetului de stat*;
- Guvernul avea abilitarea legală de a utiliza derogarea stabilită prin lege a nivelului acestor indicatori, acordată de Parlament prin *Legea nr. 123/2016 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe*;
- întrucât nu a rezultat o încălcare a prevederilor *Legii nr. 69/2010 a responsabilității fiscal-bugetare*, republicată, Curtea de Conturi a apreciat că nu este cazul impunerii unor măsuri de corectare.

Totuși, pentru claritatea textului actului normativ incident s-au formulat următoarele recomandări:

- textul de lege referitor la domeniul de abilitare a Guvernului privind rectificarea bugetară să fie enunțat astfel încât să reiasă foarte clar dacă se acordă sau nu competența Guvernului de a institui derogări de la regulile fiscal-bugetare și de la prevederile legilor anuale de aprobare a plafoanelor unor indicatori specificați în cadrul fiscal-bugetar;
- definirea noțiunii de măsuri fiscal-bugetare în normele legale specifice, pentru a fi eliminate în viitor neclaritățile și interpretările divergente.

Impactul implementării măsurilor dispuse prin deciziile Curții de Conturi

Acțiunile de control/audit efectuate în anul 2017 asupra exercițiului financiar 2016 la entitățile publice au reliefat o serie de cazuri de nerespectare a reglementărilor legale, constatându-se abateri și nereguli care au generat fie venituri suplimentare cuvenite bugetelor publice, fie prejudicii, fie au influențat calitatea gestiunii economico-financiare a entităților verificate.

Măsurile care au fost duse la îndeplinire de către entitățile publice au avut impact pozitiv asupra activității și managementului acestora, concretizat în obținerea unor rezultate economico-financiare mai bune, reducerea cheltuielilor, creșterea economicității, eficienței și eficacității în utilizarea fondurilor publice și/sau în administrarea patrimoniului.

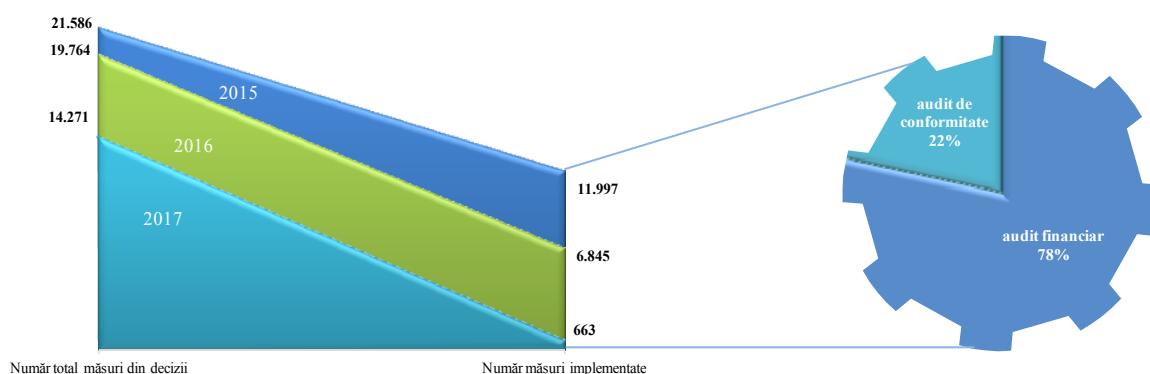
O mare parte a măsurilor dispuse în anul 2017 nu a fost încă implementată la data Raportului, având termene de implementare în perioada următoare, când vor fi verificate.

Un impact financiar semnificativ este cel dat de implementarea măsurilor dispuse de Curtea de Conturi, care obligă conducerea entității verificate să stabilească întinderea prejudiciilor estimate de auditorii publici externi, să le recupereze și să le vireze bugetelor cărora li se cuvin și prin care se creează premise pentru creșterea calității finanțelor publice, prin limitarea și eliminarea în viitor a neregulilor/abaterilor de la legalitate și regularitate constatate.

Dar, potrivit legii și regulamentului propriu, entitățile verificate pot contesta unele măsuri dispuse de Curtea de Conturi, iar procedura contestării și soluționării în instanță este, de cele mai multe ori, de lungă durată.

Întrucât implementarea măsurilor dispuse prin decizii depinde de termenele stabilite de Curtea de Conturi, termene care în unele cazuri sunt prelungite de comun acord, din motive obiective, dar și de procedura de soluționare a instanțelor, decalajul dintre momentul emiterii deciziei și verificarea implementării măsurilor se poate întinde pe mai mulți ani, îndeosebi atunci când măsurile se referă la recuperarea unor prejudicii.

Pentru a ilustra acest decalaj, prezentăm în graficul următor numărul de măsuri implementate, raportat la numărul de măsuri dispuse prin decizii, pentru perioada 2015-2017.

Măsuri implementate

În figura de mai sus este reprezentată ponderea pe care o dețin măsurile implementate aferente perioadei 2015-2017 pentru cele două tipuri de audit în care se dispun măsuri, din care rezultă că ponderea mai mare a măsurilor implementate o deține auditul financiar, cu 78%, în timp ce auditul de conformitate deține 22% din totalul măsurilor implementate.

După cum se observă, gradul de conformare a entităților în privința implementării măsurilor dispuse este destul de redus în anul în care se efectuează auditul, respectiv 5% pentru anul 2017, crește la 35% pentru anul 2016 și ajunge la 56% pentru anul 2015, astfel încât după aproximativ patru ani gradul de implementare poate ajunge la un nivel acceptabil, în condițiile în care, luând în calcul procesul de contestare și soluționare a contestațiilor în instanță, precum și căderea în desuetudine a unora dintre măsuri prin trecerea timpului, ponderea implementării nu va fi niciodată de 100%.

În urma verificărilor efectuate asupra modului de ducere la îndeplinire a măsurilor dispuse prin decizii, în anii anteriori, de către Curtea de Conturi a reieșit că implementarea, fie în totalitate, fie parțial, a măsurilor a condus la:

- îmbunătățirea activității din punct de vedere al evidenței financiar-contabile și de gestiune;

- îmbunătățirea managementului pentru realizarea obiectivelor;
- înlăturarea neregulilor din activitatea financiar-contabilă și luarea măsurilor de recuperare a prejudiciilor.

Informații detaliate referitoare la activitatea de audit public extern desfășurată de Curtea de Conturi a României se regăsesc în Raportul public pe anul 2016.

Activitatea specifică de control al achizițiilor publice

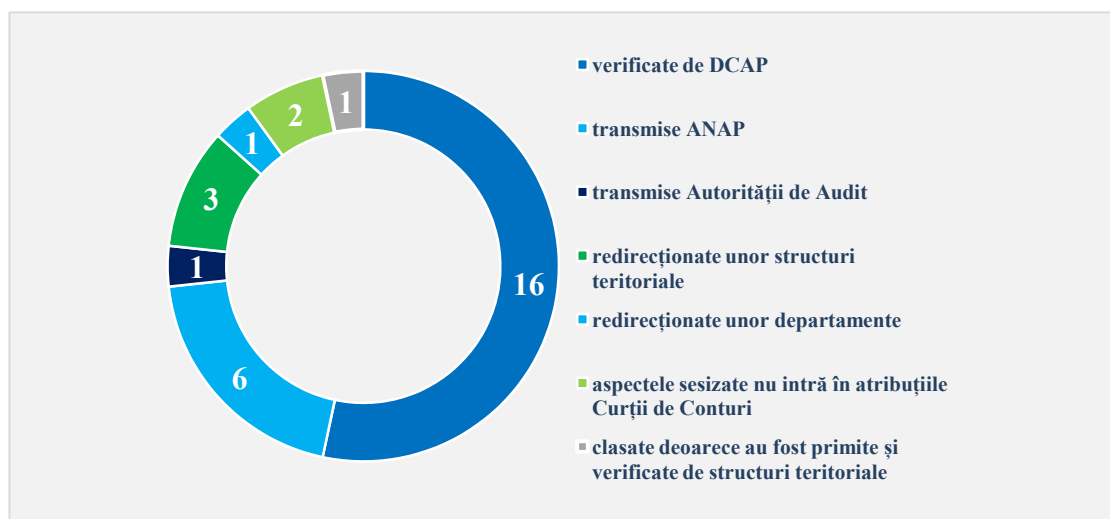
În anul 2017, *Direcția de control al achizițiilor publice, elaborare a metodologiei în acest domeniu și pregătire profesională a personalului de specialitate* (DCAP) a elaborat rapoarte și analize de specialitate, după cum urmează:

- *Raportul privind modul de realizare a activității de monitorizare a domeniului achizițiilor publice în anul 2016;*
- *Raportul privind abaterile de la legalitate constatate în domeniul achizițiilor publice, rezultate din acțiunile de verificare desfășurate de Curtea de Conturi în anul 2016;*
- *Analiza contractelor de achiziție publică de studii de fezabilitate și/sau fezabilitate atribuite de entitățile publice în perioada 2009-2016, conform datelor publicate în Sistemul electronic de achiziții publice;*
- *Analiza informațiilor publicate de către instituțiile abilitate în vederea identificării factorilor de risc în domeniul achizițiilor publice, precum și identificarea cauzelor care au condus la pronunțarea de către instanțele de judecată a unor hotărâri nefavorabile Curții de Conturi referitoare la verificarea achizițiilor publice;*
- *Raportul privind abaterile de la legalitate constatate în domeniul achizițiilor publice, rezultate din acțiunile de verificare desfășurate de Curtea de Conturi în perioada ianuarie-iulie 2017;*
- *Raportul privind modul de realizare a activității de monitorizare a domeniului achizițiilor publice în primul semestru al anului 2017;*
- *Raportul de activitate pe primele 7 luni ale anului 2017 al Direcției de control al achizițiilor publice, elaborare a metodologiei în acest domeniu și pregătire profesională a personalului de specialitate;*
- *Nota privind stabilirea modului de interpretare a prevederilor legale aplicabile în cazul prețurilor bunurilor/serviciilor incluse în situațiile de lucrări atașate facturilor emise de către operatorii economici pentru decontarea lucrărilor executate în cadrul contractelor de achiziție de lucrări încheiate cu entitățile publice care au calitatea de autorități contractante;*
- *Alte note informative prezentate plenului.*

Activitatea de verificare a aspectelor înscrise în sesizări/petiții

În conformitate cu prevederile *Normei*⁵ aprobate s-au efectuat acțiuni de verificare în domeniul achizițiilor publice, în urma sesizărilor și petițiilor primite de la terțe persoane fizice și juridice, la entități publice aflate în competența de verificare a Curții de Conturi, care nu au fost cuprinse în programul anual de activitate sau la cele la care acțiunea de verificare programată s-a încheiat înainte de primirea sesizării/petiției, caz în care aspectele înscrise anterior în sesizare/petiție nu au făcut obiectul verificării.

⁵ Norma internă pentru organizarea și desfășurarea activității de control al aspectelor înscrise în sesizări/petiții de către personalul din cadrul Direcției de control al achizițiilor publice, elaborare a metodologiei în acest domeniu și pregătire profesională a personalului de specialitate, aprobată prin HP nr. 59 din 23.02.2017

Modul de soluționare a sesizărilor/petițiilor de către DCAP

În anul 2017 au fost efectuate 16 acțiuni de control, finalizate cu raport de control, prin care s-a constatat că:

- în cazul a cinci entități publice, aspectele incluse în sesizări nu s-au confirmat;
- la celelalte 11 entități publice verificate a fost constatat un număr total de 46 de abateri de la legalitate, dintre care trei abateri au fost remediate în timpul controlului.

Abaterile de la legalitate au avut drept consecințe: prejudicii de 1.143,8 mii lei, din care în timpul controlului au fost încasate 1,55 mii lei; venituri suplimentare de 21,7 mii lei; abateri cu caracter financiar-contabil de 173,1 mii lei, din care abateri de 3,65 mii lei au fost remediate în timpul controlului.

Acțiunile de control au mai avut următoarele consecințe:

- au fost aplicate cinci amenzi contravenționale în valoare totală de 26 mii lei la patru entități publice;
- au fost emise 11 decizii conținând 44 de măsuri în vederea remedierii abaterilor de la legalitate;
- au fost formulate contestații împotriva unui număr de cinci măsuri din trei decizii emise.

Actele de control întocmite sunt în curs de valorificare.

Curtea de Conturi a instituit un sistem intern de evaluare a performanței, care este alcătuit dintr-un set de indicatori de performanță și indicatori de management, precum și din alte elemente conexe. Acest sistem contribuie la măsurarea și evaluarea multiplelor aspecte ale activității de audit, ale procesului de valorificare a constatărilor consemnate în actele întocmite în urma verificărilor, ale etapei de raportare (inclusiv în afara instituției, a rezultatelor acțiunilor de verificare efectuate), precum și la evaluarea impactului activității Curții de Conturi în societate.

În acest sens, Sistemul de indicatori de performanță ai Curții de Conturi este alcătuit din următoarele elemente principale:

- indicatorii de performanță și indicatorii de management;
- nivelele de aplicabilitate ale indicatorilor de performanță și de management și țintele care urmează să fie atinse de la o perioadă la alta;

- fișa de rezultate care cuprinde informațiile necesare calculării indicatorilor de performanță și indicatorilor de management;
- modulul „Indicatori de performanță și indicatori de management” din cadrul aplicației informatice interne denumită INFOPAC.

Indicatorii de performanță sunt indicatori-cheie, denumiți și indicatori de uz extern, raportați în afara instituției, care reflectă sintetic activitatea Curții de Conturi.

Indicatorii de management, denumiți și indicatori de uz intern, sunt utili conducerii instituției și a structurilor de specialitate, în vederea măsurării și evaluării modului de utilizare a resurselor puse la dispoziție pentru activitatea specifică, precum și a urmăririi modului de realizare a activităților specifice și a rezultatelor obținute în urma acțiunilor de verificare desfășurate.

După o perioadă de testare, indicatorii de performanță stabiliți în anul 2017 într-o variantă finală de către conducerea instituției pentru calcul și agregare, pe bază de ponderi și scoruri (puncte), cuprind șapte indicatori de performanță și doi subindicatori.

Printre cei mai importanți indicatori pot fi enumerați următorii: *„ponderea entităților publice verificate anual la nivelul instituției”, „numărul total de rapoarte speciale (de audit al performanței, de analiză pe domenii sau a unor aspecte de interes pentru Parlament și opinia publică), inclusiv rapoartele privind finanțele publice locale, întocmite la nivelul instituției și care sunt transmise Parlamentului, autorităților publice deliberative ale unităților administrativ-teritoriale și altor autorități”, „ponderea numărului de sesizări, petiții și reclamații care au fost soluționate la nivelul instituției în totalul celor adresate Curții de Conturi (structurilor de specialitate centrale și teritoriale) în cursul unui an de către instituțiile statului sau alte persoane juridice și fizice” și „ponderea, în totalul măsurilor dispuse prin deciziile emise anual de către structurile de specialitate, a măsurilor: a) implementate de către entitățile verificate; b) neimplementate de către entitățile verificate”.*

Un exemplu relevant este indicatorul de performanță *„Opinia conducerii entităților verificate cu privire la calitatea auditului efectuat de Curtea de Conturi și a impactului acestuia asupra entităților verificate, precum și la respectarea principiilor și valorilor etice de către auditorii publici externi”*, opinie care se exprimă prin chestionarul care se transmite la toate entitățile din competența de verificare a Curții de Conturi, după finalizarea verificărilor efectuate de către echipele de audit.

Pe baza acestui indicator și a chestionarului aferent, Curtea de Conturi asigură:

- implementarea unei prevederi din ISSAI 30 (Codul etic INTOSAI), potrivit căreia instituțiile supreme de audit trebuie să obțină informații cu privire la percepția părților interesate asupra independenței și imparțialității auditorilor publici externi pe parcursul desfășurării activității specifice de audit, având la bază norme interne/mecanisme sau proceduri proprii elaborate în acest scop de către Curtea de Conturi;
- măsurarea calității și impactului pe care îl are activitatea desfășurată de Curtea de Conturi la entitățile aflate în competența sa de verificare;
- obținerea unui feedback relevant pentru managementul Curții de Conturi cu privire la activitatea pe care au desfășurat-o echipele de audit și care poate conduce, prin informațiile și aprecierile primite, la identificarea măsurilor necesare îmbunătățirii calității în activitatea de audit;
- dezvoltarea unui instrument de monitorizare corespunzător pentru evaluarea gradului de conformare a auditorilor publici externi la principiile și valorile etice în cadrul misiunilor de audit și control la entitățile verificate.

Rezultatele înregistrate în anul 2017 s-au materializat în răspunsuri în proporție de 48,7% din totalul entităților chestionate, iar opiniile exprimate arată un comportament adecvat al auditorilor publici externi, un impact bun al activității de audit, excepțiile fiind destul de rare.

„O provocare majoră cu care se confruntă toate instituțiile supreme de audit este cea de a promova către societatea civilă și administrația publică o bună înțelegere a diverselor sale roluri și sarcini. În concordanță cu mandatele și cu cadrele juridice care le reglementează, informațiile despre SAI-uri⁶ ar trebui, prin urmare, să fie ușor accesibile și pertinente. Procesele de audit, activitățile și rezultatele lor ar trebui să fie transparente”. – ISSAI 20 - Principii privind transparența și răspunderea

Pentru respectarea principiilor prevăzute de ISSAI 20 și de legislația națională în vigoare din România, asigurarea accesului publicului larg la rezultatele activității specifice desfășurate de Curtea de Conturi s-a realizat, în principal, prin:

- difuzarea *Raportului public anual*, a *Raportului de activitate* și a *Raportului privind finanțele publice locale* pe suport material și/sau pe suport electronic membrilor celor două Camere ale Parlamentului și altor instituții publice (Președinția României, Guvernul, Banca Națională a României, ministere și alte autorități și instituții publice);
- postarea pe website-ul Curții de Conturi a celor trei rapoarte, după transmiterea lor la Parlament. Sinteza Raportului public se traduce în limba engleză și se postează pe website pentru a putea fi accesată și de către părți interesate din afara țării;
- publicarea *Raportului public anual* în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a;
- corespondența directă între Curtea de Conturi și părțile interesate de rezultatele activității acesteia;
- postarea rapoartelor întocmite în urma realizării activității specifice sau a unor sinteze ale acestora pe website-ul www.curteadeconturi.ro, în secțiunea *Publicații*.

Ulterior difuzării celor trei rapoarte către Parlamentul României, acestea sunt transmise pe suport electronic reprezentanților acreditați ai mass-mediei.

Rapoartele anuale referitoare la finanțele publice locale sunt întocmite de camerele de conturi și conțin constatările și concluziile consemnate în actele de verificare încheiate în urma acțiunilor desfășurate la unitățile administrativ-teritoriale și la operatorii economici din subordine, aflate în competența lor de verificare.

Căile și mijloacele care permit accesul publicului larg la rezultatele activităților specifice desfășurate de către camerele de conturi la unitățile administrativ-teritoriale sunt:

- difuzarea rapoartelor anuale referitoare la finanțele publice locale pe suport electronic membrilor celor două Camere ale Parlamentului și altor instituții și autorități publice;
- postarea rapoartelor pe website-ul Curții de Conturi în scopul de a informa toate autoritățile publice deliberative ale unităților administrativ-teritoriale de pe raza de competență (consiliile locale ale comunelor, orașelor, municipiilor, sectoarelor municipiului București, consiliile județene, Consiliul General al Municipiului București).

Având în vedere faptul că toate rezultatele activității specifice ale Curții de Conturi trebuie cunoscute de părțile interesate, în anul 2017 au fost postate pe website, în vederea facilitării consultării lor de către public, următoarele:

- 42 de Rapoarte referitoare la finanțele publice locale;
- cinci sinteze ale unor rapoarte de audit încheiate în urma misiunilor efectuate din proprie inițiativă;
- Raportul cu privire la cazurile în care Curtea de Conturi a apreciat că sunt indicii de săvârșire a unor fapte de natură penală și a sesizat organele competente;
- Sinteza Raportului de control încheiat în urma acțiunilor efectuate la cererea Parlamentului;
- Raportul de audit realizat în comun cu alte instituții supreme de audit privind sistemele de urmărire a carierei absolvenților (*Joint Study*).

În ultimii ani, postarea rapoartelor pe website-ul Curții de Conturi a declanșat dezbateri de interes public în presa audiovizuală și scrisă, prin care cetățenii au fost informați despre rezultatele verificărilor prezentate în rapoarte.

⁶ SAI-uri – instituții supreme de audit

Dintre sintezele rapoartelor relevante pentru activitatea desfășurată în anul 2017, care au fost transmise la Parlament și postate pe website-ul Curții de Conturi, pot fi prezentate următoarele:

- *Sinteze ale unor rapoarte privind auditul performanței, întocmite din proprie inițiativă, pe diferite domenii;*
- *Raportul cu privire la cazurile în care Curtea de Conturi a apreciat că sunt indicii de săvârșire a unor fapte de natură penală și a sesizat organele competente.* Raportul cuprinde situația actualizată din perioada 2005-2016 a sesizărilor adresate organelor de urmărire penală de către Curtea de Conturi în cazurile în care s-a apreciat că sunt indicii de săvârșire a unor fapte de natură penală. Raportul este însoțit de anexe, care cuprind sesizările transmise Ministerului Public pentru efectuarea urmăririi penale, nesoluționate și soluționate la data de 31 iulie 2016;
- *Raportul de audit realizat în comun cu alte instituții supreme de audit (Joint Study) încheiat ca urmare a desfășurării unui audit al performanței împreună cu SAI Ungaria și SAI Bulgaria cu scopul evaluării eficienței și eficacității utilizării finanțării Uniunii Europene în dezvoltarea sistemelor de urmărire a traiectoriei socio-profesionale a absolvenților de studii superioare în piața muncii.* Auditul a fost efectuat din perspectiva Strategiei Europa 2020. Bunele practici din cele trei țări constituie punctul de pornire în reformularea de politici și strategii adecvate sustenabile pe termen lung, de gestionare a corectării sistemului educației superioare cu cerințele pieței muncii, precum și a migrării forței de muncă în alte state membre UE decât cele de origine și dezvoltarea carierei acestora.

Reprezentarea la instanțele judecătorești

Actele de control/audit întocmite de departamente și camerele de conturi pot fi atacate, potrivit legii-cadru de funcționare și organizare a Curții de Conturi și *Regulamentului privind organizarea și desfășurarea activităților specifice Curții de Conturi, precum și valorificarea actelor rezultate din aceste activități* prin contestație la Curtea de Conturi, unde sunt soluționate de către comisiile constituite la nivelul acestor structuri de specialitate, prin emiterea de *încheieri*.

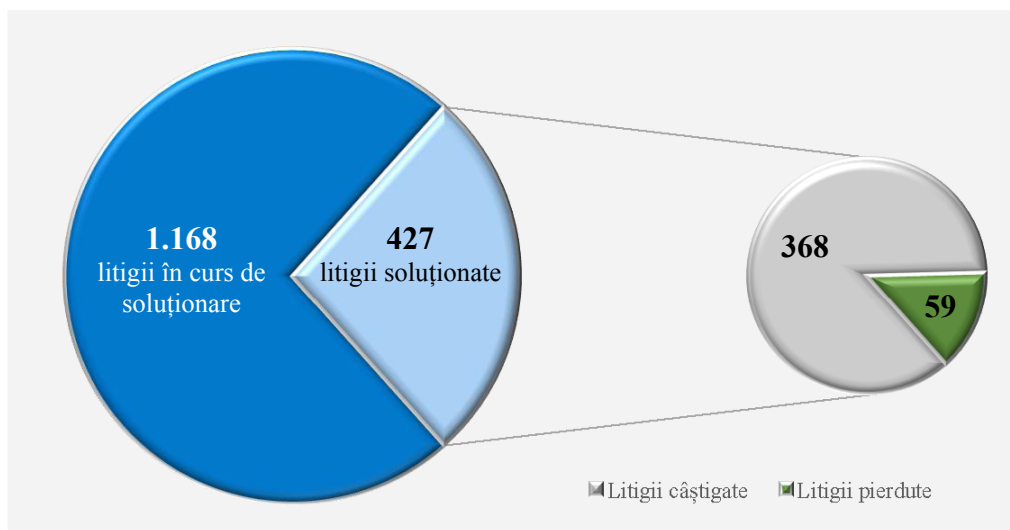
Împotriva *încheierilor* pronunțate de comisiile de soluționare a contestațiilor se pot formula acțiuni la instanțele de judecată, din cadrul secțiilor de contencios administrativ, constituite la nivelul tribunalelor, curților de apel și Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Pe parcursul anului 2017 s-a menținut tendința generală de contestare, de către conducerile entităților verificate, a actelor Curții de Conturi întocmite ca urmare a acțiunilor de control/audit public extern.

În anul 2017, activitatea de reprezentare în instanță, prin Departamentul juridic, s-a concretizat în 1.595 de cauze din care 450 de cauze provin din auditul public extern efectuat în anul 2017, având ca obiect atât cereri ale entităților verificate care privesc anularea actelor de audit și suspendarea executării lor în cadrul aceluiași dosar de instanță, cât și cereri prin care s-a solicitat doar suspendarea executării actelor de control/audit, acestea fiind înregistrate separat pe rolul instanțelor judecătorești. Activitatea de reprezentare a inclus și alte categorii de litigii, respectiv conflicte de muncă cu salariații instituției, contestații la executare ș.a., care au însă o pondere redusă.

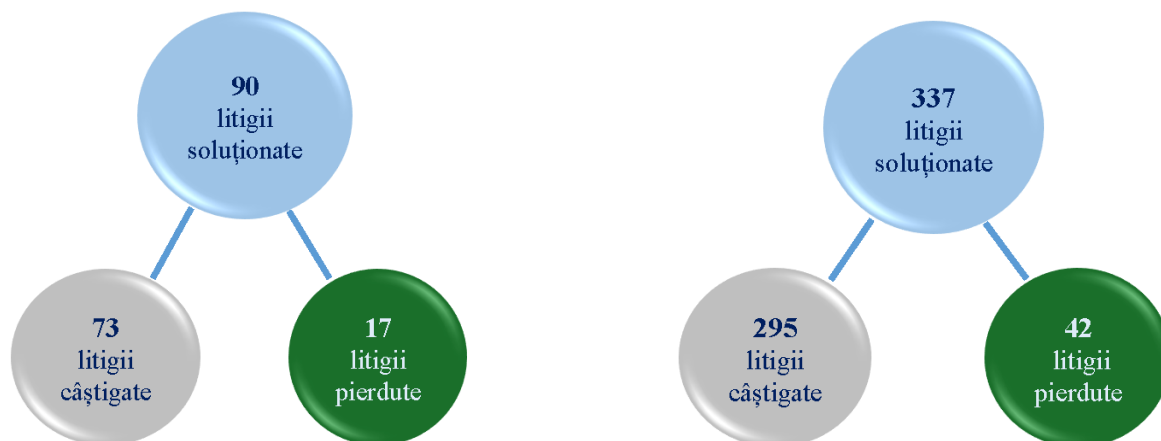
Din totalul de 1.595 de litigii, 427 au fost soluționate definitiv și/sau irevocabil, iar 1.168 sunt în curs de soluționare.

Dintre cele 427 de cauze soluționate, 368 au fost în favoarea Curții de Conturi, iar 59 au fost procese pierdute, procesele câștigate reprezentând 86% din cauzele soluționate.

Reprezentarea grafică a litigiilor câștigate și a litigiilor pierdute

Analizând situația litigiilor prin prisma tipului de cerere pentru care au fost sesizate instanțele de judecată, suspendarea executării măsurilor dispuse și anularea actelor de control/audit se prezintă astfel:

Cereri prin care s-a solicitat suspendarea executării actelor de control/audit

Cereri prin care s-a solicitat anularea actelor de control/audit

Pentru reprezentarea în cadrul litigiilor rezultate din desfășurarea activităților specifice Curții de Conturi, Departamentul juridic a asigurat prezența consilierilor juridici la termenele de judecată din cadrul litigiilor aflate pe rolul instanțelor de judecată, care, printr-o argumentare solidă a actelor procedurale, au demonstrat legalitatea și temeinicia măsurilor dispuse de către Curtea de Conturi.

Sesizarea organelor de urmărire penală

Potrivit prevederilor art. 33 alin. 4 și ale art. 64 din *Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi*, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în situația în care în rapoartele de audit și control se constată existența unor fapte pentru care există indicii că au fost săvârșite cu încălcarea legii penale, Curtea de Conturi sesizează organele de urmărire penală pentru asigurarea valorificării constatărilor și informează entitățile verificate.

În anul 2017, pentru prejudiciile identificate și consemnate în actele de audit și control aferente anului financiar 2016, Curtea de Conturi a formulat 127 sesizări către organele de urmărire penală, la cererea departamentelor și a camerelor de conturi.

Sesizarea organelor de urmărire penală s-a făcut pentru fapte pentru care s-a apreciat că există indicii de natură penală, care privesc, în principal, posibile infracțiuni de corupție și asimilate faptelor de corupție, infracțiuni de serviciu, infracțiuni privind încălcarea legislației din domeniul finanțelor publice, achizițiilor publice, financiar-fiscale și contabile, precum și încălcarea unor obligații (angajamente investiționale) ale cumpărătorilor în cadrul procesului de privatizare.

Asigurarea calității în activitatea de control/audit public extern

Curtea de Conturi a organizat, prin reglementări proprii, un sistem de asigurare și control al calității activităților de audit și control, în conformitate cu cerințele standardelor INTOSAI pentru instituțiile supreme de audit.

Acțiunile de evaluare efectuate de structura de specialitate, ce funcționează din anul 2011 în cadrul Departamentului I, au urmărit conform reglementării interne proprii, analiza modului de asigurare și control al calității activității specifice de către conducere și auditorii publici externi pe parcursul desfășurării activităților de audit public extern la nivelul structurilor de specialitate.

Conform Programului de activitate a evaluării activităților specifice Curții de Conturi pe anul 2017, aprobat prin HP nr. 22/2017, în acest an monitorizarea privind controlul calității a fost asigurată prin 12 acțiuni de evaluare a activităților organizate și desfășurate de două structuri centrale de audit (departamente) și zece structuri teritoriale (camere de conturi). Ca urmare a verificărilor efectuate au fost redactate proiectele rapoartelor de evaluare a activității de audit și control care au fost analizate în comisia de specialitate constituită în acest scop. După discutarea proiectelor rapoartelor în cadrul comisiei de specialitate, echipa de evaluare a definitivat rapoartele, care au fost prezentate plenului sub forma unor sinteze, în vederea aprobării. Pentru diseminarea bunelor practici constatate de echipele de evaluare și consemnate în rapoarte, precum și pentru evitarea perpetuării anumitor practici inadecvate, sintezele rapoartelor au fost postate pe portalul intern al website-ului instituției, unde pot fi consultate de toți auditorii publici externi.

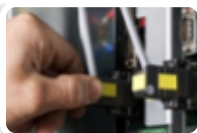
Verificările efectuate pentru evaluarea activităților de audit și control organizate și desfășurate de structurile de specialitate au evidențiat faptul că se impune a se consolida și implementa cu mai multă atenție standardele de audit privind:

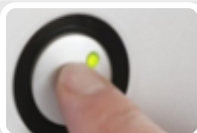
Organizarea, planificarea, execuția, raportarea și valorificarea acțiunilor de audit și control.

Creșterea gradului de implementare a recomandărilor formulate în urma acțiunilor de verificare.

Raportarea prin aplicațiile informatice.

Perfecționarea primei etape a procesului de asigurare și control al calității activităților specifice care se asigură de directorii structurilor.

Pentru îmbunătățirea activității structurilor de audit și control evaluate s-au formulat, în principal, recomandări privind:

Deși există aspecte ale muncii de audit care se impun a fi îmbunătățite, au fost înregistrate progrese, nivelul de conformare la standardele Curții de Conturi fiind semnificativ mai ridicat.

Activitatea Autorității de Audit

Autoritatea de Audit este un organism independent din punct de vedere operațional față de Curtea de Conturi și față de celelalte autorități responsabile cu gestionarea și implementarea fondurilor comunitare nerambursabile.

Autoritatea de Audit este singura autoritate națională competentă să efectueze audit public extern al fondurilor nerambursabile acordate României de către Uniunea Europeană, în perioada de preaderare și postaderare, asigurând astfel îndeplinirea cerințelor impuse de regulamentele comunitare.

Anul 2017 a implicat la nivelul Autorității de Audit o intensificare a activităților derulate în contextul finalizării proceselor de închidere a perioadei de programare 2007-2013 și de desemnare a autorităților naționale responsabile cu gestionarea asistenței financiare nerambursabile pentru perioada 2014-2020.

În ceea ce privește închiderea perioadei de programare 2007-2013, Autoritatea de Audit a avut responsabilitatea elaborării și transiterii Comisiei Europene (CE), până la data de 31 martie 2017, a Declarației de închidere pentru fiecare program operațional, precum și a Raportului final de control. Declarația de închidere s-a bazat pe ansamblul activităților de audit și de control efectuate de către Autoritatea de Audit în conformitate cu strategia de audit aprobată. Prin Declarația de închidere, Autoritatea de Audit și-a exprimat opinia cu privire la exactitatea și validitatea cererii de plată a soldului participării comunitare la programul operațional, precum și cu privire la legalitatea și regularitatea tranzacțiilor acoperite de situația finală a cheltuielilor.

Începând cu luna ianuarie 2017, pe măsura furnizării documentelor actualizate de către autoritățile de management și de către Autoritatea de Certificare, au fost demarate acțiunile specifice de audit având ca obiectiv închiderea perioadei de programare 2007-2013. Scopul muncii de audit efectuate a constat în obținerea unei asigurări rezonabile că situația finală a cheltuielilor reflectă întocmai, în toate aspectele importante, cheltuielile efectuate în cadrul programului operațional, că cererea de plată a soldului participării comunitare în

449
entități auditate

cadrul programului este justificată și că tranzacțiile subiacente acoperite de situația finală a cheltuielilor sunt legale și regulamentare.

Astfel, auditul de închidere la nivelul Autorității de Management și a Autorității de Certificare a presupus verificarea, în principal, a următoarelor aspecte:

1. Declarația finală de cheltuieli prin prisma reconcilierii cu înregistrările din sistemul contabil pentru programul operațional și corelat, totodată, cu existența unei piste de audit adecvate până la nivelul beneficiarului final, atât pentru fondurile din partea Uniunii Europene, cât și pentru fondurile naționale;
2. dacă au fost corectate toate erorile/neregulile din verificările de management, din verificările efectuate de autoritatea de certificare, din auditurile de sistem și de operațiuni, din auditurile altor organisme naționale, ale Comisiei Europene și ale Curții Europene de Conturi;
3. conținutul Raportului final de implementare;
4. funcționalitatea proiectelor incluse în Declarația finală de cheltuieli;
5. veniturile suplimentare generate de proiecte;
6. Declarația finală de cheltuieli și dacă aceasta include doar cheltuielile pentru care instanța s-a pronunțat pe fond în cazul în care decizia definitivă a instanței a fost în favoarea beneficiarilor;
7. modul în care au fost elaborate Cererea de plată a soldului final și Declarația finală de cheltuieli, verificându-se conformitatea cu prevederile articolului 78 din Regulamentul general (CE) nr. 1083/2006;
8. sumele recuperate și dacă acestea au fost luate în considerare în declarația finală de cheltuieli;
9. acuratețea, corectitudinea și exhaustivitatea înregistrărilor din Anexa XI la Regulamentul (CE) nr. 1828/2006 – Declarația anuală privind sumele retrase și recuperate și privind recuperările în curs și care nu pot fi recuperate, precum și gradul de adecvare al pistei de audit, care trebuia să permită urmărirea registrului debitorilor și a datelor relevante până la sursă;
10. corectitudinea încadrării de către AM/AC a cheltuielilor care intrau sub incidența art. 95 din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 și art. 57⁷ din *OUG nr. 66/2011* (pentru care există suspiciuni de neregulă, în investigație, contestații administrative, cauze pe rolul instanțelor judecătorești etc.);
11. modalitatea în care se asigură continuitatea îndeplinirii funcției de AM/AC și după transmiterea documentelor de închidere.

În vederea pregătirii auditului de închidere, în anul 2017 au fost derulate la nivelul Autorității de Audit nouă misiuni de audit de închidere finalizate cu rapoarte finale de control. Pentru toate programele operaționale aferente perioadei 2007-2013 au fost emise Declarații de închidere, în cadrul cărora a fost menționat avizul cu rezerve (opinie calificată), precum și precizarea factorilor care au limitat sfera de aplicare a examinării.

Referitor la *desemnarea autorităților naționale* responsabile cu gestionarea asistenței financiare 2014-2020, obligațiile de audit ale Autorității de Audit privesc efectuarea auditului de desemnare în conformitate cu art. 124 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013. Pentru a fi desemnată, o autoritate națională trebuie să îndeplinească toate criteriile de acreditare stabilite prin Anexa XIII la Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, iar opinia de audit privind îndeplinirea acestor criterii de către Autoritatea de Management și Autoritatea de Certificare trebuie să fie una fără rezerve. Aceasta înseamnă că sistemul de management și control instituit la nivelul unui program operațional răspunde integral cerințelor stabilite la nivelul Uniunii Europene, iar autoritățile naționale responsabile cu gestionarea programului sunt pregătite din punct de vedere formal să gestioneze asistența financiară alocată prin programul operațional. Testarea funcționării efective a sistemului de management și control instituit pentru fiecare program operațional în parte urmează a se efectua ulterior, de regulă anual, în cadrul auditului de sistem.

În vederea pregătirii auditului de desemnare, în anul 2017 au fost derulate la nivelul Autorității de Audit 12 acțiuni de audit al programelor de finanțare aferente perioadei de programare 2014-2020. Principalul factor care a dus la întârzieri în procesul de desemnare a fost legat de îndeplinirea cerințelor minime de către sistemele IT, în special SMIS 2014+, respectiv de dezvoltarea acestuia astfel încât să asigure generarea corectă a unei aplicații de plată. Activitatea de audit IT a cuprins, pe de o parte, evaluarea capacității funcționale a sistemelor informatice de a răspunde cerințelor impuse prin regulamentele CE pentru perioada de programare 2014-2020, iar pe de altă parte, evaluarea asigurării securității sistemelor informatice conform standardelor internaționale ISO 27001/27002:2013 și COBIT.

Pe baza activității desfășurate și evaluând forma finală a documentelor transmise de autorități, care și-au însușit recomandările de îmbunătățire, *Autoritatea de Audit a emis pentru toate programele operaționale o opinie necalificată*, conform căreia Autoritatea de Management și Autoritatea de Certificare desemnate pentru program

satisfac criteriile de desemnare referitoare la mediul de control intern, la gestionarea riscurilor, la activitățile de gestiune și control și la monitorizare, stabilite prin Anexa XIII la Regulamentul (UE) nr. 1303/2013.

În majoritatea cazurilor, opinia a inclus *un paragraf de evidențiere* referitor la sistemul informatic utilizat conform art. 125 alineatul (2) litera (d) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, care asigură colectarea, înregistrarea și stocarea în format electronic a datelor referitoare la fiecare operațiune și generarea aplicației de plată, dar care necesită unele îmbunătățiri referitoare la aspecte precum: elaborarea conturilor anuale, inclusiv a datelor aferente acestora, cuprinse în Anexa III la Regulamentul (UE) nr. 480/2014, elaborarea raportărilor financiare prevăzute în Anexa II la Regulamentul (UE) nr. 1011/2014, schimbul electronic de date și cadrul procedural privind securitatea sistemului informatic.

În ceea ce privește colaborarea instituției noastre cu instituții europene de audit precum Comisia Europeană și Curtea Europeană de Conturi, anul 2017 a reprezentat o continuare a acestei colaborări, în special pe linia cerințelor de audit referitoare la închiderea perioadei de programare 2007-2013 în vederea atingerii unei abordări comune în ceea ce privește calcularea riscului rezidual, a ratelor de eroare pentru cheltuielile declarate în anii 2015 și 2016, cât și în ceea ce privește stabilirea unei abordări unitare referitoare la activitatea aferentă perioadei de programare 2014-2020.

Pe plan intern, au continuat reuniunile cu reprezentanții instituțiilor naționale, care au urmărit în principal stabilirea un cadru comun de abordare referitor la cele două aspecte esențiale care au marcat anul 2017 și anume închiderea perioadei de programare 2007-2013 și desemnarea autorităților naționale pentru perioada de programare 2014-2020.

În vederea consolidării capacității administrative a Autorității de Audit, în anul 2017 a continuat implementarea celor două proiecte finanțate în cadrul Programului Operațional Asistență Tehnică 2014-2020, prin care se asigură derularea corespunzătoare a activității Autorității de Audit.

Misiuni de audit finalizate în anul 2017

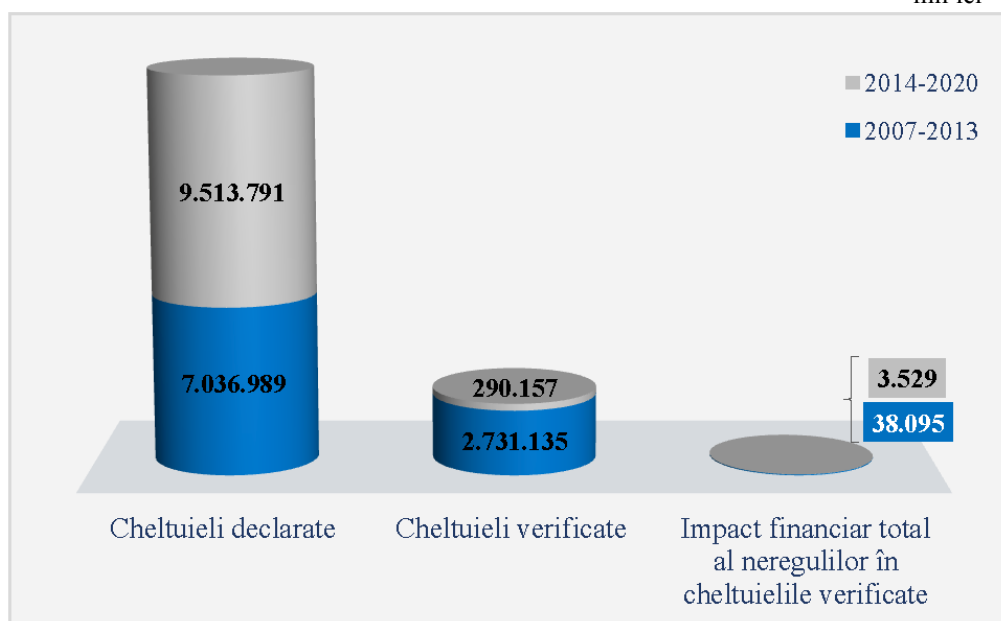
Prezentul raport de activitate cuprinde informații cu privire la un număr de 79 de misiuni de audit, dintre care 44 de misiuni au vizat perioada de programare 2007-2013 și 35 de misiuni de audit au vizat perioada de programare 2014-2020.

În cadrul acestor acțiuni au fost auditate peste 449 de entități (publice și private) și au fost verificate peste 1.050 de cereri de rambursare/cereri de plată.

În cadrul celor 79 de misiuni au fost verificate cheltuieli în valoare de 3.021.292 mii lei, ceea ce reprezintă 18,25% din cheltuielile declarate, în sumă de 16.550.780 mii lei.

În urma acestor verificări au fost detectate nereguli cu impact financiar în cheltuielile declarate, în valoare de 41.620 mii lei, din care 37.705 mii lei reprezintă cheltuieli neeligibile, iar 3.915 mii lei reprezintă valoarea corecțiilor financiare aplicate ca urmare a încălcării prevederilor în materie de achiziții publice.

- mii lei -

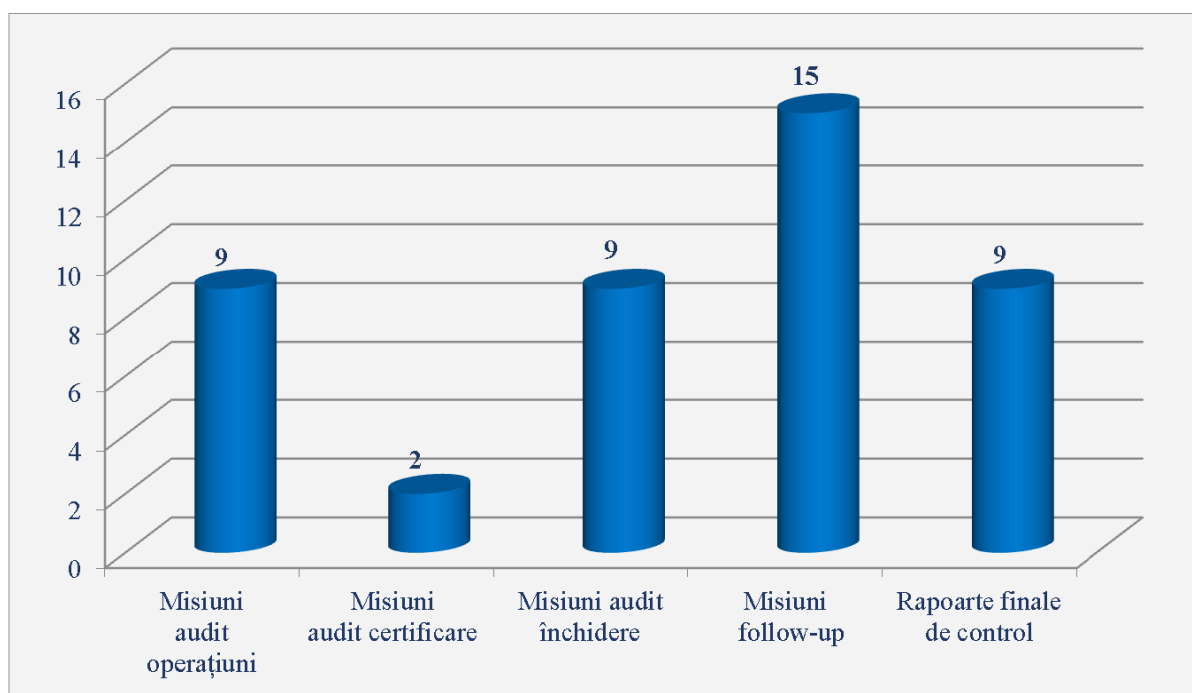

Cheltuielile declarate CE în anii 2016 și 2017, cheltuielile verificate și impactul financiar total al neregulilor în cheltuielile verificate

1. Misiuni de audit aferente perioadei de programare 2007-2013

Cele 44 de misiuni de audit ce au vizat perioada de programare 2007-2013 au urmărit în principal:

- verificarea legalității și regularității tranzacțiilor – nouă acțiuni care au vizat cele șapte programe operaționale finanțate din fondurile structurale și de coeziune, respectiv PO Regional (POR), POS Mediu (POS M), POS Transport (POS T), POS Creșterea Competitivității Economice (POS CCE), PO Asistență Tehnică (PO AT), POS Dezvoltarea Resurselor Umane (POS DRU) și PO Dezvoltarea Capacității Administrative (PO DCA), Programul de Cooperare Teritorială Europeană România-Bulgaria, precum și Programul IPA de Cooperare Transfrontalieră România-Serbia (Ro-Sb);
- certificarea conturilor – două acțiuni la nivelul Programului de Cooperare România-Ucraina-Republica Moldova și Programului de Cooperare Bazinul Mării Negre;
- urmărirea modului în care au fost implementate recomandările formulate în misiunile de audit precedente – 15 acțiuni, dintre care 14 au vizat programe operaționale finanțate din fondurile structurale și de coeziune. În cadrul acestor misiuni de follow-up se poate include și o acțiune de audit la nivelul programelor PHARE 2005, 2006 și Facilitatea de tranziție;
- închiderea programelor operaționale – nouă acțiuni, dintre care șapte la nivelul programelor operaționale finanțate din fondurile structurale și de coeziune, o acțiune la nivelul Programului Operațional pentru Pescuit și o acțiune la nivelul Programului de Cooperare Teritorială Ro-Bg;
- rapoartele finale de control – nouă acțiuni, dintre care șapte la nivelul programelor operaționale finanțate din fondurile structurale și de coeziune, o acțiune la nivelul Programului Operațional pentru Pescuit, o acțiune la nivelul Programului de Cooperare Teritorială Ro-Bg.

Distribuirea pe tipuri de misiuni finalizate în anul 2017 pentru perioada de programare 2007-2013

În cadrul misiunilor privind auditarea cheltuielilor declarate Comisiei Europene în cadrul perioadei de programare 2007-2013, Autoritatea de Audit a verificat cheltuieli în sumă de 2.731.135 mii lei, reprezentând 38,81% din totalul cheltuielilor declarate în anii 2016 și 2017, respectiv suma de 7.036.989 mii lei.

- mii lei -

Program/Fond	Cheltuieli declarate CE, din care a fost extras eşantionul	Cheltuieli auditate	Impact financiar stabilit în cheltuielile auditate	Achiziții publice – Corecții financiare cu impact în cheltuielile auditate	Alte domenii – Cheltuieli neeligibile cu impact în cheltuielile auditate
1	2	3	4=5+6	5	6
Instrumente structurale	6.894.076 ⁷	2.656.315	38.091	3.892	34.199
Cooperare Teritorială Europeană și alte fonduri	142.913	74.820	4	4	0
TOTAL	7.036.989	2.731.135	38.095	3.896	34.199

Cheltuielile declarate CE, din care a fost extras eşantionul, cheltuielile auditate și impactul financiar stabilit în cheltuielile auditate

În cadrul misiunilor de audit privind verificarea legalității și regularității cheltuielilor declarate Comisiei Europene au fost identificate nereguli în valoare de 38.095 mii lei, din care 34.199 mii lei reprezintă valoarea cheltuielilor neeligibile constatate, iar 3.896 mii lei reprezintă impactul în cheltuielile declarate în anii 2016 și 2017, a corecțiilor financiare aplicate ca urmare a nerespectării legislației din domeniul achizițiilor publice.

Mai jos sunt prezentate structurat, în funcție de specificul fondurilor din care au fost finanțate cheltuielile, elementele sintetice relevante de natură să ofere o imagine de ansamblu asupra activității Autorității de Audit în anul 2017 în ceea ce privește volumul cheltuielilor verificate, al erorilor detectate și tipologia acestora.

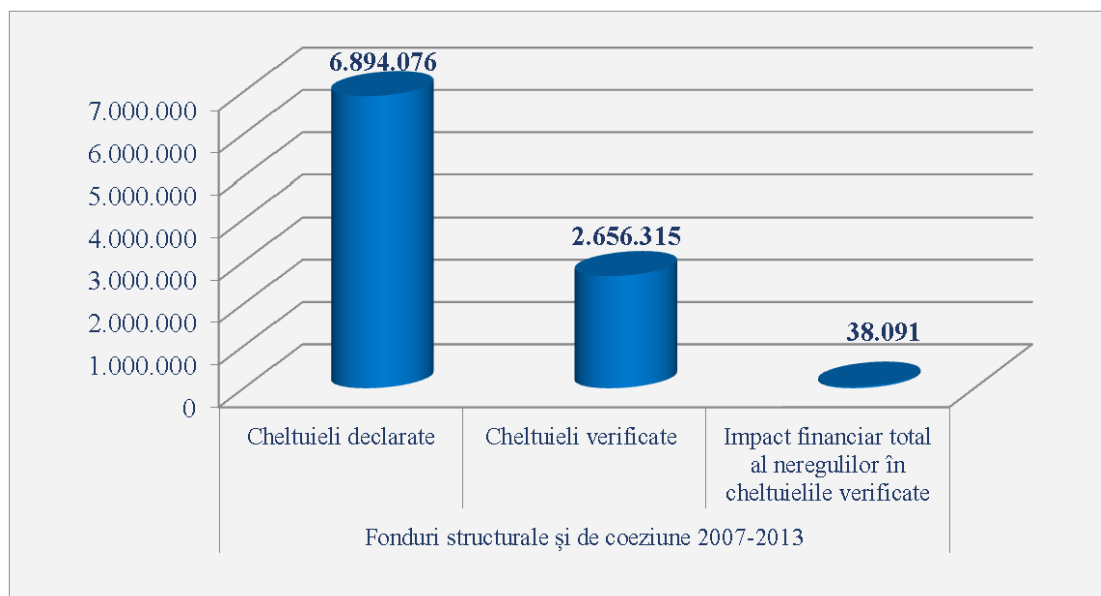
1.1. Obiectivul Convergență 2007-2013

În cadrul acestui obiectiv, pentru perioada de programare 2007-2013 au fost implementate șapte programe operaționale, respectiv Programul Operațional Regional, POS Creșterea Competitivității Economice, PO Asistență Tehnică, POS Mediu, POS Transport, POS Dezvoltarea Resurselor Umane, PO Dezvoltarea Capacității Administrative. Aceste programe au fost finanțate din Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune.

Pe parcursul anului 2017, pentru Obiectivul Convergență, Autoritatea de Audit a întreprins 35 de misiuni de audit, dintre care șapte misiuni privind auditul operațiunilor, 14 misiuni privind verificarea modului în care au fost implementate recomandările formulate în cursul misiunilor de audit anterioare, șapte rapoarte de audit la închiderea PO și șapte rapoarte finale de control.

În cadrul misiunilor privind auditul operațiunilor derulate în anul 2017, Autoritatea de Audit a verificat cheltuieli declarate Comisiei Europene în valoare de 2.656.315 mii lei, ceea ce reprezintă 38,53% din cheltuielile declarate Comisiei Europene în anii 2016 și 2017, respectiv suma de 6.894.076 mii lei, identificându-se nereguli cu impact financiar în cuantum de 38.091 mii lei.

⁷ Notă: Pentru conversia în lei a valorii cheltuielilor exprimate în euro și pentru neregulile cu impact financiar aferente, prezentate mai sus, în cazuri precum programele de cooperare teritorială, a fost utilizat cursul inforeuro din luna martie 2017: 1 euro = 4,5129 lei.

Cheltuieli declarate CE în anii 2016 și 2017, cheltuieli verificate și valoarea neregulilor cu impact financiar în cheltuielile verificate privind programele operaționale sub Obiectivul Convergență

Dintre principalele tipuri de deficiențe identificate exemplificăm:

- în ceea ce privește achizițiile publice:
 - ⇒ utilizarea de către beneficiari în procesul de achiziție a unor criterii de calificare restrictive, disproporționate sau irelevante de natură să limiteze competiția;
 - ⇒ divizarea unor achiziții în vederea eludării aplicării unei proceduri de achiziție competitive;
 - ⇒ modificarea informațiilor incluse în anunțul de participare, fără publicarea unei erate;
 - ⇒ atribuirea contractului unor ofertanți a căror ofertă nu a îndeplinit integral criteriile de evaluare și selecție;
 - ⇒ crearea de obstacole în asigurarea unui cadru concurențial adecvat, prin neacordarea de timp suficient pentru întocmirea ofertelor;
 - ⇒ nerespectarea principiilor transparenței și/sau tratamentului egal și/sau nediscriminării.
- în ceea ce privește respectarea condițiilor de eligibilitate a cheltuielilor:
 - ⇒ efectuarea unor cheltuieli de personal fără ca acestea să respecte prevederile cererii de finanțare sau fără ca activitatea să fie realizată corespunzător de către experți;
 - ⇒ nerespectarea criteriilor de eligibilitate referitoare la încadrarea în categoria IMM a unor beneficiari de finanțare;
 - ⇒ deficiențe cu privire la intensitatea unor ajutoare de stat acordate;
 - ⇒ achiziționarea unor echipamente diferite față de cele cuprinse în lista activelor corporale ce constituie anexă la contractul de finanțare;
 - ⇒ decontarea echipamentelor la un preț diferit față de cel oferit inițial;
 - ⇒ decontarea unor cheltuieli pentru parteneri de proiect neeligibili;
 - ⇒ realizarea unor cheltuieli cu încălcarea principiului unui management financiar riguros;
 - ⇒ efectuarea unor cheltuieli de tip FEDR care nu erau în conformitate cu prevederile cererii de finanțare sau pentru bunuri care nu erau necesare proiectului sau care nu au fost utilizate în scopul proiectului.

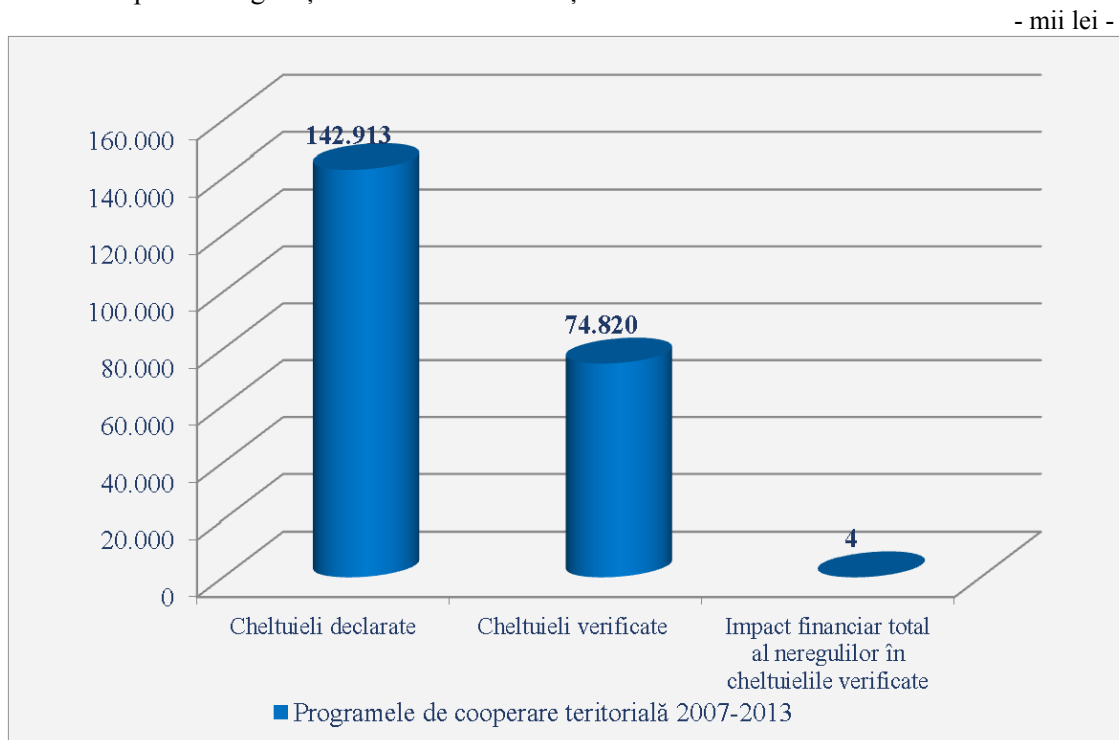
1.2. Alte categorii de fonduri auditate

Autoritatea de Audit desfășoară acțiuni de audit și la nivelul altor programe finanțate de către Uniunea Europeană, respectiv programele aferente Obiectivului Cooperare Teritorială Europeană, și misiuni de verificare a modului în care au fost implementate recomandările formulate pentru programele PHARE 2005-2006 și Facilitatea de Tranziție.

În cursul anului 2017, Autoritatea de Audit a întreprins șapte misiuni de audit vizând aceste programe și fonduri, dintre care șase misiuni aferente programelor de cooperare teritorială (România-Bulgaria, România-

Ucraina-Republica Moldova, România-Serbia și Bazinul Mării Negre) și o misiune de urmărire a recomandărilor formulate în cursul misiunilor de audit anterioare (PHARE și Facilitatea de Tranziție).

În ceea ce privește verificarea cheltuielilor declarate CE pe programele de cooperare teritorială europeană, Autoritatea de Audit a verificat, în cadrul misiunilor derulate în anul 2017, cheltuieli declarate Comisiei Europene în valoare de 74.820 mii lei, ceea ce reprezintă 52,35% din totalul cheltuielilor declarate Comisiei Europene în sumă de 142.913 mii lei. Impactul financiar a fost de 4 mii lei, reprezentând corecții financiare ca urmare a nerespectării legislației în domeniul achizițiilor.

Cheltuielile declarate CE și cheltuielile verificate privind programele de cooperare teritorială

1.3. Închiderea programelor operaționale aferente perioadei de programare 2007-2013

Autoritatea de Audit a finalizat activitățile de audit vizând procesul de închidere a programelor operaționale 2007-2013, asigurând transmiterea rapoartelor finale de control și a declarațiilor de închidere în termenul prevăzut de regulamentele europene, pentru toate programele operaționale supuse procedurilor de închidere.

Obiectivul general al auditului de închidere l-a reprezentat obținerea unei asigurări rezonabile că situația finală a cheltuielilor reflectă întocmai, în toate aspectele importante, cheltuielile efectuate în cadrul programului operațional, că cererea de plată a soldului participării comunitare în cadrul programului este justificată și că tranzacțiile subiacente acoperite de situația finală a cheltuielilor sunt legale și regulamentare. Conform precizărilor Comisiei Europene, acolo unde au existat cheltuieli noi în Declarația finală de cheltuieli, care nu au fost declarate Comisiei Europene și care, prin urmare, nu au făcut obiectul auditului de operațiuni, s-a aplicat raționamentul profesional cu privire la întinderea și materialitatea limitării scopului auditului de închidere și în ceea ce privește impactul asupra opiniei de audit la închidere.

În cadrul auditului de închidere au fost examinate, în principal, următoarele:

- Declarația finală de cheltuieli și aplicația de plată a soldului final
- La nivelul Autorității de Management s-a verificat, în principal, dacă acestea:
- a realizat verificările de management corespunzătoare;
 - s-a asigurat că Declarația finală de cheltuieli pentru program a fost și poate fi reconciliată cu înregistrările din sistemul contabil pentru program și că există o pistă de audit adecvată până la nivelul beneficiarului final, atât pentru fondurile din partea Uniunii Europene, cât și pentru fondurile naționale;
 - a verificat dacă au fost corectate toate erorile/neregulile rezultate din verificările de management, verificările efectuate de Autoritatea de Certificare, auditurile de sistem și de operațiuni, auditurile altor organisme naționale, ale Comisiei Europene, ale Curții Europene de Conturi;
 - a verificat funcționalitatea proiectelor incluse în Declarația finală de cheltuieli;
 - a verificat veniturile suplimentare generate de proiecte;

- s-a asigurat că Declarația finală de cheltuieli include doar cheltuielile pentru care instanța s-a pronunțat pe fond, în cazul în care decizia definitivă a instanței a fost în favoarea beneficiarilor;
- asigură continuitatea îndeplinirii funcției de autoritate de management și după transmiterea documentelor de închidere.

La nivelul Autorității de Certificare s-a verificat, în principal, dacă aceasta:

- a elaborat Cererea de plată a soldului final și Declarația finală de cheltuieli în conformitate cu art. 78 din Regulamentul general (CE) nr. 1083/2006;
- s-a asigurat că sumele recuperate au fost luate în considerare în Declarația finală de cheltuieli;
- s-a asigurat că toate erorile/neregulile au fost corectate și că recomandările și constatările auditurilor au fost puse în aplicare în integralitate;
- a întreprins demersurile necesare pentru întocmirea Anexei XI din Regulamentul (CE) nr. 1828/2006;
- asigură continuitatea îndeplinirii funcției de autoritate de certificare și după transmiterea documentelor de închidere.

- **Raportul final de implementare**

Au fost realizate verificări cu privire la informațiile financiare și reconcilierea acestora cu informațiile din Declarația finală de cheltuieli transmisă de ACP, fiind examinate, în principal, următoarele aspecte:

- datele financiare generale;
- raportarea cu privire la utilizarea sumelor suplimentare (top-up);
- raportarea cu privire la proiectele majore finalizate/funcționale;
- raportarea cu privire la proiectele majore eşalonate;
- raportarea cu privire la proiectele eşalonate de anvergură mai mică;
- raportarea cu privire la proiectele nefuncționale;
- raportarea cu privire la proiectele suspendate;
- raportarea cu privire la instrumentele de inginerie financiară.

- **Anexa XI la Regulamentul (CE) nr. 1828/2006 – Declarația anuală privind sumele retrase și recuperate și privind recuperările în curs și care nu pot fi recuperate**

Verificările realizate au vizat:

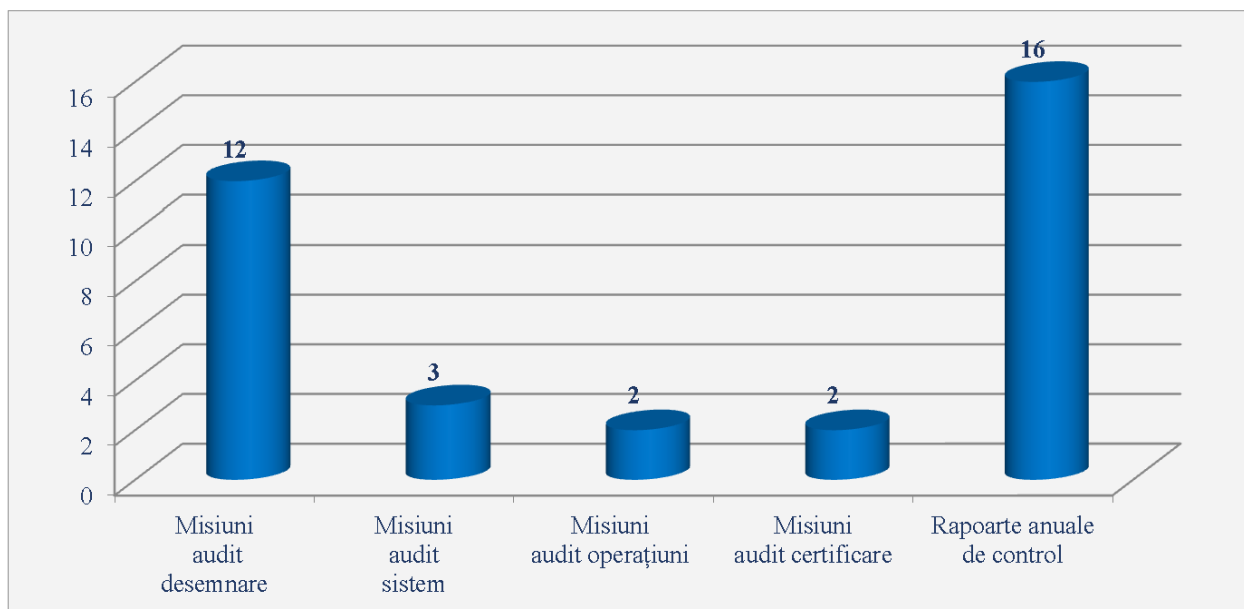
- acuratețea înregistrărilor (datele înregistrate în sistemul contabil al Autorității de Certificare și incluse în Anexa XI sunt corecte prin natura lor, adică acestea corespund unei corecții eficace a unei nereguli, iar, în cazul unor sume nerecuperabile, acestea sunt sprijinite de o decizie a conducerii și de o documentație care să dovedească diligența conducerii în ceea ce privește urmărirea recuperării, iar suma înregistrată corespunde corecției stabilite);
- exhaustivitatea înregistrărilor (toate neregulile identificate și validate privind cheltuielile declarate Comisiei Europene sunt înregistrate și prezentate în mod corespunzător în Anexa XI, fără să existe o supradecларare sau o subdeclarare a acestora);
- pista de audit adecvată (registru de debitorilor și datele relevante pot fi urmărite până la sursă).

2. Misiuni de audit aferente perioadei de programare 2014-2020

Cele 35 de misiuni de audit aferente perioadei de programare 2014-2020 au urmărit în principal:

- desemnarea autorităților naționale responsabile cu gestionarea asistenței financiare 2014-2020 – 12 acțiuni, dintre care șapte au vizat programele operaționale finanțate din fondurile structurale și de investiții: Programul Operațional Regional (POR), Programul Operațional Competitivitate (POC), Programul Operațional Inițiativa pentru IMM (POIIMM), Programul Operațional Infrastructură Mare (POIM), Programul Operațional Capital Uman (POCU), Programul Operațional Capacitate Administrativă (POCA), Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT), o misiune a vizat Programul Operațional pentru Pescuit și Afaceri Maritime (POPAM) și patru misiuni au vizat programele de cooperare teritorială, respectiv: Programul de Cooperare Transfrontalieră România-Ungaria (Ro-Un), România-Republica Moldova (Ro-Md), România-Ucraina (Ro-Uc) și Programul Operațional Comun Bazinul Mării Negre (POC BMN);
- evaluarea sistemelor de management și control – trei acțiuni la nivelul Programelor Naționale privind Fondul pentru Azil, Migrație și Integrare (FAMI), Fondul pentru Securitate Internă (FSI) și Fondul de Solidaritate al Uniunii Europene (FSUE) și la nivelul Programului de Cooperare Transfrontalieră România-Bulgaria (Ro-Bg);
- certificarea conturilor – două acțiuni la nivelul Fondului European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) și al Fondului European de Garantare Agricolă (FEGA);

- auditul conturilor – o misiune care a vizat Fondul pentru Azil Migrație și Integrare (FAMI) și Fondul pentru Securitate Internă (FSI);
- verificarea legalității și regularității tranzacțiilor – două acțiuni la nivelul Fondului de Solidaritate al Uniunii Europene;
- întocmirea rapoartelor anuale de control – 15 acțiuni, dintre care șapte au vizat programele operaționale finanțate din fondurile structurale și de investiții, șase la nivelul programelor de cooperare transfrontalieră, una la nivelul Fondului pentru Azil Migrație și Integrare și al Fondului pentru Securitate Internă (FSI) și una la nivelul Programului Operațional pentru Pescuit și Afaceri Maritime (POPAM).

Distribuirea pe tipuri de misiuni finalizate în anul 2017 pentru perioada de programare 2014-2020

2.1. Desemnarea autorităților pentru perioada de programare 2014-2020

În ceea ce privește procesul de desemnare, informațiile pot fi sintetizate conform tabelului de mai jos:

Nr. crt.	PO	Data primirii versiunii inițiale a „pachetului de desemnare”	Perioada misiunii auditului de desemnare	Data de notificare a Comisiei Europene	Tip de opinie
1.	PO IIMM	20.03.2017	19.04.2017-31.05.2017	26.07.2017	Opinie necalificată cu un paragraf de evidențiere
2.	POAT	20.03.2017	19.04.2017-31.05.2017	27.07.2017	
3.	POCA	20.03.2017	19.04.2017-31.05.2017	27.07.2017	
4.	POIM	27.03.2017	24.04.2017-12.07.2017	08.08.2017	
5.	POR	30.03.2017	19.04.2017-12.07.2017	21.08.2017	
6.	Ro-Un	25.04.2017	09.05.2017-09.06.2017	07.08.2017	Opinie necalificată
7.	POC	28.04.2017	11.05.2017-12.07.2017	09.08.2017	Opinie necalificată cu un paragraf de evidențiere
8.	POCU	28.04.2017	29.05.2017-30.06.2017	11.08.2017	
9.	Ro-Uc	28.04.2017	21.06.2017-28.07.2017	25.10.2017	
10.	Ro-Md	28.04.2017	26.06.2017-31.07.2017	25.10.2017	
11.	POPAM	03.05.2017	11.05.2017-31.07.2017	11.08.2017	
12.	POC BMN	20.09.2017	21.06.2017-28.07.2017	25.10.2017	

Tabloul general al procesului de desemnare

Obiectivul general al auditului de desemnare a fost acela de a evalua pentru fiecare program operațional conformitatea Autorității de Management și a Autorității de Certificare cu criteriile de desemnare referitoare la mediul de control intern, gestionarea riscurilor, activitățile de gestiune și control, monitorizare. În această etapă, opinia a vizat instituirea sistemelor și nu eficacitatea lor practică.

Activitățile de audit IT au vizat sistemele informatice SMIS-CSNR 2 și SMIS 2014+/MySMIS 2014/SMIS Minimal gestionate de MDRAPFE și aplicațiile contabile utilizate la nivelul Autorităților de Management și al Autorității de Certificare. Activitatea de audit IT a cuprins atât evaluarea capacității funcționale a sistemelor informatice de a răspunde cerințelor impuse prin regulamentele europene pentru perioada de programare 2014-2020, cât și evaluarea asigurării securității sistemelor informatice conform standardelor internaționale ISO 27001/27002:2013 și COBIT.

Principalele deficiențe identificate se referă la capacitatea sistemului informatic de a asigura:

1. schimbul electronic de date cu beneficiarii conform cerințelor art. 122 alin. (3) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 și art. 8-10 din Regulamentul (UE) nr. 1011/2014;
2. generarea conturilor anuale conform cerințelor art. 137 alin. (1) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 și Anexa VII la Regulamentul (UE) nr. 1011/2014;
3. generarea raportărilor financiare prevăzute în art. 112 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 și Anexa II la Regulamentul (UE) nr. 1011/2014;
4. înregistrarea și stocarea sub formă electronică a datelor pentru fiecare operațiune prevăzută în Anexa III la Regulamentul (UE) nr. 480/2014.

În ceea ce privește asigurarea securității sistemelor informatice conform standardelor internaționale, deficiențele constatate au vizat, în principal:

5. lipsa unui cadru procedural pentru managementul securității informației, managementul programelor și proiectelor IT, dezvoltarea și modificarea aplicațiilor informatice și pentru gestionarea relației cu furnizorii de servicii de dezvoltare a aplicațiilor informatice;
6. lipsa unui plan de testare detaliat pentru sistemul informatic SMIS 2014+/MySMIS 2014/SMIS Minimal.

Pentru deficiențele constatate au fost identificate metode alternative de asigurare a funcționalității până la soluționarea deficiențelor funcționale și planuri de măsuri corective pentru remedierea deficiențelor de securitate și funcționale suficiente pentru a permite emiterea unor opinii necalificate pentru toate programele operaționale. Autoritățile naționale responsabile și-au asumat ca termen pentru remedierea deficiențelor data de 31.01.2018.

Autoritatea de Audit a emis o opinie necalificată, prezentând acolo unde a fost cazul situațiile care mai necesitau îmbunătățiri în cadrul unui paragraf de evidențiere. Constatările și recomandările formulate în cadrul misiunilor de audit de desemnare vor fi urmărite în cursul acțiunilor viitoare de audit de sistem.

2.2. Fondurile destinate Agriculturii și Dezvoltării Rurale

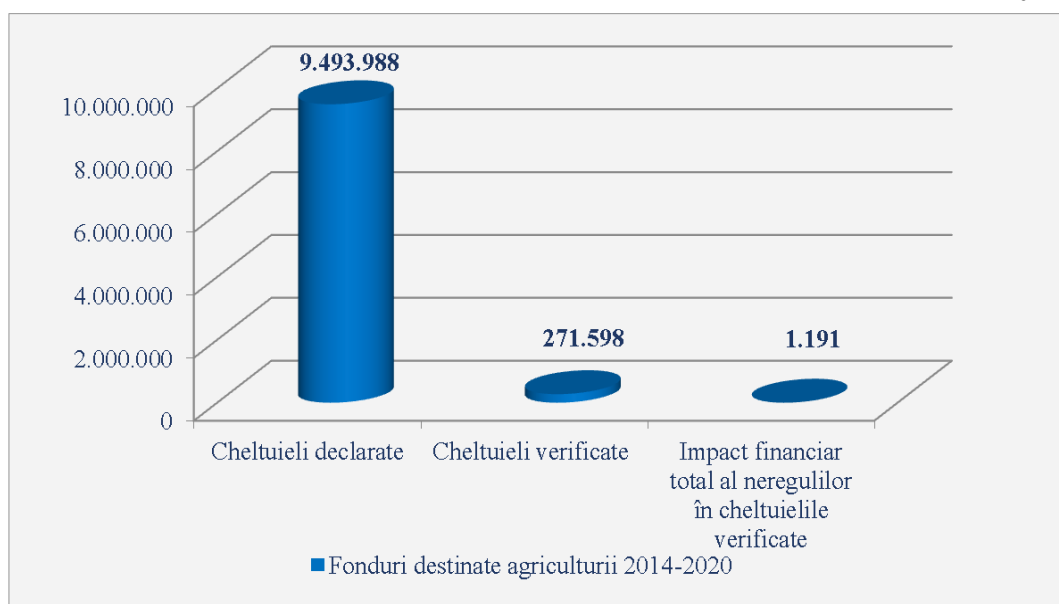
În conformitate cu cerințele reglementărilor comunitare, pentru auditarea conturilor FEADR și FEAGA aferente anului 2016, Autoritatea de Audit, în calitate de organism de certificare, a derulat două misiuni de audit de certificare. Din cheltuielile declarate în anul 2016, în valoare de 9.493.988 mii lei, a fost extras un eșantion cuprinzând 585 de elemente în valoare totală de 271.598 mii lei, reprezentând 2,86% din cheltuielile declarate. Valoarea totală a erorilor identificate la nivelul tranzacțiilor a fost în sumă de 1.191 mii lei, din care 22 mii lei reprezentând abateri de la prevederile legislației naționale în domeniul achizițiilor și 1.169 mii lei reprezentând cheltuieli apreciate ca fiind neeligibile.

- mii lei -

Program/ Fond	Cheltuieli declarate CE, din care a fost extras eșantionul	Cheltuieli auditate	Impact financiar stabilit în cheltuielile auditate	Achiziții publice – Corecții financiare cu impact în cheltuielile auditate	Alte domenii – Cheltuieli neeligibile cu impact în cheltuielile auditate
1	2	3	4=5+6	5	6
FEADR	2.502.708	141.832	291	22	269
FEAGA	6.991.280	129.766	900	0	900
TOTAL	9.493.988	271.598	1.191	22	1.169

*Cheltuielile declarate CE în anul 2016, cheltuielile verificate și
impactul financiar al neregulilor stabilit în cheltuielile auditate pentru FEAGA și FEADR*

- mii lei -

Cheltuielile declarate CE în anul 2016, cheltuielile verificate și valoarea neregulilor cu impact financiar în cheltuielile verificate privind FEADR și FEAGA

Principalele deficiențe identificate în urma auditului de certificare la nivelul FEAGA și FEADR au vizat:

- autorizarea eronată la plată prin neincluderea în calculele suprafeței eligibile solicitate la nivel de fermă a unei parcele care se regăsea în declarația de suprafață anexată cererii unice și pentru care existau la dosar documente privind utilizarea legală a terenului;
- nerespectarea principiilor eficienței utilizării fondurilor publice și tratamentului egal la atribuirea unui contract de lucrări pentru proiectarea tehnică, asistența tehnică și execuția lucrării;
- nerespectarea de către autoritatea contractantă a prevederilor legislației naționale și comunitare în domeniul achizițiilor publice prin: includerea în fișa de date a unor criterii minime de calificare restrictive sau insuficient detaliate, utilizarea unor factori de evaluare nelegali, care, în același timp, au fost și criterii minime de calificare, detalierea insuficientă a informațiilor din fișa de date în ceea ce privește modul de prezentare a ofertei, conducând astfel la existența unor discrepanțe între ofertele prezentate și acordarea pe perioada evaluării ofertelor a unui avantaj evident în favoarea unui ofertant;
- nerespectarea prevederilor contractului de finanțare cu privire la obligația de a menține în funcțiune investiția realizată pe întreaga perioadă de valabilitate a contractului și de a demonstra utilitatea acesteia conform descrierilor formulate și angajamentelor asumate;
- nerespectarea prevederilor procedurale, conform acordului de delegare, la completarea fișelor de inspecții privind verificarea respectării de către agricultori a cerințelor legale în materie de gestionare a bunelor condiții agricole și de mediu;
- slăbiciuni în gestionarea sistemului de management și control IACS sau în respectarea și aplicarea de către inspectorii APIA a prevederilor procedurale în procesul de autorizare a cererilor de plată (procese de control implementate de Agenție în sistemul IACS au funcționat defectuos, operarea eronată în sistemul informatic IACS a suprafeței declarate de fermier, autorizarea și efectuarea de plăți fără a fi respectate/îndeplinite toate condițiile de eligibilitate solicitate de reglementările în vigoare privind suprafața minimă eligibilă, corelarea datelor din declarația pe suprafață cu documentele doveditoare privind utilizarea terenului, lipsa documentelor justificative prin care se demonstrează că terenul se afla la dispoziția fermierului etc.);
- autorizarea eronată la plată în condițiile existenței unor diferențe între suprafețele confirmate pentru plată de către APIA și cele confirmate pentru plată de Organismul de Certificare, ce au fost încadrate în categoria supradecларării în cazul măsurilor IACS;
- nerespectarea standardelor de ecocondiționalitate;
- autorizări eronate la plată în cazul măsurilor non IACS, constând în majorări nereale ale costurilor efectuate și solicitate Agenției la decontare pentru cheltuieli de transport nejustificate corespunzător cu documente din care să rezulte cantitatea medie zilnică transportată și cantitatea de combustibil alimentat,

pentru consumuri de materiale mai mari decât cele reale ori pentru cheltuieli cu forța de muncă aferente aceluiași tip de lucrări incluse în devize de două ori, ca fiind executate o dată cu zileri și o dată pe bază de contract, nejustificarea pe bază de documente a achitării integrale a facturilor de cheltuieli, autorizări incorecte la plată a unor cantități de produse care au fost distribuite unui număr de beneficiari diferit de cel real, rezultat din evidențele prevăzute de cadrul de reglementare în vigoare.

2.3. Alte categorii de fonduri auditate

Autoritatea de Audit desfășoară acțiuni de audit și la nivelul altor programe finanțate de către Uniunea Europeană, respectiv programele aferente Obiectivului Cooperare Teritorială Europeană, Fondul de Solidaritate al Uniunii Europene, Fondul Azil, Migrație și Integrare și Fondul pentru Securitate Internă.

În perioada de raportare, Autoritatea de Audit a întreprins 11 acțiuni de audit în ceea ce privește programele de cooperare teritorială europeană și șase pentru FAMI, FSI și FSUE.

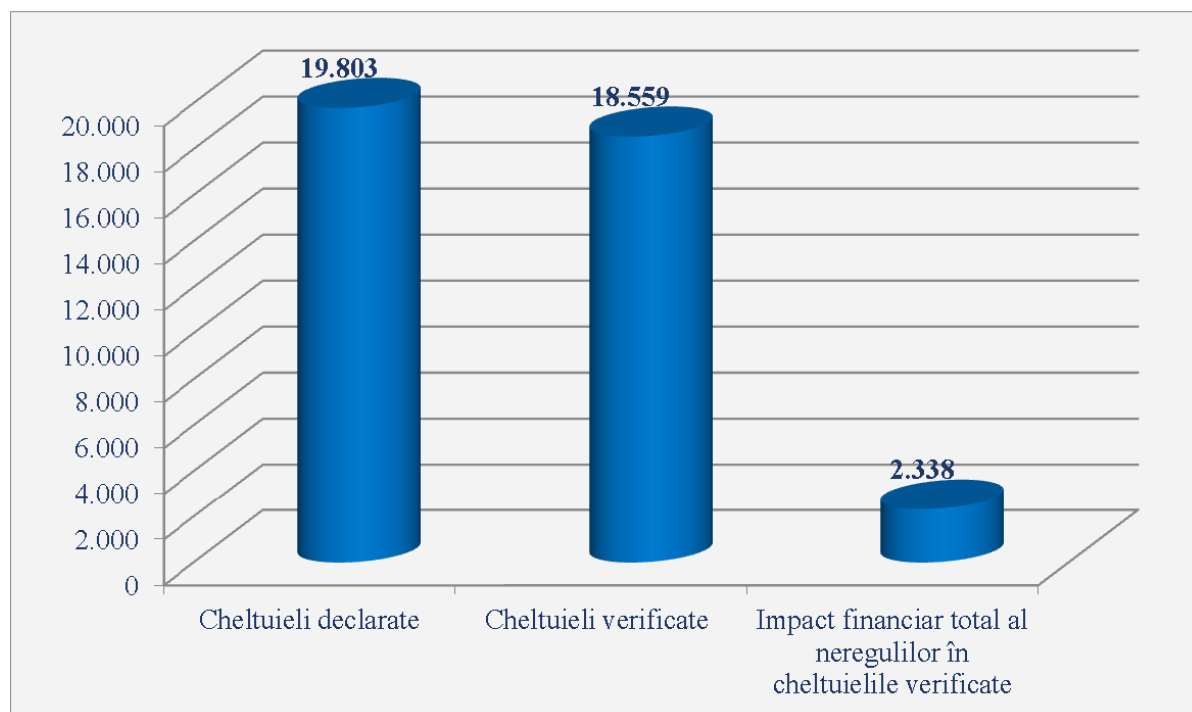
Din cheltuielile declarate, în valoare de 19.803 mii lei, a fost extras un eșantion în valoare de 18.559 mii lei, reprezentând 93,72% din cheltuielile declarate. Valoarea totală a erorilor identificate la nivelul tranzacțiilor a fost în sumă de 2.338 mii lei.

- mii lei -

Program/ Fond	Cheltuieli declarate CE din care a fost extras eșantionul	Cheltuieli auditate	Impact financiar stabilit în cheltuielile auditate	Achiziții publice – Corecții financiare cu impact în cheltuielile auditate	Alte domenii – Cheltuieli neeligibile cu impact în cheltuielile auditate
1	2	3	4=5+6	5	6
FSUE	19.803	18.559	2.338	0	2.338
TOTAL	19.803	18.559	2.338	0	2.338

Cheltuielile declarate CE în anul 2016, cheltuielile verificate și impactul financiar al neregulilor stabilit în cheltuielile auditate pentru FSUE

- mii lei -

Cheltuielile declarate CE, cheltuielile verificate și valoarea neregulilor cu impact financiar în cheltuielile verificate pentru FSUE

3. Cazuri transmise la Departamentul pentru Lupta Antifraudă

În anul 2017, Autoritatea de Audit a sesizat Departamentul pentru Lupta Antifraudă în vederea continuării investigațiilor pentru un număr de nouă cazuri în care au fost detectate indicii de fraudă.

În ceea ce privește Programul Operațional Sectorial Transport, ca urmare a verificărilor efectuate, în cazul a două proiecte au fost constatate indicii privind suspiciuni de fraudă, referitoare la lipsa procedurilor de achiziție competitive, lucrări neexecutate, informații false și conflict de interese.

În urma verificărilor efectuate în cadrul auditului de operațiuni pentru Programul Operațional Regional au fost identificate suspiciuni de fraudă în cazul unui proiect. Obiectul acestei sesizări l-a constituit neîndeplinirea specificațiilor contractului.

La nivelul Programului Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice, din verificările efectuate de auditori au rezultat elemente care pot fi considerate suspiciuni de fraudă în cazul a două proiecte și care au vizat neîndeplinirea în totalitate a specificațiilor contractului de furnizare, substituția produsului și conflictul de interese.

În ceea ce privește FEAGA, ca urmare a verificărilor efectuate în cazul a patru beneficiari, din analiza documentelor și informațiilor au fost constatate indicii privind manifestarea unor potențiale fraude în ceea ce privește crearea de condiții artificiale pentru obținerea finanțării, nerespectarea normelor referitoare la achizițiile publice, implementarea deficitară a unui contract de servicii, cheltuieli neeligibile, lipsa documentelor justificative și utilizarea de documente false.

Autoritatea de Audit a asigurat, totodată, și îndeplinirea tuturor obligațiilor de raportare care îi revin atât pe plan european către Comisia Europeană, cât și la nivel național către plenul Curții de Conturi a României. Pe parcursul anului 2017 s-a asigurat elaborarea și transmiterea în conformitate cu prevederile regulamentului financiar al Uniunii Europene a rezumatului anual al acțiunilor de audit derulate de Autoritatea de Audit pentru fondurile structurale și de coeziune aferente perioadei 2007-2013.

Întâlniri specifice fondurilor europene structurale și de investiții – FC/FEDR/FSE

- ⇒ În zilele de 30 și 31 ianuarie 2017 a avut loc la Poiana Brașov o reuniune de lucru la care au participat toți auditorii publici externi implicați în auditul fondurilor ESI atât de la nivelul central, cât și de la nivelul regional ale Autorității de Audit. Cu acest prilej au fost discutate în principal aspecte legate de problematica aferentă închiderii programelor operaționale 2007-2013, aspecte referitoare la desemnarea autorităților responsabile de gestionarea programelor operaționale în cadrul perioadei de programare 2014-2020, prezentarea principalelor cerințe în auditul conturilor, planificarea activităților pentru anul 2017, consolidarea capacității administrative a Autorității de Audit, precum și pregătirea profesională a personalului.
- ⇒ În data de 3 mai 2017, la inițiativa Autorității de Audit, a fost organizată o reuniune la nivel înalt privind închiderea programelor operaționale aferente perioadei de programare 2007-2013. Scopul principal al acestei reuniuni l-a constituit discutarea concluziilor rezultate în urma finalizării primului proces național de închidere a unui ciclu bugetar ulterior aderării României la Uniunea Europeană, precum și acțiunile următoare necesar a fi întreprinse de către toate părțile implicate în cadrul sistemului național de management și control al asistenței financiare nerambursabile. Au participat vicepremierul Guvernului României și ministrul Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene, ministrul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, ministrul delegat pentru Fonduri Europene, șeful Departamentului pentru Lupta Antifraudă, președintele Comisiei de Buget, Finanțe, Activitate Bancară și Piață de Capital din cadrul Parlamentului României. De asemenea, la reuniune a participat șeful Autorității de Certificare și Plată din cadrul Ministerului Finanțelor Publice, precum și șefii autorităților de management împreună cu personal de conducere din cadrul acestor autorități.

Reuniune privind închiderea programelor operaționale aferente perioadei de programare 2007-2013

Participare la grupuri și reuniuni de lucru

În perioada ianuarie-iunie 2017, grupurile de lucru constituite pentru activitățile specifice procesului de închidere a programelor operaționale 2007-2013 și procesului de desemnare a autorităților pentru perioada de programare 2014-2020 au desfășurat activități privind analiza cerințelor specifice din regulamentele și ghidurile Comisiei Europene, stabilirea și planificarea măsurilor/activităților la nivelul Autorității de Audit și propunerea planificării activităților la nivelul tuturor instituțiilor implicate în aceste procese și monitorizarea calendarului măsurilor/activităților propuse.

De asemenea, au fost desfășurate activități de diseminare a concluziilor și de instruire a personalului din cadrul Autorității de Audit cu privire la aspectele care trebuie avute în vedere în contextul proceselor de închidere a programelor operaționale 2007-2013 și de desemnare a autorităților pentru perioada de programare 2014-2020.

În zilele de 9 și 10 octombrie 2017, la Brașov, a avut loc o reuniune de lucru la care au participat toți auditorii implicați în auditul fondurilor ESI de la nivelul central și de la nivelul regional ale Autorității de Audit. Au fost discutate, în principal, aspecte specifice referitoare la verificarea cheltuielilor noi cuprinse în aplicația finală de plată și aspecte legate de perioada de programare 2014-2020, concluzii și stabilirea etapelor de urmat după desemnarea autorităților responsabile, prezentarea manualului de audit, strategia de audit la nivelul programelor operaționale, consolidarea capacității administrative a Autorității de Audit, precum și pregătirea profesională a personalului.

Consolidarea capacității administrative a Autorității de Audit

Creșterea capacității administrative a Autorității de Audit prin intermediul proiectelor de asistență tehnică cu finanțare nerambursabilă europeană

În cursul anului 2017 a continuat implementarea celor două proiecte de asistență tehnică care au fost aprobate în anul 2016, prin care se asigură desfășurarea în condiții adecvate a activității Autorității de Audit.

Proiectul „*Sprijinirea funcționării Autorității de Audit la standarde europene*”, cofinanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin Programul Operațional Asistență Tehnică 2014-2020.

Obiectivul proiectului constă în dezvoltarea capacității instituționale a Autorității de Audit, prin sprijinirea funcționării acesteia (acoperirea cheltuielilor de funcționare, asigurarea cheltuielilor de deplasare, achiziția de mijloace fixe, obiecte de inventar și materiale consumabile, organizarea de întâlniri și evenimente etc.), în vederea asigurării unui cadru adecvat pentru gestionarea și controlul fondurilor ESI în România. Perioada de implementare a proiectului este 1 decembrie 2015-31 decembrie 2018.

În cursul anului 2017, prin finanțare din bugetul proiectului au fost asigurate:

- servicii de utilizare și actualizare software legislativ necesare activităților de audit;
- achiziționarea de echipamente IT, inclusiv conectică (laptopuri, harduri externe, stick-uri USB, imprimante portabile și scanere portabile);
- achiziționarea de mobilier de birou pentru direcțiile regionale de audit;
- achiziționarea de materiale consumabile;

- cheltuielile aferente chiriei pentru sediul central și DRA București Ilfov, inclusiv cheltuielile privind serviciile de curățenie și utilitățile aferente sediului central al Autorității de Audit și DRA București-Ilfov;
- cheltuielile aferente deplasărilor personalului Autorității de Audit pentru desfășurarea activităților specifice fondurilor FC, FEDR și FSE;
- măsurile de informare și publicitate aferente proiectului, prin realizarea de materiale promoționale;
- organizarea a trei întâlniri de lucru la care au participat atât personalul Autorității de Audit de la nivel central și teritorial, cât și reprezentanți ai altor instituții cu atribuții în domeniul FC, FEDR și FSE.

Proiectul „*Perfecționarea pregătirii profesionale a personalului Autorității de Audit care își desfășoară activitatea în domeniul auditului Fondurilor ESP*”, cofinanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin Programul Operațional Asistență Tehnică 2014-2020.

Obiectivul proiectului constă în pregătirea și perfecționarea continuă a personalului Autorității de Audit implicat în auditarea Fondurilor ESI, în vederea dobândirii unor cunoștințe aprofundate pentru îndeplinirea atribuțiilor ce decurg din punerea în aplicare a prevederilor regulamentelor comunitare și ale legislației naționale aferente. Perioada de implementare a acestui proiect este 1 august 2016-31 decembrie 2018.

În cursul anului 2017, prin finanțare din bugetul proiectului, a fost asigurată participarea la zece sesiuni de instruire a personalului de specialitate al Autorității de Audit.

Creșterea capacității administrative a Autorității de Audit prin dezvoltarea procedurilor aferente sistemului de control intern managerial

Au fost actualizate procedurile de sistem și operaționale și celelalte reglementări interne specifice în scopul îndeplinirii integrale a cerințelor standardelor de control intern managerial.

În data de 6 octombrie 2017, președintele Autorității de Audit a declarat conformitatea sistemului de control intern cu cerințele standardelor de control intern/manAGERIAL cuprinse în cadrul Ordinului secretarului general al Guvernului nr. 400/2015, cu modificările și completările ulterioare.

Funcționarea eficientă a Curții de Conturi este susținută de un sistem informatic care asigură securitatea și protecția informațiilor și de aplicații informatice specifice activității de control și audit. Și în anul 2017, activitatea a fost direcționată spre modernizarea și întreținerea în stare optimă de funcționare a sistemului informatic al Curții de Conturi, urmărindu-se:

- eficiența sistemului informatic;
- implementarea regulamentelor interne în sistemele informatice operaționale;
- funcționarea optimă a infrastructurii de comunicații;
- respectarea confidențialității și securității informațiilor.

În acest an, Direcția IT care funcționează în cadrul Departamentului I s-a implicat în:

- proiectul „Extinderea sistemului de planificare strategică la nivelul ministerelor de resort” – cod SIPOCA 28 finanțat din FONDUL SOCIAL EUROPEAN prin Programul Operațional „Dezvoltarea Capacității Administrative”;
- evenimentul CYDEX – exercițiul național de securitate cibernetică, cu rol de observator. La exercițiu au luat parte 63 de instituții din sectorul public și privat, iar activitățile s-au desfășurat în cadrul poligonului cibernetic CyberExPol;
- elaborarea Raportului privind modul de utilizare a softului IDEA în anul 2016 cu anexe centralizatoare pe domenii. Raportul care prezintă detaliat operațiile executate în cadrul fiecărei acțiuni, grupate pe domenii de activitate și categorii de entități, pentru schimb de experiență și documentare, a fost comunicat către toate structurile de control și audit prin afișarea pe portalul intern Salv@tor;
- dezvoltarea, testarea și implementarea unei aplicații software flexibile pentru verificarea cunoștințelor personalului Curții de Conturi, care permite crearea automată a unor teste grilă cu întrebări prestabilite într-o bază de date, rezolvarea acestora de către personalul de specialitate al Curții și aprecierea lor efectuându-se online. Scopul creării aplicației a fost de a asigura verificarea în mod unitar a cunoștințelor

auditorilor publici externi, cu sau fără funcție de conducere. Această uniformizare a modului de testare arată, în mod obiectiv, eventualele diferențe între gradul de asigurare a cunoștințelor și nivelul diverselor structuri, ceea ce permite managementului adoptarea de măsuri în vederea dirijării pregătirii profesionale în anumite domenii, diferențiat, de la structură la structură;

- crearea unei aplicații software în sprijinul activității Departamentului juridic, cu ajutorul căreia să poată fi gestionate informațiile privind litigiile aflate în instanță și cele de sesizare a organelor de urmărire penală;
- mentenanța aplicației informatice care gestionează petițiile sau sesizările primite de la persoane fizice și juridice în vederea îmbunătățirii fluxului de evidență și rezolvare a petițiilor;
- migrarea unor aplicații pe servere noi care a condus la îmbunătățirea accesului utilizatorilor la aceste aplicații;
- acordarea de asistență tehnică de specialitate, prin intermediul aplicației HELP DESK, răspunzând unui număr de 468 de solicitări;
- adaptarea aplicațiilor informatice existente la noile cerințe ce au decurs din analizele efectuate asupra reglementărilor interne și care au condus la unele actualizări;
- administrarea echipamentelor și soluțiilor software necesare securizării sistemului informatic al Curții de Conturi, achiziționate în cadrul proiectului „Sistemului național de protecție a infrastructurilor IT&C de interes național împotriva amenințărilor provenite din spațiul cibernetic (CYBERINT)”. S-au efectuat operații tehnice specifice administrării echipamentelor IT destinate să asigure protecția împotriva atacurilor și încercărilor de penetrare a sistemului informatic al Curții de Conturi a României. Aceasta a presupus actualizarea politicilor de securitate conform procedurilor tehnice realizate concret prin programarea echipamentelor care protejează accesul la paginile de Web sau la mesageria electronică prin mecanisme de tip Firewall (Web și Email Gateway, WAF, UTM);
- în vederea preluării de alerte și mecanisme de contracarare timpurie a atacurilor informatice identificate la nivel național a avut loc un proces de comunicare și schimb de informații permanent cu structura integratoare a acestui proiect, Centrul Național Cyberint (CNC).

Activitatea de comunicare, imagine și relații publice

Curtea de Conturi asigură liberul acces la informațiile de interes public și acreditarea reprezentanților mass-mediei și garantează respectarea dreptului de petiționare/adresare al cetățenilor, al organizațiilor legal constituite și al reprezentanților instituțiilor/autorităților publice. De asemenea, realizează monitorizarea informațiilor din mass-media prin colectarea și diseminarea știrilor la nivel instituțional și gestionează integritatea și transparența în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, prin procesarea declarațiilor de avere și de interese ale angajaților și postarea acestora pe portalul extern al website-ului www.curteadeconturi.ro.

Informațiile de interes public privind activitatea Curții de Conturi

Au fost înregistrate 324 de solicitări, dintre care 314 solicitări au făcut referire la comunicarea informațiilor de interes public produse și gestionate de Curtea de Conturi, iar zece cereri au vizat furnizarea informațiilor privind organizarea, funcționarea și rezultatele activității altor instituții și autorități publice, cărora le-au fost redirectionate spre soluționare. Toate solicitările au fost soluționate în termenele legale. Reprezentanții mass-mediei au formulat 113 solicitări (35% din total), iar alte persoane interesate, fizice și juridice, au formulat 211 solicitări (65% din total).

Informațiile solicitate au vizat:

- rezultatele misiunilor de audit/acțiunilor de audit efectuate (93,51%);
- aplicarea Legii nr. 544/2001, actualizată, la nivelul Curții de Conturi a României (3,40%);
- acte normative, reglementări interne, programe de activitate și publicații (3,09%).

Activitatea de soluționare a petițiilor/adreselor

La nivelul Serviciului Comunicare, imagine și relații publice și al camerelor de conturi teritoriale a fost soluționat un număr total de 2.462 de lucrări (2.213 petiții și 249 de adrese).

Din totalul de 2.462 de lucrări, 1.750 de petiții și adrese au fost primite direct de camerele de conturi teritoriale, iar 712 petiții și adrese au fost primite de Serviciul Comunicare, imagine și relații publice și direcționate către structurile de control/audit centrale sau teritoriale pentru soluționare. Răspunsurile formulate petiționarilor/adresanților au fost comunicate în termenele prevăzute de legislația în vigoare.

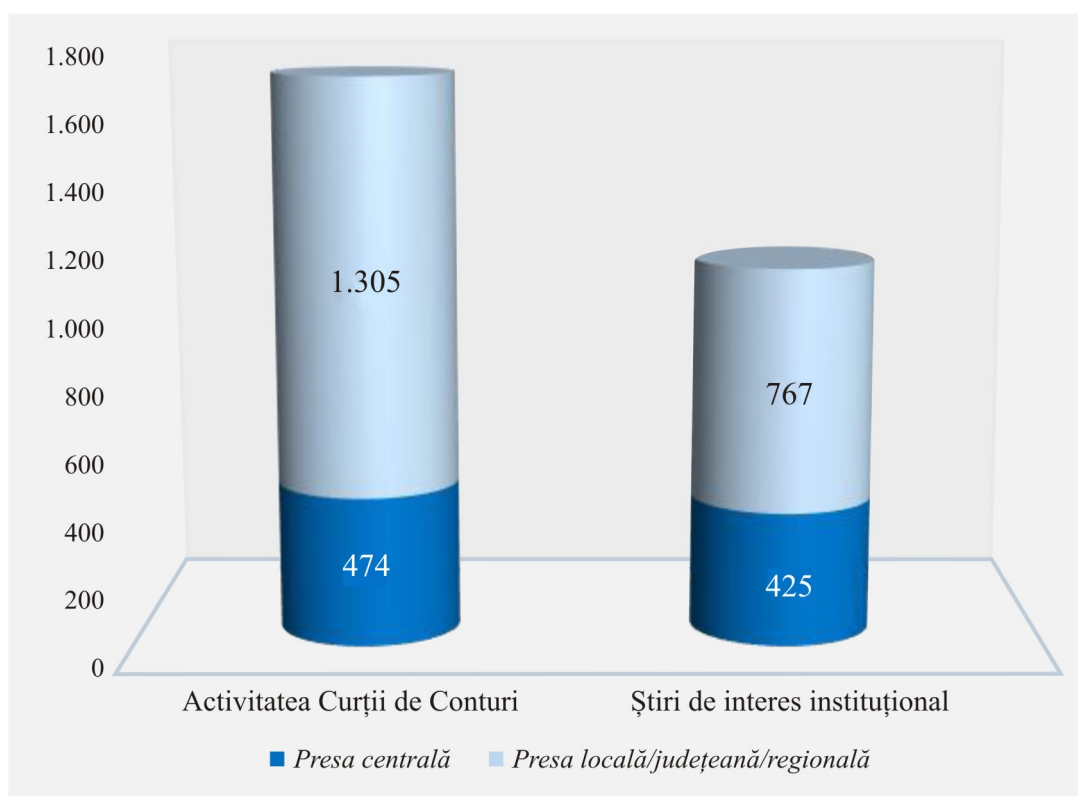
Prezența Curții de Conturi în mass-media

Monitorizarea gradului în care edițiile tipărite și electronice ale presei din România au prezentat materiale jurnalistice în care s-a reflectat direct activitatea Curții de Conturi sau prin care s-au semnalat aspecte de interes pentru exercitarea competențelor și îndeplinirea atribuțiilor acesteia, presupune gestionarea procesului de colectare, reproducere și diseminare a știrilor.

Prin monitorizarea presei au fost identificate în total 2.971 de știri, dintre care 1.779 de știri (60% din total) au reflectat activitatea Curții de Conturi și 1.192 de știri (40% din total) au fost de interes pentru instituție.

Din cele 1.779 de știri privind rezultatele verificărilor efectuate la entitățile auditate, 474 de știri (27% din total) au fost preluate din presa centrală și 1.305 știri (73% din total) din presa locală/județeană/regională.

Din cele 1.192 de știri de interes pentru instituție referitoare la potențiale abateri de la legalitate și regularitate existente la nivelul entităților publice aflate în aria exercitării competențelor și îndeplinirii atribuțiilor Curții de Conturi, 425 de știri (36% din total) au fost preluate din presa scrisă centrală și 767 de știri (64% din total) au fost preluate din presa locală/județeană/regională.

Reprezentarea grafică a prezenței Curții de Conturi în mass-media

Declarații de avere și de interese

Pentru asigurarea integrității și transparenței în exercitarea funcțiilor și demnităților publice a fost procesat un număr de 1.561 de declarații de avere și 1.553 de declarații de interese depuse de către consilierii de conturi, auditorii publici externi din structurile centrale și teritoriale, inclusiv din Autoritatea de Audit,

precum și de celelalte categorii de personal care au avut obligația depunerii acestora. Documentele au fost postate pe portalul extern al website-ului www.curteadeconturi.ro.

Activitatea de comunicare, imagine și relații publice la nivelul Autorității de Audit

Activitățile derulate în cursul anului la nivelul Autorității de Audit au vizat soluționarea în termenul legal a unui număr de 48 de petiții, formularea unor răspunsuri la chestionare adresate de către Curtea Europeană de Conturi, Comisia Europeană, monitorizarea lunară a stadiului absorbției fondurilor europene.

Formarea profesională a personalului Curții de Conturi

Resursele umane ale instituției sunt cele care creează în mod constant un plus de valoare. Niciuna din activitățile Curții de Conturi nu se poate desfășura fără contribuția majoră pe care o are întregul personal, atât cel de specialitate, cât și cel care susține zilnic activitatea de bază. Astfel, statutul profesional este consolidat prin participarea la seminarele organizate în cadrul sistemului gratuit, propriu, de formare profesională a auditorilor publici externi.

Perfecționarea pregătirii profesionale – prioritate strategică a dezvoltării instituționale a Curții de Conturi

Pregătirea profesională asigură actualizarea cunoștințelor și dezvoltarea competențelor și aptitudinilor necesare pentru exercitarea eficientă a atribuțiilor de auditor public extern, la nivelul calitativ solicitat de conducerea Curții de Conturi și recomandat de standardele de audit. Necesitățile de formare profesională sunt identificate în general cu ocazia evaluării anuale a performanțelor profesionale individuale sau ca urmare a desfășurării acțiunilor de control și asigurare a calității.

Formarea profesională se desfășoară conform Programului multianual, detaliat pe programe anuale, aprobate de plenul Curții de Conturi. Participarea la seminarele de formare profesională cuprinse în Programul anual de formare profesională este obligatorie.

În anul 2017, auditorii publici externi au participat la cursuri care au avut o durată de minimum 40 de ore/persoană, proces ce a presupus scoaterea acestora din activitatea curentă de audit.

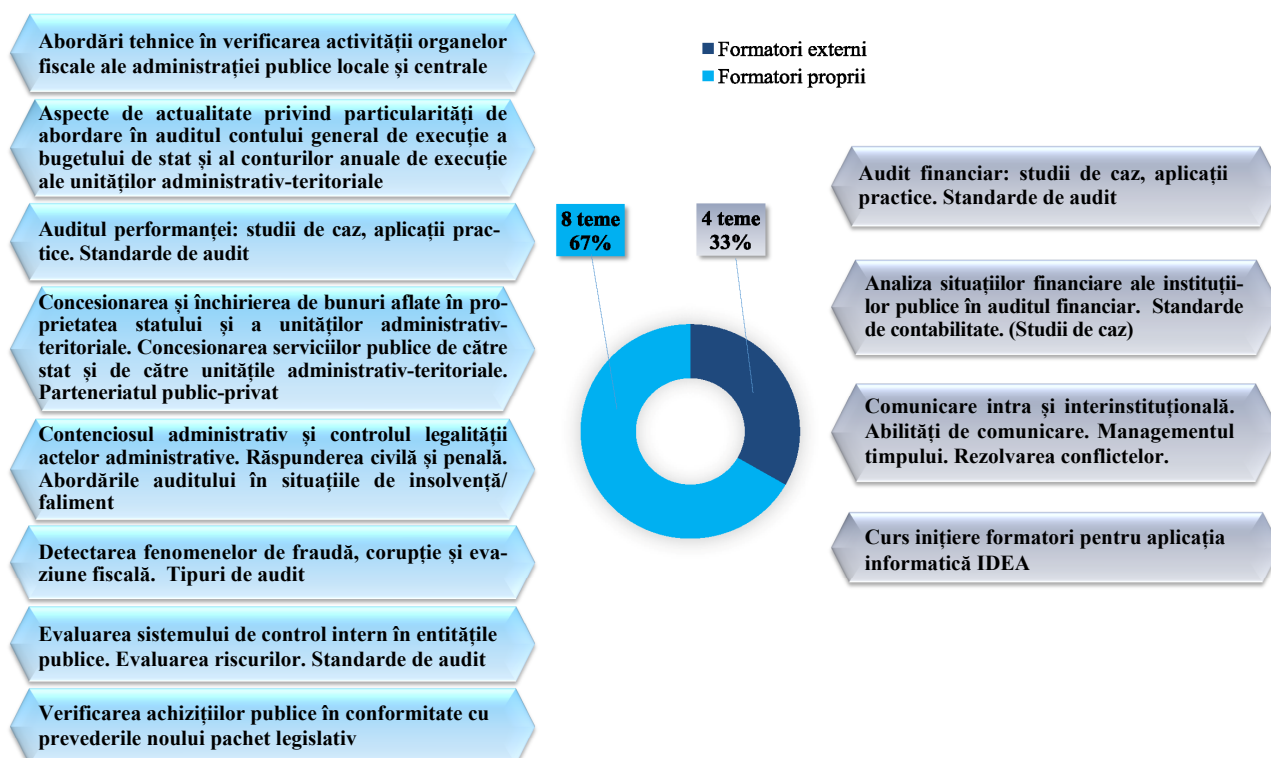
În vederea asigurării corelării Programului de formare profesională a auditorilor publici externi cu Programul de audit și control pentru anul 2018, plenul Curții de Conturi a aprobat în luna iulie 2017 „Programul de formare profesională a personalului de specialitate pe anul 2018”, care este postat pe portalul intern al website-ului pentru a putea fi consultat permanent.

Realizarea Programului de formare profesională

În anul 2017 s-au derulat 92 de seminare cuprinse în Programul anual de formare profesională pentru un număr de 1.790 de participanți.

Tematicile seminarelor au urmărit în proporție semnificativă cerințele fișei postului de auditor public extern și legislația în vigoare, așa cum sunt prezentate în graficul de mai jos.

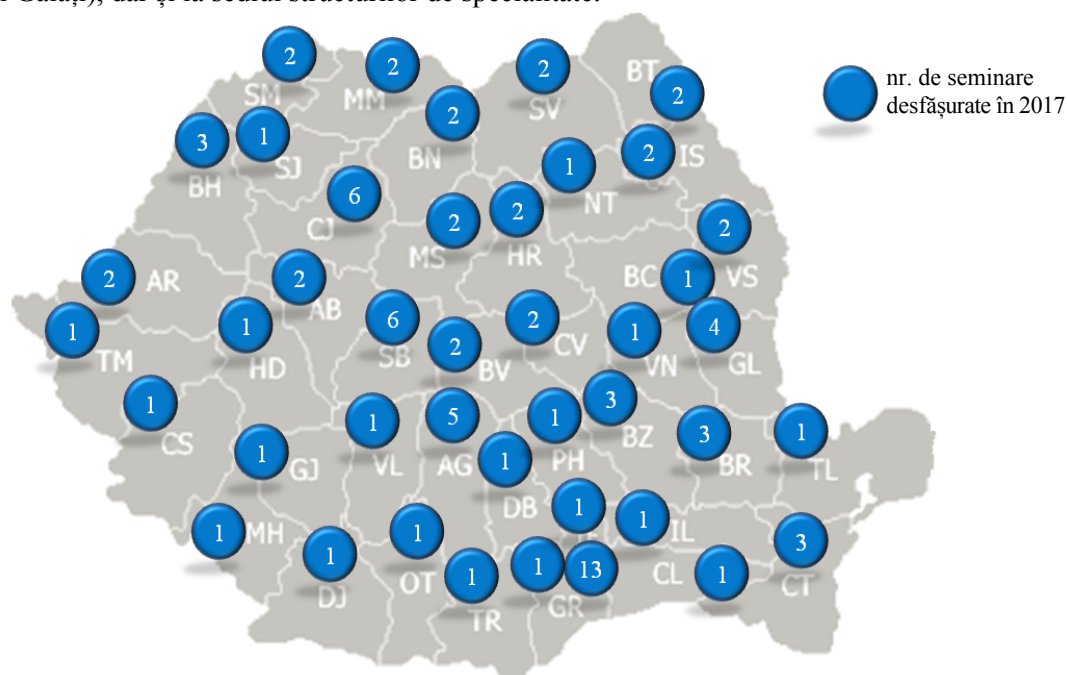
Tematicile prevăzute în Programul anual de formare profesională pentru anul 2017

În anul 2017 s-au organizat seminare privind *evaluarea sistemului de control intern în entitățile publice*, dedicate directorilor și directorilor adjuncți din toate departamentele și camerele de conturi. Acestea au avut ca scop înțelegerea rolului controlului intern în activitatea de audit și în misiunea Curții de Conturi privind îmbunătățirea managementului în entitățile auditate.

Pentru a putea fi cunoscute de către toți auditorii publici externi, suporturile de curs, actualizate, au fost postate pe portalul intern al website-ului Curții de Conturi.

Seminarele au fost susținute atât de formatori proprii ai Curții de Conturi, cât și de formatori externi din cadrul instituțiilor sau firmelor care furnizează programe de formare profesională pe baze contractuale. Costurile aferente seminarelor de formare profesională au fost asigurate în totalitate din bugetul Curții de Conturi.

Cursurile s-au desfășurat în centrele de perfecționare ale Curții de Conturi (preponderent București, Sibiu, Cluj, Pitești și Galați), dar și la sediul structurilor de specialitate.

Seminarele de pregătire profesională s-au bucurat de aprecierile participanților, exprimate în chestionarele de evaluare. Redăm mai jos din opiniile cursanților:

„Cursul a avut o utilitate maximă datorită exemplelor practice care au clarificat multe aspecte pe care înainte nu le stăpâneam.”

„Mi-au atras atenția prezentarea interactivă a spețelor, aspectele teoretice, dar și expunerile practice referitoare la modificările cadrului legal în domeniu.”

„Întreaga tematică prezentată o consider de utilitate maximă în activitatea pe care o desfășor. Seminarul a cuprins și analizarea celor mai recente modificări privind Codul fiscal, cu aplicare în activitatea de audit financiar.”

„Am dobândit cunoștințe foarte utile despre modul de planificare, execuție și raportare în auditul performanței, pe care le voi utiliza în activitatea mea viitoare.”

„Am înțeles mai bine care este rolul auditorului public extern în misiunea de prevenire a fenomenului de fraudă. Un rol important l-au avut exemplele de cazuri de fraudare, din domenii diferite, întâlnite în activitatea curentă de audit/control.”

„Discuțiile și sesiunile interactive m-au ajutat să înțeleg cum pot să ascult activ și apoi să ofer un feedback coerent.”

„Am apreciat dezbaterile practice, aspectele legislative și faptul că s-au clarificat unele spețe privind încadrarea abaterilor în Nomenclatorul de abateri. Sunt informații pe care le consider de utilitate maximă în activitatea pe care o desfășor.”

Formarea profesională în cadrul Direcției de control al achizițiilor publice, elaborare a metodologiei în acest domeniu și pregătire profesională a personalului de specialitate

În anul 2017, reprezentanți din cadrul *Direcției* au participat la o serie de seminare, ca de exemplu:

- workshop-ul cu tema *„Oportunitatea, etapele și formele de organizare ale unei instituții centralizate de achiziții publice, respectiv al unui mecanism de asociere pentru achiziții comune în plan local”*, organizat la București de Institutul de Politici Publice în colaborare cu Ambasada Regatului Țărilor de Jos;
- seminarul cu tema *„Probleme jurisprudențiale în materia achizițiilor publice”*, organizat de Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor în colaborare cu Curtea de Apel București și Consiliul Superior al Magistraturii la Târgu Mureș;
- seminarul cu tema *„Concurența în achizițiile publice – regulile jocului pentru consorții”*, organizat la București de Consiliul Concurenței în colaborare cu Direcția Națională Anticorupție și Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism;
- participarea în cadrul proiectului cu tema *„Mecanisme eficiente pentru prevenirea și combaterea corupției în administrația publică”*, derulat de Ministerul Administrației și Internelor, Direcția Generală Anticorupție. Curtea de Conturi s-a angajat în anul 2016 să participe la acest proiect cu lectori care să susțină câte o sesiune de prezentare de două ore în cadrul celor 12 cursuri de câte cinci zile, derulate în perioada 2017-2019. Astfel că în anul 2017, au fost susținute patru sesiuni de prezentare la cursurile organizate la Timișoara, Oradea, Constanța și Iași;
- sesiunea de diseminare în cadrul proiectului SIPOCA 45, intitulat *„Creșterea capacității administrative a ANAP și a instituțiilor publice responsabile pentru implementarea Strategiei naționale în domeniul achizițiilor publice”*, organizată la București de Agenția Națională pentru Achiziții Publice;
- sesiunile de dezbateri privind proiectele de contracte de achiziții de lucrări, de achiziții de servicii intelectuale și de achiziții de bunuri, organizate la București de Agenția Națională pentru Achiziții Publice.

Perfecționarea pregătirii profesionale a personalului Autorității de Audit

În cursul anului, reprezentanții Autorității de Audit au participat la o serie de sesiuni de instruire organizate atât în țară, cât și în străinătate, care au vizat perfecționarea pregătirii profesionale pe teme specifice muncii de audit, necesare acoperirii nevoilor de perfecționare a pregătirii profesionale.

Sesiunile de instruire s-au desfășurat sub forma cursurilor, seminariilor, conferințelor, precum și a unei vizite de studiu și s-au adresat personalului de conducere și de execuție atât din cadrul structurii centrale, cât și din cadrul structurilor teritoriale ale Autorității de Audit, fiind realizate 540 de zile de instruire. La sesiunile de instruire au participat 159 de auditori publici externi, reprezentând aproximativ 61% din totalul de 262 de posturi de specialitate ocupate la nivelul Autorității de Audit.

Cursuri susținute de reprezentanții Autorității de Audit

- În perioada 25-27 aprilie 2017 s-a desfășurat, la sediul central al Autorității de Audit, cursul „Desemnarea autorităților pentru perioada 2014-2020”, susținut de reprezentanți ai Autorității de Audit, acesta fiind organizat în trei sesiuni de instruire.
- În perioada 1-7 noiembrie 2017 s-au desfășurat, la sediul central al Autorității de Audit, două sesiuni de instruire având ca temă „Principalele noutăți prezentate în Manualul de audit pentru fondurile europene structurale și de investiții – perioada de programare 2014-2020”.

Prezentarea Manualului de audit pentru fondurile europene structurale și de investiții – perioada de programare 2014-2020

Cursuri externe

În cursul anului 2017, reprezentanți ai Autorității de Audit au participat la sesiuni de instruire desfășurate în diferite țări ale Uniunii Europene, cu tematici specifice activității de audit.

- a) Sesiuni de instruire la care au participat auditori publici externi ce își desfășoară activitatea în domeniul auditului fondurilor FSE, FC, FEDR, în cadrul cărora au fost abordate teme precum: antifrauda, elaborarea și transmiterea conturilor anuale și minimizarea riscurilor financiare în cazul fondurilor ESI 2014-2020, auditul și controlul fondurilor ESI 2014-2020, auditul IT;
- b) Sesiuni de instruire la care au participat auditori publici externi ce își desfășoară activitatea în domeniul auditului Fondului pentru Securitate Internă și Fondul pentru Azil, Migrație și Integrare, în cadrul cărora au fost abordate teme precum: audit intern, extern și al performanței proiectelor și programelor finanțate de UE, analiza cost-beneficiu a proiectelor finanțate din fonduri europene, auditul de performanță al investițiilor cofinanțate de UE realizat de ECA, management și control al fondurilor FAMI și FSI;
- c) Sesiuni de instruire la care au participat auditori publici externi ce își desfășoară activitatea în domeniul auditului fondurilor destinate cooperării teritoriale europene, în cadrul cărora au fost abordate teme precum: auditul achizițiilor publice, managementul financiar și controlul fondurilor structurale și de investiții, cheltuieli 2007-2013 – lecții învățate, ghid practic pentru procedura UE de încălcare a dreptului comunitar;
- d) Sesiuni de instruire la care au participat auditori publici externi ce își desfășoară activitatea în domeniul auditului Fondului European de Pescuit și Afaceri Maritime, în cadrul cărora au fost abordate teme precum: nereguli, management financiar, eligibilitatea cheltuielilor, opțiunea de costuri simplificate, tehnici de eșantionare pentru Fondul European pentru Pescuit și Afaceri Maritime.

Sesiuni de perfecționare profesională organizate de alte instituții la care au participat auditorii publici externi din cadrul Autorității de Audit

Totodată, reprezentanți ai Autorității de Audit au participat la instruirile organizate de alte instituții, precum: workshop-ul „Bune practici anticorupție din SUA ajustate la nevoile comunității de afaceri din România”

organizat de Camera de Comerț și Industrie a României, dar și instruire pe tema achizițiilor publice, organizate de Curtea de Conturi a României și de MDRAPFE⁸ în colaborare cu ANAP.

Grupuri de lucru

Autoritatea de Audit a răspuns pozitiv invitației Comisiei Europene adresată autorităților de audit din statele membre, de a participa la grupurile de reflecție constituite la nivel european pentru a analiza recomandările de simplificare adresate Comisiei Europene de Grupul de experți independenți la nivel înalt.

Reprezentanții Autorității de Audit au participat activ în cadrul Grupului de reflecție privind întărirea calității muncii de audit (alături de auditori din Irlanda, Austria, Letonia, Lituania, Portugalia) și în cadrul Grupului de reflecție privind monitorizarea măsurilor de simplificare pentru beneficiarii Fondurilor ESI (alături de auditori din Suedia, Cehia, Danemarca, Irlanda, Finlanda).

Alte două grupuri de lucru înființate la nivel european, în care s-au implicat în mod activ auditori din partea Autorității de Audit, au fost grupul de lucru privind actualizarea Ghidului pentru determinarea corecțiilor financiare în cazul nerespectării conformității cu regulile de achiziții publice și Grupul de lucru privind creșterea eficienței muncii de audit prin utilizarea mai bună a verificărilor de management și simplificarea regulilor privind eșantionarea.

Vizită de studiu

În cursul anului 2017, la nivelul Autorității de Audit a fost organizată o vizită de studiu în Spania, Madrid, care a avut ca obiectiv realizarea unor schimburi de experiență și de bune practici între reprezentanții instituției noastre și cei ai autorităților care gestionează și verifică fondurile europene din Spania.

Activitatea Comitetului de etică

Comitetul de etică este o structură de lucru a plenului Curții de Conturi, care își desfășoară activitatea în conformitate cu prevederile Codului de conduită etică și profesională a personalului Curții de Conturi.

Comitetul de etică monitorizează respectarea de către toți auditorii publici externi a principiilor și valorilor etice și ale integrității prevăzute de Cod. De asemenea, Comitetul asigură cadrul intern la care să apeleze auditorii publici externi pentru consiliere etică, promovează în mod activ comportamentul etic în cadrul instituției, asigură creșterea gradului de conștientizare de către auditorii publici externi a principiilor și valorilor etice și a integrității și sprijină conducerea executivă și plenul în rezolvarea problemelor și situațiilor apărute sau sesizate cu privire la încălcarea prevederilor Codului, ale Statutului auditorului public extern, precum și a altor reglementări proprii ale Curții de Conturi.

Principalele activități desfășurate de Comitetul de etică au fost următoarele:

- ✓ a analizat, în ședințele lunare ordinare, peste 5.500 de declarații de independență depuse de auditorii publici externi înainte de declanșarea fiecărei acțiuni de verificare;
- ✓ a elaborat rapoarte, prezentate plenului, privind:
 - datele din declarațiile de interese depuse de auditorii publici externi în baza Legii nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice;
 - chestionarele primite de la entitățile verificate pentru exprimarea opiniei cu privire la respectarea normelor de etică și integritate de către auditorii publici externi;
 - informările lunare pe probleme etice primite de la directorii structurilor de specialitate și declarațiile de independență ale auditorilor publici externi;
- ✓ doi reprezentanți din Comitetul de etică au participat la reuniunea Grupului operativ EUROSAI privind auditul și etica, prezentând experiența Curții de Conturi referitoare la asigurarea consilierii etice. În cadrul grupului s-au adus și contribuții la elaborarea proiectului liniilor directoare EUROSAI privind auditul eticii la entitățile publice.

⁸ MDRAPFE – Ministerul Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene

Editarea Revistei Curții de Conturi, publicație semestrială bilingvă destinată diseminării cunoștințelor și bunei practici din domeniul auditului, a continuat și în anul 2017, fiind publicate numerele 13 și 14.

În *Revista Curții de Conturi a României nr. 13* au fost publicate articole care au ca tematică: auditul sistemic – o posibilă tehnică pentru creșterea valorii aduse de auditorii publici externi ai Curții de Conturi; standardele internaționale de contabilitate pentru sectorul public (IPSAS) în România; cercetare științifică privind legătura dintre auditul public extern și nivelul de trai în România; e-guvernarea, între oportunități, așteptări și programe; controlul intern; capitalurile proprii negative și impactul acestora asupra activității economice a firmei. În vederea cunoașterii de către auditorii Curții de Conturi a preocupărilor actuale de la nivelul EUROSAI, în paginile acestui număr poate fi consultată sinteza ediției nr. 22 a Revistei EUROSAI.

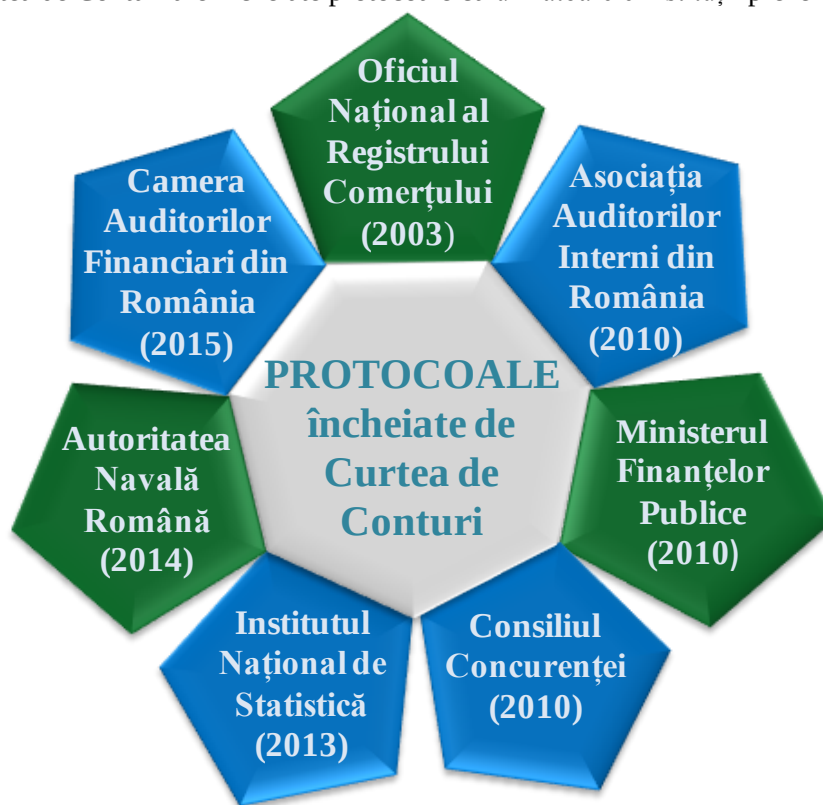
Articolele publicate în *Revista Curții de Conturi a României nr. 14* se referă la: cadrul de lucru pentru asigurarea continuității activității, experiența de implementare la Curtea de Conturi a României; prețurile de transfer – o nouă provocare pentru autoritățile fiscale, aspecte de actualitate la nivel național și internațional; rolul Curții de Conturi în consolidarea statului de drept în România; modul în care parteneriatul public-privat poate fi folosit pentru finanțarea investițiilor publice în România și rolul Curții de Conturi în auditarea acestor parteneriate; organizarea și desfășurarea programului de pregătire profesională în domeniul verificării achizițiilor publice a auditorilor publici externi din cadrul Curții de Conturi a României.

Pentru a aduce la cunoștință auditorilor Curții de Conturi preocupările actuale de la nivelul INTOSAI, în paginile acestui număr poate fi consultată sinteza ediției de primăvară a Revistei INTOSAI.

Colaborarea cu instituții și organizații profesionale

Un aspect important al dezvoltării capacității instituționale a Curții de Conturi îl reprezintă amplificarea colaborării cu alte instituții și organizații profesionale. Potrivit bunei practici a instituțiilor supreme de audit, până în prezent, Curtea de Conturi are încheiate protocoale cu următoarele instituții prezentate mai jos:

*Instituțiile cu care Curtea de Conturi are încheiate protocoale
și anii din care au început colaborările cu acestea*

În anul 2017, în baza *Protocolului de colaborare în cadrul mecanismului de coordonare interinstituțională* menit să asigure coerența și consecvența interpretărilor între instituții cu atribuții specifice în domeniul achizițiilor publice, încheiat în anul 2015 între ANAP, MDRAP, MFP, MFE, MADR, CNSC, Curtea de Conturi și Autoritatea de Audit, ultimele două având calitate de observator, reprezentanții Direcției de control al achizițiilor publice, elaborare a metodologiei în acest domeniu și pregătire profesională a personalului de specialitate au participat la diferite întâlniri, la care s-a realizat definitivarea formelor finale ale instrucțiunilor emise de ANAP în aplicarea prevederilor din *Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice* și din *Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale*.

Curtea de Conturi colaborează cu Ministerul Finanțelor Publice în vederea corelării programului de activitate anual al inspecției economico-financiare cu programul anual de activitate al Curții de Conturi, astfel încât operatori economici de subordonare centrală sau locală ce nu se regăsesc în programul Curții de Conturi să fie verificați de structurile Ministerului Finanțelor Publice.

Reprezentantul Curții de Conturi a participat la Grupul de lucru constituit în baza Memorandumului privind „Executarea hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului ce vizează neexecutarea sau executarea cu întârziere a hotărârilor judecătorești pronunțate împotriva unui debitor”. CEDO a constatat disfuncționalități structurale privind neexecutarea sau executarea cu întârziere a hotărârilor judecătorești pronunțate împotriva statului. Grupul de lucru menționat a fost constituit pentru a stabili măsuri legale și/sau administrative care să permită executarea voluntară și rapidă a hotărârilor judecătorești pronunțate împotriva unui debitor public – autorități sau instituții publice. Apreciindu-se că expertiza Curții de Conturi constituie un sprijin semnificativ pentru elaborarea unui proiect de mecanism de plată a obligațiilor pecuniare, Curtea

de Conturi a fost invitată să desemneze un membru al grupului de lucru. Instituția noastră a răspuns favorabil solicitării, desemnând un reprezentant din cadrul Departamentului juridic. În prezent, grupul de lucru se concentrează pe analiza posibilităților de eficientizare a mecanismului de plată a obligațiilor pecuniare ale instituțiilor publice, stabilite prin titluri executorii. Grupul de lucru este alcătuit din reprezentanți ai Ministerului Afacerilor Externe, care asigură secretariatul grupului, ai Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Finanțelor Publice, Ministerului Justiției și Secretariatului General al Guvernului.

La nivelul Autorității de Audit au fost elaborate diverse materiale de sinteză cu privire la stadiul derulării programelor operaționale, a fost definitivat și semnat protocolul de colaborare interinstituțională dintre Autoritatea de Management, Autoritatea de Certificare și Autoritatea de Audit pentru perioada de programare 2014-2020, au fost formulate puncte de vedere la o serie de propuneri legislative, precum și răspunsuri la solicitări de informații venite de la numeroase organisme și instituții: Parlamentul României, Comisia Europeană, Curtea Europeană de Conturi, MDRAPFE etc.

Pentru extinderea colaborării cu organisme profesionale, Curtea de Conturi are în vedere încheierea, în viitor, de noi protocoale de colaborare.

Activitatea de audit intern

Structura de audit intern din cadrul Curții de Conturi a României a fost înființată în baza Ordinului președintelui Curții de Conturi a României nr. 239/2000, în conformitate cu *Ordonanța Guvernului nr. 119/1999 privind auditul intern și controlul financiar preventiv*, modificată și completată.

Structura de audit intern se regăsește doar la nivel central, deoarece camerele de conturi teritoriale sunt structuri fără personalitate juridică. Aceasta este subordonată direct președintelui Curții de Conturi, asigurându-se astfel principiile de bază, respectiv raportarea la cel mai înalt nivel și independența funcțională necesară unei evaluări obiective a activităților care au făcut obiectul auditării. Structura de audit intern auditează numai activitățile suport din cadrul structurii Secretariatului general. Activitatea specifică Curții de Conturi este evaluată de către un serviciu din cadrul Departamentului I, Metodologie, pregătire profesională, evaluarea activității de audit și control, programare, raportare, sinteze și IT, constituit în mod special cu acest scop. Declarațiile de independență sunt completate pentru fiecare misiune de audit intern și nu s-au reliefat incompatibilități sau conflicte de interese cu structurile auditate din cadrul Curții.

În ceea ce privește pregătirea profesională continuă pentru anul 2017, fiecare dintre auditorii interni din cadrul Biroului de audit intern a participat la câte un curs de șapte zile. Ulterior, aceștia au diseminat informațiile acumulate în această perioadă. De asemenea, auditorii interni și-au completat cunoștințele prin studiu individual.

Pentru planificarea misiunilor de audit intern au fost analizate Organigrama și Regulamentul de organizare și funcționare al Curții de Conturi și s-au inventariat activitățile din cadrul structurilor Secretariatului general, s-au analizat riscurile asociate activităților sau operațiunilor și a fost analizat Registrul de riscuri. În funcție de rezultatul punctajului aferent activităților sau operațiunilor, prin asocierea criteriilor de impact și frecvență de apariție (probabilitate) s-a stabilit prioritatea și perioada auditării acestora în cadrul Planului multianual, precum și a celui anual.

Principalele recomandări formulate în anul 2017 au vizat: actualizarea Organigramei și a Regulamentului de organizare și funcționare; elaborarea tuturor procedurilor pentru activitățile procedurabile, conform inventarului activităților desfășurate de către direcțiile din cadrul Secretariatului general; revizuirea procedurilor deja realizate și adaptarea acestora la legislația specifică; elaborarea unui plan de perfecționare profesională anuală pentru angajații din cadrul Secretariatului general, precum și desemnarea unei persoane care să urmărească îndeplinirea acestuia.

CAPITOLUL 5

Activitatea internațională

Atenția acordată de Curtea de Conturi a României cooperării interinstituționale la nivel internațional se concretizează în dezvoltarea relațiilor profesionale cu instituțiile supreme de audit din comunitatea INTOSAI, cu accent pe organizația europeană a instituțiilor supreme de audit, EUROSAI. În acest context, instituția noastră urmărește armonizarea cu standardele de audit și buna practică internațională, participând la schimbul de informații între instituțiile supreme de audit în domeniul auditului sectorului public. În vederea consolidării continue a pregătirii profesionale a auditorilor săi, Curtea de Conturi a României asigură participarea acestora la grupuri de lucru, seminare și diverse evenimente profesionale internaționale. Participanții întocmesc rapoarte de activitate care sunt prezentate plenului spre dezbateră și aprobare. Ulterior, acestea sunt postate pe portalul intern al website-ului Curții de Conturi pentru a putea fi accesate de către cei interesați, constituind surse de documentare ca bună practică în activitatea specifică.

Prezentăm mai jos participarea reprezentanților Curții de Conturi la diferite evenimente internaționale:

În perioada 19-23 februarie 2017 a avut loc vizita oficială a președintelui Curții de Conturi a Republicii Moldova la Curtea de Conturi a României, activitate ce a fost prevăzută în Acordul de cooperare semnat de către cele două instituții supreme de audit.

Președintele Curții de Conturi a României a abordat mai multe teme de discuție, printre care menționăm importanța asigurării independenței și autonomiei instituției, relația Curții de Conturi a României cu Parlamentul, cu justiția și rolul Curții în combaterea corupției și fraudei.

Au fost prezentate istoria, organizarea și domeniile de activitate ale Curții de Conturi a României, succesele înregistrate și provocările cu care se confruntă instituția.

Reprezentanții Curții de Conturi a Republicii Moldova au prezentat activitatea, progresele înregistrate de noul plen al instituției pe par-

*Aspecte de la convorbirile oficiale
din sediul central al Curții de Conturi*

cursul primelor șase luni de activitate, problemele cu care se confruntă instituția, precum și domeniile de cooperare cu partenerii externi de dezvoltare. Președintele SAI Moldova a accentuat importanța aprofundării relațiilor de cooperare între Curtea de Conturi a Republicii Moldova și Curtea de Conturi a României, pledând pentru elaborarea unui nou plan de acțiuni, în contextul Acordului de cooperare semnat de cele două instituții în anul 2008.

În perioada 25-29 iunie 2017 a avut loc vizita oficială a delegației conduse de președintele Curții de Conturi a României, la Curtea de Conturi a Republicii Moldova.

În cadrul întâlnirii au fost abordate subiecte de interes comun: relația cu Parlamentul, Guvernul, Ministerul Justiției și alte autorități ale statului; standardele internaționale de audit (ISSAI), aprobate la al XXII-lea Congres INTOSAI în anul 2016; controlul intern managerial și auditul public intern – atribuțiile Curții de Conturi și implementarea controlului intern în cadrul instituțiilor supreme de audit; preocupări actuale în România și Republica Moldova privind legile de organizare și funcționare ale Curților de Conturi din cele două țări; dezbaterile și aprobarea Proiectului Planului de activități actualizat pentru 2017-2018.

Vizita oficială a președintelui Curții de Conturi a Republicii Algeriene la Curtea de Conturi a României

În perioada 7-10 septembrie 2017 a avut loc vizita oficială a președintelui Curții de Conturi din Republica Algeriană, la invitația președintelui Curții de Conturi a României, ca vizită bilaterală de răspuns la vizita oficială efectuată de președintele Curții de Conturi a României în Algeria, în octombrie 2016.

Moment din timpul discuțiilor purtate la sediul Curții Constituționale a României

Au fost discutate aspecte generale economice și diplomatice, menționându-se dorința creșterii schimburilor comerciale dintre cele două țări și aspecte concrete legate de cooperarea economică (fabrica în care se assemblează Dacia Sandero Stepway, colaborarea în domeniul petrolului și gazelor naturale etc.).

La solicitarea președintelui Curții de Conturi a Republicii Moldova, programul vizitei a inclus desfășurarea unor discuții la sediul Curții Constituționale.

Congresul EUROSAI

În perioada 22-23 mai 2017, reprezentanții Curții de Conturi a României au participat la al X-lea Congres al Organizației Europene a Instituțiilor Supreme de Audit – EUROSAI – ce a avut loc la Istanbul, Turcia.

Poză de grup a participanților la Congresul EUROSAI

Organizația Europeană a Instituțiilor Supreme de Audit este unul dintre Grupurile Regionale ale Organizației Internaționale a Instituțiilor Supreme de Audit (INTOSAI), care a fost înființat în anul 1990, iar astăzi au statut de membru 50 de SAI-uri (SAI-urile din 49 de state europene și Curtea de Conturi Europeană). Scopul EUROSAI este de a construi un cadru comun pentru schimbul de cunoștințe între membri, pentru a promova îmbunătățirea auditului fondurilor publice în contextul rolului crescând al instituțiilor supreme de audit.

Tema Congresului a fost „Implementarea ISSAI; Provocări și Soluții pentru Îmbunătățirea Ulterioară”. A fost organizat, totodată, și un schimb de idei pe tema „Inițiativa pentru un EUROSAI mai puternic”. Scopul schimbului a fost crearea unei atmosfere favorabile dialogului deschis, încurajarea membrilor să-și împărtășească mai activ opiniile și să asiste Curtea de Conturi a Turciei, care a preluat președinția EUROSAI, în elaborarea „foii de parcurs” pentru următorii trei ani.

Moment din timpul desfășurării lucrărilor Congresului EUROSAI

În perioada 11-14 septembrie, Curtea de Conturi a României a participat la cea de-a treia Conferință Young EUROSAI, la Tallin, Estonia.

Principala temă a Conferinței a fost „Inovația în audit – actualizări disponibile”. Aceasta presupune necesitatea constantă de a îmbunătăți domeniul auditării sectorului public în contextul evoluțiilor digitalizării, precum și al creșterii volumului de date, actualizarea cunoștințelor profesionale devenind obligatorie pentru fiecare auditor.

Participarea în cadrul reuniunilor EUROSAI

În zilele de 2 și 3 februarie 2017, Curtea de Conturi a României a participat la Reuniunea Grupului operativ EUROSAI privind auditul și etica.

Grupul operativ EUROSAI privind auditul și etica

Dezbaterile au avut ca punct de pornire cerința foarte importantă ca instituțiile supreme de audit să fie credibile și respectate, devenind instituții model potrivit prevederilor ISSAI. Astfel, s-a arătat că promovarea comportamentului etic și a integrității în instituțiile supreme de audit și în sectorul public a devenit o preocupare permanentă pentru SAI-uri și EUROSAI. Grupul operativ promovează schimbul de cunoștințe și experiență, identifică bunele practici și instrumente, elaborează ghiduri și materiale practice utile SAI-urilor pentru implementarea codurilor lor etice și gestionarea eticii interne.

În zilele de 30 și 31 martie 2017, reprezentanții Curții de Conturi a României au participat la a III-a Întâlnire a Grupului de lucru EUROSAI privind auditul fondurilor alocate dezastrelor și catastrofelor, ce a avut loc la Roma, Italia.

În cadrul întrunirii s-a derulat un seminar cu titlul „Oportunități ale auditurilor performanței în evaluarea activităților care au scopul de a preveni și elimina consecințele dezastrelor” și o sesiune plenară cu titlul „Cele mai bune practici ale SAI-urilor în auditarea folosirii fondurilor alocate prevenirii și eliminării consecințelor dezastrelor, în contextul implementării Obiectivelor de dezvoltare sustenabilă 2030, adoptate de Adunarea Generală a ONU”.

În zilele de 11 și 12 aprilie 2017, reprezentanții Curții de Conturi a României au participat la Reuniunea inaugurală a Grupului operativ EUROSAI privind auditul municipalităților, ce a avut loc la Vilnius, Lituania.

Această întâlnire de înființare a Grupului operativ EUROSAI a evidențiat necesitatea promovării bunei practici și a schimbului de experiență privind auditul municipalităților. A fost aprobat Planul de activitate pentru perioada 2017-2019, stabilindu-se obiectivele strategice, activitățile, responsabilitățile și termenele de realizare a activităților. Cele trei obiective strategice stabilite sunt efectuarea de schimburi de experiență, eficientizarea sistemului de auditare a municipalităților și încurajarea auditurilor în cooperare. Promovarea bunei practici și a schimburilor de experiență privind auditarea municipalităților urmează să constituie baza schimbărilor pozitive în domeniu.

În zilele de 25 și 26 aprilie 2017, reprezentanții Curții de Conturi a României au participat la Seminarul privind calitatea și managementul apei organizat de Grupul de lucru EUROSAI pentru auditul mediului (WGEA), ce a avut loc la Ljubljana, Slovenia.

Au fost dezbătute aspecte relevante cu privire la disponibilitatea apei, gestionarea durabilă a apei și conservarea ecosistemelor de apă dulce. A fost prezentată experiența instituțiilor supreme de audit în domeniu.

În perioada 26-28 aprilie 2017, reprezentantul Curții de Conturi a României a participat la cea de-a patra Întâlnire a Grupului de lucru pe tema „Standardelor Europene de Contabilitate pentru Sectorul Public (EPSAS)”, organizată de către EUROSTAT. Întâlnirea a avut loc la Lisabona, Portugalia.

Acțiunea s-a înscris în seria reuniunilor organizate de către Comisia Europeană, prin EUROSTAT (Institutul European pentru Statistică), în vederea finalizării amplului proces de elaborare, aprobare și, ulterior, de implementare în statele membre a „Standardelor Europene de Contabilitate pentru Sectorul Public”.

Participarea reprezentanților Curții de Conturi a României la Seminarul privind auditul municipalităților și Reuniunea anuală a membrilor TFMA⁹ a avut loc în zilele de 5 și 6 octombrie 2017, la Riga, Letonia.

Seminarul a cuprins o sesiune plenară și două ateliere de lucru în care au avut loc discuții cu experți pe teme de interes din domeniu. Tema centrală a fost „Valoarea adăugată de auditurile instituțiilor supreme de audit desfășurate la nivelul municipalităților locale.

Activitatea Curții de Conturi a României în cadrul Comitetului de Contact al președinților Instituțiilor Supreme de Audit din Uniunea Europeană

În perioada 11-13 octombrie 2017 a avut loc, la Luxemburg, Reuniunea Comitetului de Contact al președinților Instituțiilor Supreme de Audit din Uniunea Europeană.

Subiectul principal al reuniunii a fost rolul instituțiilor supreme de audit în recâștigarea încrederii cetățenilor Uniunii Europene în instituțiile naționale și europene în contextul marilor provocări și presiunii crescute asupra finanțelor publice. Au fost prezentate produse inovative de audit ale instituțiilor supreme de audit și de comunicare cu părțile interesate, destinate construirii încrederii în instituțiile guvernamentale naționale și supranaționale. Au fost discutate activități relevante ale instituțiilor supreme de audit membre și anume rapoartele finale ale auditurilor comune privind contribuția fondurilor structurale la Strategia Europa 2020 în domeniile ocupării forței de muncă și/sau educației, precum și privind riscurile la adresa durabilității finanțelor publice.

⁹ TFMA – grup operativ pentru auditul municipalităților

În zilele de 30 și 31 mai 2017, reprezentantul Curții de Conturi a României a participat la Seminarul comun privind Rețeaua de audit privind politica fiscală și Rețeaua de audit privind strategia Europa 2020, ce a avut loc în Malta.

Activitățile celor două rețele, susținute prin rezoluții ale Comitetului de Contact, se referă la schimbul de informații și organizarea de seminare în strânsă colaborare. Acest seminar comun a analizat utilizarea fondurilor publice în domenii cu impact asupra obiectivelor Strategiei Europa 2020, și anume cercetare-dezvoltare, educație, climă și energie. Seminarul a urmărit să dezvolte abordări comune cu impact pozitiv în promovarea de instrumente comune care să faciliteze obținerea de rezultate comparabile privind subiectele selectate.

În zilele de 4 și 5 septembrie 2017 a avut loc Reuniunea Grupului de sinteză privind Uniunea Bancară, la Haga, Olanda.

Principalul obiectiv a fost dezvoltarea viitoare a auditului supravegherii prudențiale bancare, prin prisma Uniunii Europene și la nivel național. A fost discutată chestiunea similitudinilor și diferențelor dintre țări în realizarea supravegherii bancare, referitor la atribuțiile și competențele organismelor de supraveghere financiară, precum și la mandatul instituțiilor supreme de audit naționale în domeniu, în vederea detectării posibilelor discrepante de audit. S-a propus monitorizarea convergenței în elaborarea legislației unitare în activitatea de supraveghere bancară, promovarea politicilor și procedurilor de lucru pentru această activitate și asigurarea implementării acestei legislații de către toate statele membre.

În zilele de 21 și 22 septembrie 2017 a avut loc la Bonn, Germania, Întâlnirea Grupului de lucru privind auditul TVA.

Întâlnirea a ocazionat efectuarea unui schimb de experiență privind funcționarea sistemului de TVA în Uniunea Europeană, cuantificarea pierderilor de TVA cauzate de fraudă și evaluarea eficacității politicilor antifraudă, fenomenul fraudei în domeniul TVA la nivel intracomunitar, precum și monitorizarea evoluțiilor în domeniul TVA.

În zilele de 24 și 25 octombrie 2017 a avut loc la Roma, Italia, Întâlnirea Grupului de lucru privind auditul TVA.

Tema de discuție au constituit-o experiențele naționale privind punerea în aplicare a mecanismului de taxare inversă.

În zilele de 21 și 22 noiembrie 2017 a avut loc la Luxemburg cea de-a cincea Întâlnire a Grupului de lucru privind „Standardele Europene de Contabilitate pentru Sectorul Public (EPSAS)”, organizată de către EUROSTAT, din cadrul Comisiei Europene.

Acțiunea a făcut parte din seria reuniunilor organizate de Comisia Europeană prin EUROSTAT – Institutul European pentru Statistică – în vederea finalizării amplului proces de elaborare, aprobare și, ulterior, de implementare în statele membre a standardelor europene de contabilitate pentru sectorul public. A fost analizat suportul acordat pentru dezvoltarea contabilității europene, rapoartele de analiză efectuate în vederea implementării standardelor europene de contabilitate pentru sectorul public de către statele membre, precum și evoluția/impactul actual.

În data de 11 mai 2017, un reprezentant al Curții de Conturi a României a participat la Seminarul comun EUROSAI-ECIIA, care a avut loc la Bruxelles, Belgia.

Temele centrale ale acestui seminar au fost: prezentarea procesului de cooperare între cele două organisme, care a început în anul 2010, relația dintre instituțiile supreme de audit și auditorii interni din sectorul public (încheiată fie prin acorduri de cooperare formale, fie prin discuții informale) și modul în care se poate dezvolta colaborarea pe viitor, certificarea internațională în audit și existența comitetelor de audit în sectorul public, precum și documentele comune elaborate în baza cooperării EUROSAI-ECIIA. Concluzia adunării a fost faptul că o colaborare intersectorială este de o importanță majoră în lumea de astăzi.

Împărtășirea perspectivelor asupra buneii guvernante, a riscurilor pentru sectorul public și a celor mai bune practici în ceea ce privește gestionarea acestor riscuri poate conduce la un beneficiu atât pentru auditorii externi, cât și pentru auditorii interni.

Prezentare din timpul seminarului EUROSAI-ECIIA, Bruxelles, Belgia

Participarea în cadrul reuniunilor INTOSAI

În zilele de 26 și 27 aprilie 2017, Curtea de Conturi a României a fost reprezentată la cea de-a 10-a Reuniune anuală a Subcomitetului INTOSAI pentru auditul performanței (PAS), care a avut loc la Oslo, Norvegia.

Obiectivul acestei reuniuni a fost stabilirea priorităților și a planului de activitate pentru perioada 2017-2019. Dezbaterile au vizat experiențele, provocările, buna practică și inovarea în auditul performanței, precum și rolul subcomitetului în implementarea standardelor ISSAI.

Poză de grup a participanților la cea de-a 10-a Reuniune a Subcomitetului INTOSAI pentru auditul performanței

În perioada 27-29 septembrie 2017, Curtea de Conturi a României a participat la Reuniunea anuală INTOSAI a Grupului de lucru pentru datoria publică (WGPD), care s-a desfășurat la Manila, Filipine.

Participanții la reuniune au prezentat și adoptat versiunile finale ale planului strategic și termenilor de referință ai grupului de lucru. Au fost identificate prioritățile, responsabilitățile și s-a stabilit perfecționarea website-ului grupului de lucru.

Activitatea desfășurată de Curtea de Conturi a României în calitate de reprezentant al INTOSAI în Comitetul pentru Standarde Internaționale de Audit Intern (IIASB)

Moment surprins în timpul dezbaterilor

În calitate sa de reprezentant INTOSAI în Consiliul pentru Standarde Internaționale de Audit Intern (IIASB) al Institutului Auditorilor Interni (IIA) din SUA, Curtea de Conturi a României a participat la întâlnirile Comitetelor acestui organism internațional. Întâlnirile au avut loc în perioadele 23-28 iulie 2017, la Sydney, Australia și 27-30 noiembrie 2017, la Orlando, SUA.

La aceste întâlniri, reprezentantul Curții de Conturi a fost implicat în mod activ în elaborarea și actualizarea standardelor de audit intern, a ghidurilor de implementare, în revizuirea glosarului de termeni aferent noilor actualizări, precum și în discuțiile privind conformitatea cu standardele de audit intern. Totodată, în decursul anului 2017, acesta a participat la mai multe videoconferințe organizate online de către Consiliul pentru Standarde Internaționale de Audit Intern în vederea dezbaterii materialelor puse în discuție și obținerii unui consens din partea tuturor membrilor pe temele propuse. Pentru sarcina de actualizare a standardelor și ghidurilor din actualul mandat, Consiliul pentru Standarde Internaționale de Audit Intern a primit aprecieri deoarece a fost cel mai eficient din activitatea Institutului Auditorilor Interni, reușind să efectueze actualizarea acestora în decurs de numai patru luni.

Participarea Curții de Conturi a României la alte reuniuni internaționale

În zilele de 19 și 20 ianuarie 2017, reprezentanții Curții de Conturi a României au participat la Seminarul privind auditul energiei și climei – „Provocări și oportunități pentru instituțiile supreme de audit”, care a avut loc la Curtea de Conturi Europeană, Luxemburg.

Tema seminarului a fost „Identificarea lacunelor, riscurilor și oportunităților instituțiilor supreme de audit în ceea ce privește auditarea aspectelor climatice și energetice cu aplicabilitate generală”.

În zilele de 26 și 27 ianuarie 2017, reprezentanții Curții de Conturi a României au participat la Întâlnirea de stabilire a cadrului general și a obiectivelor referitoare la execuția auditului EUROSAI de cooperare privind calitatea aerului, ce a avut loc la Cracovia, Polonia.

La inițiativa EUROSAI se va desfășura un audit european privind calitatea aerului, la care vor participa 15 instituții supreme de audit și Curtea de Conturi Europeană, în coordonarea SAI Olanda și SAI Polonia. Obiectivul principal este elaborarea unui model de audit comun și evaluarea activităților statelor implicate în acest audit pentru creșterea calității aerului. Vor fi examinate și evaluate simultan activitățile entităților responsabile pentru protecția aerului în diferite țări și vor fi comparate soluțiile aplicate. S-a apreciat că numai prin eforturi comune și coordonate în domeniu va putea fi îmbunătățită calitatea aerului.

Participarea reprezentanților Curții de Conturi a României la Seminarul Ernst&Young privind reformele contabile în sectorul public, care a avut loc în data de 16 mai 2017, la Bruxelles, Belgia.

Agenda seminarului a inclus: experiențele auditului IPSAS¹⁰ bazate pe declarațiile financiare și lecțiile utile pentru EPSAS; ultimele progrese ale proiectului EPSAS¹¹; introducerea în contabilitatea IPSAS.

În zilele de 27 și 28 septembrie 2017 a avut loc la Bratislava, Slovacia, Seminarul privind auditul energiei și al climei.

Participanții au discutat cele mai bune practici în domeniul creșterii eficienței utilizării resurselor de combustibil și energie și au făcut schimb de experiență privind auditurile în domeniul energiei și climei.

În perioada 13-15 noiembrie 2017 a avut loc la Praga, Cehia, Seminarul internațional care vizează schimbul de experiență în efectuarea de audituri de cooperare, întâlnire la care a participat și Curtea de Conturi a României.

Inițiativa de dezvoltare a INTOSAI (IDI) și Curtea de Conturi Europeană au prezentat experiențe, provocări și concluzii privind auditurile în cooperare, ca mecanism de sprijinire a dezvoltării capacității instituționale. De asemenea, instituțiile supreme de audit participante au prezentat diverse audituri în cooperare desfășurate. În cadrul subgrupurilor constituite în cuprinsul seminarului s-au desfășurat dezbateri pe tema celor trei faze ale unui audit în cooperare: pregătire, realizare și finalizare. Au fost prezentate beneficiile și provocările în implementarea auditurilor în cooperare, precum și utilizarea în practică a rezultatelor acestora.

Participarea Curții de Conturi a României în cadrul Comitetului de Proiect ISO/PC 295 – Audit Data Collection și în Grupul de lucru WG 01 al Comitetului ISO/PC 295, ce au avut loc în perioada 25-27 iulie 2017, la Moscova, Federația Rusă.

Proiectul Audit Data Collection (ADC) a avut ca obiectiv standardizarea colectării datelor de audit furnizate de aplicațiile financiar-contabile pentru a permite transferul automat al acestora către aplicațiile de audit financiar prin intermediul unui standard de interfață de date între aplicațiile financiar-contabile și cele de audit.

Participarea delegației Curții de Conturi a României la aniversarea a 10 ani de la înființarea Instituției Supreme de Audit a Serbiei, care a avut loc în data de 7 iunie 2017, la Belgrad, Serbia.

Au fost exprimate aprecieri asupra faptului că instituția supremă de audit și-a ocupat locul din punct de vedere juridic în Serbia, fiind acceptată ca organism al statului care contribuie la cheltuirea fondurilor publice potrivit legii și în spiritul bunei guvernante. S-a arătat că după 10 ani de activitate SAI Serbia este considerată indispensabilă de către alte instituții, guvern și public.

În data de 3 octombrie 2017, Curtea de Conturi a României a participat la Conferința „Audit pentru o guvernare mai bună: auditul extern, performanța și managementul riscului în organizațiile internaționale”, inițiativă comună a Consiliului Internațional de Audit al NATO (IBAN) și Universității Paris 1 – Pantheon Sorbonne, desfășurată la Paris, Franța.

Pe subiecte de interes pentru activitatea de audit, experți din instituții supreme de audit, din domeniul auditului internațional, precum și reprezentanți diplomatici și membri ai conducătorilor de organizații inter-

¹⁰ IPSAS (International Public Sector Accounting Standards) – Standarde Internaționale de Contabilitate pentru Sectorul Public

¹¹ EPSAS (European Public Sector Accounting Standards) – Standarde Europene de Contabilitate pentru Sectorul Public

naționale au prezentat informații și au participat la mese rotunde. Au fost abordate diferite aspecte ale auditului precum: înțelegerea comună a termenului de bună guvernare, management, performanță acceptată sau risc, rolul și responsabilitatea jucătorilor-cheie (management financiar, auditori interni, auditori externi, organele de conducere, Comitetele de Audit), provocări pentru măsurarea performanței și o urmărire eficientă a recomandărilor, care sunt motoarele îmbunătățirii activității într-o organizație internațională.

Vizite de studiu

În cadrul proiectului „Extinderea sistemului de planificare strategică la nivelul ministerelor de resort”, cod SIPOCA 28, au fost organizate trei vizite de studiu pentru a înțelege sistemele de arhivare electronică folosite de instituții similare din state membre ale Uniunii Europene și a identificării soluțiilor optime pentru realizarea și implementarea sistemului electronic de identificare rapidă și păstrare a documentelor la Curtea de Conturi a României:

- vizită de studiu la Curtea de Conturi Europeană și la Oficiul KPMG Luxemburg;
- vizită de studiu la Arhivele Naționale din Suedia, Curtea de Conturi a Suediei și KPMG Stockholm;
- vizită de studiu la SAI Austria, SAI Slovacia și KPMG Austria.

În vederea diseminării informațiilor obținute cu ocazia vizitelor de lucru au fost postate pe pagina de intranet cele trei rapoarte rezultate.

Participarea Autorității de Audit la evenimente internaționale

Pe parcursul anului 2017, reprezentanții Autorității de Audit au participat la reuniuni și întâlniri de lucru, sub coordonarea directă a Comisiei Europene și a altor organisme internaționale, după cum urmează:

I. Întâlniri specifice fondurilor europene structurale și de investiții – FC/FEDR/FSE

- În data de 19 mai 2017 a avut loc în Polonia Întâlnirea grupului de experți din țările membre ale Grupului Visegrad, din Bulgaria, Slovenia, România și Croația, organizată de către *Autoritatea de Coordonare a Fondurilor UE 2014-2020 din cadrul Ministerului pentru Dezvoltare Economică din Polonia*. În cadrul întâlnirii au fost discutate aspecte privind: etapa actuală a implementării programelor operaționale pentru perioada de programare 2014-2020, indicatori financiari, pregătirea examinării conturilor, planuri pentru implementarea măsurilor de simplificare introduse prin modificările la Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, mecanisme de livrare nou introduse în perioada de programare 2014-2020, probleme de audit și cooperarea cu serviciile Comisiei în perioada actuală, primele constatări ale auditorilor Comisiei în perioada 2014-2020, sistemul de implementare al

Politicii de Coeziune în perioada post 2020, modalitatea de a pune accent mai mare pe performanță decât pe conformitate, cum poate fi consolidat rolul preventiv al auditorului.

- În data de 18 mai 2017 a avut loc la Bruxelles, Belgia, o întâlnire tehnică privind: pachetul de asigurare 2014-2020, auditurile de conformitate, ghidurile cu privire la abordarea de audit pentru FEAD, grupul la nivel înalt pentru simplificare – planul de acțiune al activităților de audit, planul de acțiune al CE cu privire la achizițiile publice.
- În data de 28 iunie 2017 a avut loc la Stockholm, Suedia, Întâlnirea Grupului de reflecție privind monitorizarea măsurilor de simplificare pentru beneficiarii Fondurilor ESI. Au fost dezbătute aspecte referitoare la metodele de îmbunătățire a comunicării cu organismele auditate.
- În data de 11 septembrie 2017 a avut loc la Bruxelles, Belgia, Întâlnirea bilaterală de coordonare dintre serviciile Comisiei Europene și Autoritatea de Audit. În cadrul întâlnirii au fost dezbătute aspecte privind perioada de programare 2007-2013 și perioada de programare 2014-2020. Aspectele discutate în ceea ce privește perioada de programare 2007-2013 au vizat stadiul închiderii programelor operaționale, și anume: stadiul recomandărilor rămase deschise din activitatea de audit anterioară, munca de audit suplimentară pe care o au de efectuat Statele Membre și Comisia Europeană, procedurile de închidere. În ceea ce privește perioada de programare 2014-2020, aspectele discutate au vizat: stadiul desemnării autorităților, strategiile naționale de audit pentru perioada de programare 2014-2020, rezumatul strategiei de audit și planul de audit al Comisiei Europene.
- În data de 16 noiembrie 2017 a avut loc la Bruxelles, Belgia, Grupul de lucru privind actualizarea Ghidului pentru determinarea corecțiilor financiare în cazul nerespectării conformității cu regulile de achiziții publice. Au fost discutate principalele modificări din cadrul acestui ghid referitoare la actualizarea cu noile prevederi legislative la nivel european, valorificarea experienței anterioare, utilizarea pe cât posibil a unei singure rate de corecție, precum și revizuirea abordării nivelului corecțiilor în cadrul contractelor care nu intră sub incidența directivelor.
- În zilele de 20 și 21 noiembrie 2017, la Budapesta, Ungaria, a avut loc a treia Întâlnire a Grupului de experți privind Politica de Coeziune. Temele de discuție au cuprins Ghidul performanței și abordarea unei „implementări diferențiate vs proporționale”. Au fost colectate punctele de vedere ale statelor membre în legătură cu recomandările elaborate de Grupul de experți independenți la nivel înalt pentru simplificarea cadrului de reglementare al Politicii de Coeziune.

II. Întâlniri privind fondurile pentru agricultură, dezvoltare rurală și pescuit – FEAGA, FEADR, FEP

- În data de 29 iunie 2017, reprezentanții Autorității de Audit au participat la Bruxelles, Belgia, la Întâlnirea Grupului de experți pe aspecte orizontale privind Politica Agricolă Comună – Subgrupul certificarea conturilor agențiilor de plăți din domeniul agriculturii și dezvoltării rurale.
- În data de 23 octombrie 2017, reprezentanții Autorității de Audit au participat la Bruxelles, Belgia, la Întâlnirea privind închiderea conturilor AFIR pentru exercițiul financiar 2016, unde au fost discutate în detaliu aspecte referitoare la unele deficiențe identificate în cadrul auditului de certificare anuală, precum și măsurile întreprinse de agențiile de plăți pentru implementarea recomandărilor formulate în rapoartele de audit.
- În data de 25 octombrie 2017, reprezentanții Autorității de Audit au participat la Bruxelles, Belgia, la Întâlnirea privind închiderea conturilor APIA pentru exercițiul financiar 2016, unde au fost discutate în detaliu aspecte referitoare la unele deficiențe identificate în cadrul auditului de certificare anuală, precum și măsurile întreprinse de agențiile de plăți pentru implementarea recomandărilor formulate în rapoartele de audit.

III. Întâlniri privind programele de cooperare teritorială europeană

- În zilele de 8 și 9 martie 2017 a avut loc la Varșovia, Polonia, prima Întâlnire cu privire la auditul ENI CBC¹² (Instrumentul European de Vecinătate), unde au fost discutate aspecte referitoare la auditul ENI CBC.
- În zilele de 14 și 15 iunie 2017 a avut loc la Sliema, Malta, Întâlnirea anuală a Autorităților de Audit și Grupurilor Auditorilor pentru programele de cooperare teritorială, unde au fost abordate aspecte cu privire la o mai bună cunoaștere a experienței acumulate, precum și la pregătirea corespunzătoare a viitoarelor misiuni de audit.

¹² ENI CBC: European Neighbourhood Instrument Cross Border Cooperation – Cooperare transfrontalieră prin instrumentul european de vecinătate

- În data de 24 iulie 2017 a avut loc la Belgrad, Serbia, Întâlnirea Grupului Auditorilor (GoA) pentru Programul INTERREG V-A România-Republica Serbia 2014-2020 de cooperare teritorială, unde au fost discutate aspecte cu privire la: reguli de funcționare a GoA, strategia de audit 2014-2020, modalități de abordare comună a activității de audit în ambele țări ale programului etc. Totodată, a avut loc și întâlnirea de conciliere cu partea sârbă în cadrul programului CBC România-Serbia 2007-2013.
- În zilele de 24 și 25 iulie 2017 a avut loc la Chișinău, Republica Moldova, o întâlnire între președintele Curții de Conturi a Republicii Moldova și președintele Autorității de Audit. Totodată, în perioada menționată au avut loc ședințe de lucru la care au participat reprezentanți ai structurilor implicate în gestionarea programelor transfrontaliere, respectiv Autoritatea Națională din Republica Moldova și Punctul Național de Contact în materie de control din Republica Moldova, în vederea stabilirii metodologiei de efectuare a auditului de desemnare.
- În data de 11 septembrie 2017 a avut loc la Budapesta, Ungaria, Întâlnirea Grupului Auditorilor pentru Programul ENI CBC Ungaria-Slovacia-România-Ucraina 2014-2020.
- În zilele de 24 și 25 octombrie 2017 a avut loc la Skopje, Macedonia, Conferința Regională a Autorităților de Audit pentru IPA, aspectele discutate fiind cu privire la provocările și punctele forte ale Autorităților de Audit pentru IPA (instrument de asistență de preaderare).
- În zilele de 12 și 13 octombrie 2017 au avut loc la Cernăuți, Ucraina, întâlnirile Comitetului de Monitorizare și Zilei Cooperării Europene specifice Programului Operațional Comun România-Ucraina-Republica Moldova 2007-2013. În perioada menționată au avut loc două evenimente, și anume:
 - a 12-a Reuniune a Comitetului de Monitorizare pentru Programul Operațional Comun România-Ucraina-Republica Moldova 2007-2013, în cadrul căreia au fost discutate aspecte privind statusul proiectelor de grant și al proiectelor majore de infrastructură finalizate în anul 2016 și al celor care urmează a se finaliza în anul 2017: abordări și măsuri propuse la final de program, stadiul implementării proiectelor majore finalizate în anul 2016 și al celor care urmează a se finaliza în anul 2017 din punct de vedere al valorii totale a proiectelor, al stadiului investițiilor efectuate în proiecte, valoarea și data efectuării plății finale, stadiul proiectelor în contextul general al programului, la nivelul celor trei țări România, Moldova, Ucraina.
 - al 2-lea Comitet de Monitorizare pentru Programul Operațional Comun România-Ucraina 2014-2020, în cadrul căruia au fost discutate aspecte privind: responsabilitățile țărilor participante în contextul cerințelor instituționale, stadiul implementării programului în perioada 2014-2020 cu privire la proiectele de infrastructură mare, gestionarea asistenței tehnice, informare asupra sistemului informatic EMS-ENI, cererile de propuneri de proiecte – call-uri în derulare, procesul de desemnare a sistemului de management și control pentru perioada 2014-2020.

IV. Întâlniri privind fondurile pentru azil, migrație, integrare și securitate – FAMI, FSI

- În zilele de 13 și 14 martie 2017 a avut loc la Bruxelles, Belgia, Reuniunea Comitetului de Monitorizare FAMI – FSI (Fondul pentru Azil, Migrație și Integrare și Fondul pentru Securitate Internă), unde au fost discutate aspecte privind unele modificări ale Regulamentului delegat (UE) nr. 1042/2014 referitoare la statusul și obligațiile Autorității de Audit.

V. Grupul Omologilor 2017 – Întâlnirea anuală a specialiștilor din domeniul auditului și controlului fondurilor europene din statele membre UE

- În zilele de 25 și 26 septembrie 2017 a avut loc la Tallinn, Estonia, Întâlnirea anuală a specialiștilor din domeniul auditului și controlului fondurilor europene din Statele Membre UE – „Grupul Omologilor”. Au fost discutate principalele concluzii ale Grupului la nivel înalt pe simplificare pentru beneficiarii fondurilor ESI, precum și abordarea de audit pentru perioada de programare 2014-2020. De asemenea, aspectele discutate au vizat și noutăți în domeniul antifraudei și achizițiilor publice.

*

*

*

Rezultatele activităților specifice desfășurate în anul 2017 pentru exercițiul bugetar al anului 2016 sunt prezentate detaliat în Raportul public pe anul 2016, care poate fi accesat pe website-ul Curții de Conturi a României.

CURTEA DE CONTURI A ROMÂNIEI

[PRIMA PAGINĂ](#)

[DESPRE NOI](#)

[REGLEMENTĂRI INTERNE,
STRATEGII, PROGRAME](#)

[PUBLICAȚII](#)

[INFORMAȚII INTERES PUBLIC](#)

[RELAȚII INTERNAȚIONALE](#)

[CONTACT](#)

[DESPRE NOI](#)

[ISTORICUL CURȚII DE CONTURI](#)

[PLENUL CURȚII DE CONTURI](#)

[RAPOARTE PUBLICE ANUALE](#)

[RAPOARTE ÎNTOCMITE DE CURTEA DE
CONTURI, TRANSMISE PARLAMENTULUI
ȘI GUVERNULUI](#)

[RELAȚII INTERNAȚIONALE](#)

www.curteadeconturi.ro

